

**ПРЕДШКОЛСКА УСТАНОВА
"ЉУБИЦА ВРЕБАЛОВ"
ПОЖАРЕВАЦ**

**ГОДИШЊИ ПЛАН РАДА
ПУ "ЉУБИЦА ВРЕБАЛОВ"**

за радну 2023/2024. годину

 ВУКА КАРАЏИЋА 1, ПОЖАРЕВАЦ

 ТЕЛ/ФАКС: 012/ 52 33 08

 WWW.VRTIC.ORG.RS

 UPRAVA@VRTIC.ORG.RS

Пожаревац
Септембар 2023

САДРЖАЈ

.....	1
1. УВОДНЕ НАПОМЕНЕ	4
1.1. Опис стања и ниво развијености Установе.....	4
1.2. Објекти у граду.....	5
2.1. Пријем деце за радну 2023/24.	9
3. ОБЛИЦИ РАДА	12
3.1. Целодневни боравак	12
3.2. План програма припреме за школу за 2023/24. годину	14
4. МАТЕРИЈАЛНИ УСЛОВИ ЗА ОСТВАРИВАЊЕ ДЕЛАТНОСТИ	14
4.1. Објекти за децу	14
4.2. Стање опремљености.....	16
4.3. Организација рада Установе	17
5. ПОНУДА ПРОГРАМА И УСЛУГА	18
5.1. Основни постулати рада са децом узраста до 3 године у примени програма „Године узлета“.....	21
5.2. Основни постулати рада са децом од 3 године до поласка у.....	23
школу у примени програма „Године узлета“	23
5.3. Припремни предшколски програм.....	25
5.4. Рад са децом са развојним сметњама у редовним васпитним групама.....	27
5.5. Рад са децом на болничком лечењу	28
ПРОГРАМИ ПОДРШКЕ ДЕЦИ И ПОРОДИЦИ:.....	29
6. ДИНАМИКА ОСТВАРИВАЊА ПРЕДШКОЛСКОГ ПРОГРАМА	30
7. ПЛАН ОРГАНИЗОВАЊА ПОСЕБНИХ ПРОГРАМА – ДИВЕРСИФИКОВАНИХ ПРОГРАМА	31
8. ПЛАН РАДА СТРУЧНИХ ОРГАНА	35
8.1. План рада Тима за заштиту од дискриминације, насиља, злостављања и занем.....	35
8.2. План рада Стручног актива за развојно планирање	47
8.3. План реализације процеса самовредновања	52
8.4. План рада Тима за обезбеђивање квалитета и развој установе	56
8.5. План рада Тима за инклузивно образовање.....	58
8.6. План рада Тима за реализовање посебних и специјализованих	61
програма –диверсификованих програма	61
8.7. План рада Актива за развијање предшколског програма	63

Годишњи план рада ПУ „Љубица Вребалов“ за радну 2023/24.годину

8.8. План рада Актива ментора и приправника	64
8.9. План рада Тима за стручно усавршавање и професионални развој	66
9. ПЛАН СТРУЧНОГ УСАВРШАВАЊА У ПРЕДШКОЛСКОЈ УСТАНОВИ „ЉУБИЦА ВРЕБАЛОВ“ ЗА РАДНУ 2023/24. ГОДИНУ	68
10. СТВАРАЊЕ УСЛОВА ЗА РАЗВИЈАЊЕ ИНКЛУЗИВНЕ КУЛТУРЕ	76
11.1. План рада Васпитно образовног већа	77
11.2. План рада Педагошког колегијума.....	78
11.3. План рада Актива васпитача.....	79
11.4. Актив васпитача припремних предшколских група	80
11.5. План рада Актива медицинских сестара-васпитача.....	82
12. ПРОГРАМ ПАРТНЕРСТВА СА ПОРОДИЦОМ.....	82
11. Програм партнерства са заједницом	86
12.1 План за напређивање родне равноправности89	
13.1. Сарадња са основном школом	92
13.2. Сарадња са локалном самоуправом	95
14. ПЛАН РАДА САВЕТА РОДИТЕЉА	95
5. ПРОГРАМ СОЦИЈАЛНЕ ЗАШТИТЕ.....	96
16. ГОДИШЊИ ПЛАН И ПРОГРАМ РАДА СЛУЖБЕЗА ПРЕВЕНТИВНУ	97
7. ПЛАН РАДА ДИРЕКТОРА	113
18. ПРОГРАМ РАДА ПОМОЋНИКА ДИРЕКТОРА.....	115
19. ПЛАН РАДА УПРАВНОГ ОДБОРА УСТАНОВЕ	117
20. ПРОГРАМСКИ ЗАДАЦИ СТРУЧНИХ САРАДНИКА	118
20.1. Заједнички послови свих профила стручног сарадника	119
21. СТРУКТУРА ЧЕТРДЕСЕТОЧАСОВНЕ РАДНЕ НЕДЕЉЕ	126
23. МАРКЕТИНГ УСТАНОВЕ	130

Управни одборПредшколске установе, "Љубица Вребалов" у Пожаревцу, на седници одржаној _____ год. усвојио је:

ГОДИШЊИ ПЛАН РАДА ЗА 2023/ 2024. ГОДИНУ

Годишњи план рада ПУ „Љубица Вребалов“, доноси се за период од **01.09.2023.** до **31.08.2024.** а на основу:

- Закона о Основама система васпитања и образовања - „Сл.гласник РС"88/2017 ; 27/18, 10/19, 6/20 и 129/21)
- Закона о предшколском васпитању и образовању/„Сл.гласник РС" 18/2010 и 101 /2017.др. закон, 10/19
- Правилник о основама програма предшколског васпитања и образовања („Службени гласник РС“ - „Просветни преглед“ број 16/2018, од 17.09.2018. године).
- Статута Установе
- Развојног плана Установе за период 2020--2024.
- Предшколског програма Установе.
- Потреба и интересовања корисника услуга тј. породица

1. УВОДНЕ НАПОМЕНЕ

1.1. Опис стања и ниво развијености Установе

ПУ „Љубица Вребалов“ је јединствена градска установа на подручју Града Пожаревца, која се бави предшколским васпитањем и образовањем деце узраста од годину до седам година.

У свом саставу Установа има десет објеката у граду Пожаревцу и један у Костолцу. Укупно у Предшколској установи „Љубица Вребалов“ расте, игра се и учи сваке године око 2 200 малишана о којима брине преко три стотине запослених.

Организација и планирање рада Установе заснива се на горе наведеним законским оквирима, правилницима који уоквирују рад предшколске установе у низу сегмената, на сарадњи са широм заједницом као и на подршци и консултовању са локалном самоуправом као оснивачем и финансијером Установе.

У оквиру делатности Установе организовани су различити облици рада са децом – целодневни и четворочасовни програм са укупно уписаних 2 026 деце на почетку ове радне године.

Сви кадрови који су ангажовани за рад са децом као и за обезбеђивање услова за рад и живот деце и запослених су квалификовани и стручно оспособљени .

Предшколска установа „Љубица Вребалов“, носи традицију организованог предшколског васпитања и образовања од 1911.год. Из историјских података види се да је те 1911. године, наша суграђанка Даница Радосављевић, учитељица у пензији, тражила

одобрење од министра просвете да отвори приватно дечје забавиште. Ширење мреже дечјих објеката, а тиме и развоја организованог облика рада са децом предшколског узраста почело је у Пожаревцу 1969. год., а од 23. септембра 1971. год., Установа је добила име “Љубица Вребалов” (по народном хероју из овог краја).

Седиште Установе налази се у улици Вука Караџића бр.1 поред објекта “Бамби” у Пожаревцу.

1.2. Објекти у граду

Вртић „Бамби“ је задужбина Милутина Обрадовића, некадашњег трговца из Пожаревца. Своју имовину Обрадовић је завештао деци града Пожаревца. Најпре је у објекту било сиротиште, а у овој згради вртић је започео свој рад под именом Градско дечје обданиште 1944. године. Обзиром да је зграда вртића „Бамби“ од историјског значаја, са посебном пажњом се приступа њеном одржавању и реконструкцији. У претходном периоду комплетно је реконструисан кров, урађена хидроизолација. Планира се да се у скоријем периоду уради и реконструкција фасаде. Адаптацијом таванског простора у овом вртићу добијен је пространи део за боравак деце и друго крило које има намену иновативног центра (галерија), који је уређен и опремљен, а који служи за све радне, стручне и свечане скупове које организује Установа. Објекат има седам васпитних група са сто осамдесет уписане деце и две групе деце на четворочасовном програму. Двориште вртића је уређено, тако да се свакодневно користи за игру. Како је вртић у центру града деца и васпитачи овог вртића често одлазе у посете градским установама, организују шетње до парка. Специфична структура објекта доприноси топлој атмосфери, а деца, васпитачи и сви запослени чувају традицију и завештање које им је оставио Милутин Обрадовић.

Вртић „Бубамара“ је саграђен у дворишту некадашње фабрике „Моравка“, 1986. године, чије је име неко време и носио. Вртић је плански зидан, са веома лепом структуром и распоредом просторија. Вртић има пет васпитних група и уписано је око сто тридесет деце. У овај објекат је у последње време пуно инвестирано. Промењена је столарија, реновиран санитарни простори; веома важно је то што је вртић добио најсавременији систем за грејање и хлађење. Током претходне године вртић је добио нову фасаду која је допринела енергетској ефикасности и изгледу вртића. Обзиром да је окружен великим и озелењеним двориштем, смештен у мирном делу града и потпуно реновиран, са оптималним бројем васпитних група, за „Бубамару“ свакако можемо рећи да је вртић по „европским стандардима“.

Вртић „Даница Радосављевић“ је отворен 16. септембра 2013. године у насељу „Бурјан“. Вртић има осам васпитних група у које је уписано сто осамдесеторо деце. План и распоред просторија, хола у центру вртића и полукружна структура, са широким степеништем, доприноси безбедном кретању и пријатном боравку деце. Естетика овог вртића, пријатне и веселе боје је оно по чему је препознатљив у граду. Вртић је опремљен по савременим стандардима и у складу са новим Основама програма. „Даница“ поседује и врхунски опремљену кухињу. Свака соба и купатила имају излаз на терасу, а са терасе деца могу несметано да излазе у двориште које је опремљено лепом дрвеном кућицом, дрвеним кухињама, пешчаницима.

Вртић „**Душко Радовић**“ је најновији вртић, отворен је 14. јануара 2015. године. Вртић има девет васпитних група са око 200 деце. Вртић има изузетно лепо уређен ентеријер и дворишни простор. Намештај је у складу са правилником о опремању простора по новим Основама програма. Специфичност дворишног простора је мурал на зиду дворишта који је урађен у другој половини 2019. године, у сарадњи са Удружењем ликовних уметника Србије. Поред тога, у дворишту, деца у башти која је направљена за ту намену, узгајају рано поврће и јагоде.

Вртић „**Невен**“ је саграђен 1982. године. То је наш највећи објекат и броји тринаест група у које је уписано три стотине малишана узраста од 12 месеци до седам година. У вртић „Невен“ је такође, у скорије време, доста уложено, заменом столарије, реновирањем санитарних просторија и заменом намештаја. Вртић поседује велику салу, која је опремљена справама за физичке активности, техничким уређајима и клавиром. Ово је веома значајно за малишане који бораве у „Невену“, јер свакодневно могу да се баве физичким и музичким активностима у за то намењеном простору. Драгоценост овог вртића је и велико двориште које је готово цело у хладу дрвећа.

Вртић „**Лептирић**“ је први наменски грађен објекат у нашој Установи. Отворен је 1970. године. Данас овај објекат збрињава двестотине деце, узраста од 12 месеци до шест и по година. Иако је први наменски објекат, са поносом можемо рећи да је ово савремен вртић. Великим залагањем оснивача, руководства установе и свих запослених, објекат је у потпуности модернизован. Заменом крова (јул.2019. године), столарије, санитарних просторија, санацијом подрумских просторија (2021. године), уређењем тераса (2020. године), заменом подова, намештаја, уређењем атријума (2021. године), добили смо леп и функционалан простор за боравак деце. Васпитачи су својом креативношћу и смислом за лепо још више допринели пријатној атмосфери. Уређен део дворишта за јаслени део, које је простран, богат дрвећем и зеленилом, као и атријума, обogaћен је простор за боравак деце на отвореном простору тако да га деца свих узраста користе свакодневно..

Вртић „**Пчелица**“ саграђен је 1975. године. Вртић је доградњом спрата знатно проширен. У скорије време унутрашњост вртића је у потпуности реновирана (септембар 2019. године): реновирана су купатила, урађени нови подови и промењен намештај (2020. године). Спада у ред највећих објеката наше Установе, са око три стотине деце у једанаест васпитних група. Васпитачи су својом креативношћу и смислом за лепо још више допринели пријатној атмосфери. Вртић „Пчелица“ има двориште опремељено са модерним мобилијаром које је готово цело у хладу дрвећа. Како се налази у центру града, веома често је домаћин различитих манифестација и догађаја.

Вртић „**Лане**“ се налази у ромском образовном центру. Вртић сачињавају велика радна просторија која је у потпуности опремљена за боравак деце, хол са гардеробом и дечији тоалет. Претходне године је уређен и простор испред вртића што је употпунило амбијент за боравак и игру деце у овом објекту.

Вртић „**Полетарац**“ је саграђен 1977. године у склопу стамбене зграде. Објекат је мањег капацитета, има две мешовите и једну предшколску групу са око педесеторо деце. Такође је у потпуности реновиран, замењена је столарија, реновиран су санитарни простори, подови, у потпуности је замењен намештај и чајна кухиња. Тераса је наткривена и пространа, уређена као инспиративна средина за

игру и релаксацију. „Полетарац“ је омиљени вртић деце и родитеља од којих често чујемо да у њему влада „породична“ атмосфера, да васпитачи заједно брину о свој деци, као и да је вршњачко учење присутно у великој мери, јер су групе мешовите.

Вртић „**Мајски Цвет**“ у Костолцу свечано је отворен 15. октобра 1970. године. Данас овај објекат збрињава око три стотине деце у 11 васпитних група. Вртић је такође у потпуности реновиран и константно се ради на његовом одржавању. Тимским радом васпитача, родитеља, стручне службе и руководства наше установе, промењен је простор вртића. У собама су препознатљиве просторне целине. Почетком августа месеца 2021. године завршени су радови на изради кровне конструкције, у јасленом делу вртића. Поред крова завршен је плафонски део и све што је потребно да се тај део објекта стави у потпуну функцију. За почетак ове радне године децу ће сачекати и савремено уређено двориште за игру .

Вртић „**Сунашце**“ је објекат у сеоском насељу „Лучица“. Како је новијег датума, вртић је савремено опремљен. „Сунашце“ има три васпитне групе и припремну предшколску групу и збрињава око осамдесеторо деце. Значај овог објекта је велики, јер представља подршку младим породицама које живе на селу. Вртић има веома лепо и уређено двориште. Поред вртића је парк, који васпитачи користе за организовање спортских активности у сарадњи са родитељима.

Установа организује рад кроз два основна облика:

- **ЦЕЛОДНЕВНИ БОРАВАК** (за децу од годину дана до седам година)
- **ПРОГРАМ ПРИПРЕМЕ ЗА ШКОЛУ**(за децу од пет и по до шест и по год.) у граду и сеоским насељима, укључујући и путујући вртић-аутобус

1.3. Установа нуди корисницима следеће услуге

- Целодневно збрињавање деце и исхрану (доручак, ужина и ручак) засновану на принципима правилне исхране,
- васпитно-образовни рад у складу са важећим Основама програма,
- негу деце и превентивно здравствени надзор,
- програм припреме деце за полазак у школу,
- саветодавни рад са родитељима педагошко психолошке службе,
- превентивни и интервентни рад логопеда,
- корективно терапеутски рад дефектолога,
- едукативно здравствени рад са родитељима,
- зимовање, излете, екскурзије,
- кратке и повремене програме рада са децом,
- посебне - диверсификоване програме (путујући вртић, програми у МЗ)

ОПШТИ ЦИЉ :

Закон о предшколском васпитању и образовању (Сл. гласник бр. 18/2010.; 10/2019.), дефинише циљеве предшколског васпитања и образовања као подршку:

- целовитом развоју и добробити детета предшколског узраста, пружањем услова и подстицаја да развија своје капацитете, проширује искуства и изграђује сазнања о себи, другим људима и свету;
- васпитној функцији породице;
- даљем васпитању и образовању и укључивању у друштвену заједницу;
- развијању потенцијала детета као претпоставке за даљи развој друштва и његов напредак.

ПЛАНИРАЊЕ И РЕАЛИЗАЦИЈА ПРИПРЕМНОГ ПРЕДШКОЛСКОГ ПРОГРАМА је такође важан задатак сваког септембра за рад Установе. Циљ је да се максимално обухвати популација деце у години пред полазак у школу и да се добросачини план рада ових група по сеоским насељима. Према приспелим списковима деце, планирамо мрежу и број предшколских група и број васпитача за нову радну годину.

Велики је проблем што је изузетна миграција породица из села у град (уписују се деца у градске вртиће из оближњих насиља), као и одласка породица у иностранство, па подаци које добијамо нису поуздани и не можемо се са сигурношћу ослањати на планирање по њима. Приспели подаци патронажне службе Дома здравља указују на знатно мањи број деце предшколског годишта тако да ми о обухвату предшколаца не можемо говорити са потпуном сигурношћу.

Од 2012.год. Установа организује рад **Путујућег вртића-аутобуса** који смо добили у оквиру ИМПРЕС пројекта. У Костолцу постоји проблем простора за организовање радачетворочасовног програма, па аутобус користимо пре свега за превоз ове две групе деце која већином долазе из приградских ромских насеља. Аутобус-путујући вртић користимо и за излете и посете Пожаревцу, позоришне представе, посете вртићу у Пожаревцу, за манифестације ван града где учествују деца наших вртића у току радне године и за време летњег распуста.

РАЗВОЈНИ ПЛАН наше установе донет је у децембру 2019 за период **2020-2024**. У новом Развојном плану дефинисали смо мисију и визију:

❖ **МИСИЈА**

Ми смо предшколска установа у којој сви запослени настоје да створе услове за сигурно, срећно и здраво одрастање најмлађих суграђана, заснивајући свој рад на савременим знањима и изграђеним професионалним вештинама

❖ **ВИЗИЈА**

Желимо да у наредним годинама постанемо установа која ће бити права подршка породици, отворена и спремна за промене, нове идеје, програме и сараднике

Напомена: Од јанура 2024. Установа је у обавези да рад усклађује са новим Развојним планом тако да ће се од септембра започети са његовом изградом.

2. ПОТРЕБЕ ПОРОДИЦЕ И ДЕЦЕ У ГРАДУ

Табела 2.1. Број деце узраста од 0 до 6,5 год. у општини Пожаревац (са Костолцем) 2023-2024.год.

	од 0 до 3 год.	од 3-5,5год.	од 5,5- 6,5год	укупно :
Број деце до 0 до 6,5 год. у општини Пожаревац и Костолац	1 508	1 236	657	3 245
Број деце обухваћен програмима Установе	595	777 +54 (из предшк.група)	390 +195	2011
У процентима :	39,4%	77%	89%	62%

У табели 2.1. може се видети преглед броја деце предшколског узраста у нашој општини и броја деце обухваћене предшколским васпитањем и образовањем. С обзиром да је изван број деце уписан и у приватне вртиће у граду проценат обухвата деце предшколским васпитањем и образовањем је нешто већи.

Напомена: Број деце у општини (осим у години пред школу који су из матичне службе) је урађен према подацима патронажне службе Дома здравља Града Пожареваца и Костолаца. Смањен проценат обухвата деце у години пред школу је последица одласка породица тако да сва деца рођена 2017-18. нису на територији града Пожареваца.

2.1. Пријем деце за радну 2023/24.

Конкурс за упис деце на **целодневни боравак** је трајао од 03. 04. до 24.04.2023. Пријављивање за упис деце у ову радну годину је протекло електронски (Е УПИС) а пријаве су родитељи могли да поднесу и у управи вртића. Пријем деце је обављен комисијски у складу са Правилником о ближим условима за утврђивање приоритета за упис деце у предшколску установу С. Гласник РС бр 44/2011. и бодовима утврђеним за прављење ранг листе, почетком јуна. Родитељи су могли да уложе приговор на резултате конкурса у року од десет дана по завршетку конкурса. Пријавни формулари и упутства за конкурисање за упис, су могли да се преузму и на сајту Установе. Пријављивање за упис у припремни предшколски програм (четири сата) се обавља и у Управи Установе и електронски.

Према извештају комисије за пријем деце за радну 2023/24. поднето је укупно **496 пријава за целодневни боравак** (за објекте у Пожаревацу поднето је 365 пријава, за село Лучица 26 пријава а за вртић у Костолацу - 105 пријава). У односу на прошлогодишње интересовање за пријем, уочава се да је број пријава на конкурс приближно исти за Пожаревац и Лучицу док је број пријава за вртић „Мајски Цвет” увећан (20 пријава више).

На основу Правилника о начину, критеријумима и поступку пријема деце у ПУ „Љубица Вребалов“, извршен пријемдеце:

За објекте у Пожаревцу: 219 примљене деце

За објекат „Мајски Цвет“ у Костолцу: 32

За објекат „Сунашце“ у Лучици : 18

Комисија је разматрала и жалбе на извршен пријем, тако да је позитивно решено 21 жалба.

Такође комисија је на основу поднетих молби родитеља за премештај позитивно решена 26 од поднетих 31.

Из ових података види се да је Установа на целодневни боравак ове 2022/23.године уписала 322 деце.

За упис деце у **припремни предшколски програм на четири сата** конкурс је текао електронски и директним пријављивањем у управи (два уписна рока у мају и августу). Приметно је да је број деце за припремни предшколски програм све мањи из године у годину, посебно у селима. Често се дешава да се деца из сиромашних ромских насеља појављују и касније током септембра па и читаве године. Сва деца се уписују без обзира када се појаве.

Упис предшколаца са територије градске општине Костолац радимо уз договор и сарадњу са Канцеларијом за ромска питања (упис се организује и у Костолцу у њиховим просторијама).

Организовањем **летњих играоница кроз путујући вртић у насељима** претежно ромског становништва, такође апелујемо на родитеље на упис деце у предшколску установу и дајемо неке основне информације. Спискове предшколаца из осетљиве групе ромске деце из насеља у граду и приградским насељима, добијамо од **патронажне службе**, па на терену проверавамо да ли су деца присутна пребивалиштем ту и информишемо их о упису. Такође и преко Удружења Рома иницирамо упис предшколаца у припремни предшколски програм.Удружењима. Дечјем диспанзеру, дистрибуирамо **флајере за родитеље о упису** и значају похађања припремног предшколског програма. Овог лета постављамо позив за упис предшколаца и обавештење за родитеље и на сајт и фејс бук страницу установе.

Табела 2.2. Планирани број деце и број група у ПУ „Љубица Вребалов“ за радну 2023/24.год.

<u>ОБЛИК РАДА :</u>	<u>УКУПАН БРОЈ ГРУПА</u>	<u>УКУПАН БРОЈ ДЕЦЕ</u>
ЦЕЛОДНЕВНИ БОРАВАК	80	1816
ППП ПРОГРАМ- 4 САТА	31	195
РАД У ГРУПИ ДЕЦЕ НА БОЛНИЧКОМ ЛЕЧЕЊУ	2	20
УКУПНО :	113	2 031

Напомена: Укупан број деце се незнатно увећава од 01.септембра због накнадних уписа у току године деце на припремни предшколски програм.

Табела 2.3. Структура и број група у Установи по објектима планирано за 2023/24.годину

ОБЈЕКАТ:	Број група целодневног боравака		Број група ППП (4сата) при објекту
	јаслене групе	вртићке групе	
1. „Невен“	5	8	1
2. „Мајски цвет“	4	7	8 (при музичкој школи)
3. „Пчелица“	3	8	2
4. „Лептирић“	5	5	1
5. „ Бамби“	3	4	2
6. „Д.Радосављевић,,	4	4	2
7. „Бубамара“	2	3	2
8. „ Сунашце“	1	2	1
9. „Полетарац“	-	2	1
10. „Душко Радовић“	5	4	1
11. „Лане“	-	1	-

Укупно:	32	48	21
----------------	-----------	-----------	-----------

Укупно група у СЕДИШТУУстанов е	целодневни програм:		програм ППП:
	80		21
Групе ВАН СЕДИШТА Установе ППП (4 сата)			10
Болничка група			2
Укупан број група за 2023/24.	113		

3. ОБЛИЦИ РАДА

3.1. Целодневни боравак

Табела 3.1.1. Приказ броја деце уписане у радној 2023/24. години у целодневном бораваку

ОВЈЕКАТ	Број група од 1– 3 год	Број деце	Број група од 3-5,5год.	Број деце	Број група ППП 5,5 -7	Број деце	Укупно група	Укупо деце
НЕВЕН	5	92	5	116	3	77	13	285
ПЧЕЛИЦА	3	56	6	153	2	54	11	263
БАМБИ	3	53	2	55	2	42	7	150
ЛЕПТИРИЋ	5	96	3	84	2	60	10	240
БУБАМАРА	2	37	2	51	1	24	5	112
МАЈСКИ ЦВЕТ	4	80	5	122	2	56	11	258
ПОЛЕТАРАЦ	-	-	1	16	1	18	2	34
		17	1	23		28	3	

СУНАШЦЕ	1				1			68
ЛАНЕ					1	25	1	25
ДАНИЦА РАДОСАВЉ.	4	76	3	80	1	30	8	186
ДУШКО РАДОВИЋ	5	88	3	77	1	30	9	195
УКУПНО:	32	595	31	777	17	444/390 пр едшко лаца	80	1816

Табела 3.1.2. Број деце са сметњама у развоју у редовним групама после уписа за 2023/24. год.

Узраст деце	1 до 3 год.	од 3 до 5,5 год	5,5 до 7 год.	Укупно:
Број деце	5	15	18	38
Број група	4	15	16	35
Број деце са одложеним поласком у школу:				5
Број деце са услугама личног пратиоца:				10

Напомена: Регистрована деца у редовним групама: Нека од деце имају решење ИРК и у пратњи су личних пратиоца. Васпитачи у раду са овом децом и у сарадњи са родитељима и стручним сарадницима, израђују педагошки профил и прилагођен план активности како би свој рад и активности што више прилагодили потребама појединог детета.

Нека деца се детектују након поласка у вртић и укључивања у вршњачку групу. И у овој генерацији имамо деце којој је одложен поласак у школу. За свако дете се израђује педагошки профил и прати његов развој. Родитељи су укључени у праћење и рад са дететом и редовно се размењују информације о напредовању детета са васпитачима и стручним сарадницима. Такође после разговора са родитељима и праћења, поједина деца се упућују у развојно саветовалиште на даље праћење и третмане.

Услугама личног пратиоца знатно је олакшан рад васпитача као и боравак деце која су укључена у предшколски програм по инклузивном програму. Ово је својеврсна подршка породици детета и неопходно је да постоји у континуитету и за децу млађег узраста. Са услугама личног пратиоца ове радне године имамо **десеторо** деце. У интензиван рад са

децом са сметњама у развоју, укључују се редовно дефектолог и логопеди установе, као и психолог и педагог Установе.

3.2. План програма припреме за школу за 2023/24. годину (Припремни предшколски програм –четворчасовни програм)

Табела 3.2.1. Број деце у припремном предшколском програму по групама

Групе:	Целодневни боравак	ППП на 4 сата при вртићима	ППП на 4 сата ван установе	Укупно:
Број група:	17	21	10	48
Број деце:	390	135	60	585

Припремним предшколским програмом (и кроз четворчасовни програм и кроз целодневни облик рада), обухватиће се сви присутни предшколци на територији оштине Пожаревцу. Према подацима добијеним из матичне службе Града, на списку деце **рођене од 01. 03. 2017. до 28. 03. 2018 је рођено 657 деце на територији града Пожаревца.** Одређен број деце се не појављује у установи (многи су у иностранству иако су на списку матичне службе или се ради о деци из осетљивих група, деца из ромских породица који се селе у току године). Из ових разлога спроводимо **активности за упис у предшколски програм**, сарађујемо са ромским удружењима и са сеоским месним канцеларијама како би обухват овде присутне деце био што већи.

4. МАТЕРИЈАЛНИ УСЛОВИ ЗА ОСТВАРИВАЊЕ ДЕЛАТНОСТИ

4.1. Објекти за децу

Табела 4.1.1. Преглед НАМЕНСКИ грађених објеката по врстама, броју, капацитету, површини дворишта и адреси

РЕД. БР.	НАЗИВ ОБЈЕКТА	БРОЈ ГРУПА	КАПАЦИТЕТ (број деце по норм.)	ПОВРШИНА ОБЈЕТАТА, СОБЕ м2	ПОВРШИНА ДВОРИШТА У м2	АДРЕСА
1.	Невен	13	250	1550	1150	Сопотска 2
2.	Лептирић	10	172	1350	1114	Книнска 5

Годишњи план рада ПУ „Љубица Вребалов“ за радну 2023/24.годину

3.	Пчелица	11	212	1200 + 150	950	Немањина 8
4.	Бубамара	5	100	850	1000	27.априла бб.
5.	Мај. Цвет	11	220	1600	1170	Костолац Задругарска бб
6.	Сунашце	3	52	200	500	Лучица
7.	Даница Радосављевић	8	120	1259	920	Дрварска бб
8.	Душко Радовић	9	140	1 540	900	Цане Бабовић 40
	Укупно:	70	1 266	9 699	7 704	

Табела 4.1.2.Преглед НЕНАМЕНСКИ грађених и прилагођених простора за рад са децом у оквиру Установе

РЕД. БРОЈ	НАЗИВ ОБЈЕКТА	Број група	Број дец.по нормативу	Површ. Објекта, собе у м2	ПОВРШИНА ДВОРИШТА У м2	АДРЕСА
1.	Бамби	7	136	894	1110	В. Караџића1
2.	Полетарац	2	40	110	110	Ч. Васовића49
3.	Лане	1	22	80	/	Моше Пијаде бб
	УКУПНО:	10	198	1084	1 210	

Из података наведених у табелама се види да Установа има у свим објектима укупно 80 васпитних група целодневног боравка (јаслених и вртићких) и свака група има одговарајући радни простор - радну собу.

Напомена: Капацитет објекта је приказан у односу на важеће нормативе, донесене Законом о предшколском васпитању и образовању.

4.2. Стање опремљености

Објекти у саставу Установе садрже одговарајуће просторије, двориште и стандардну опрему за живот и рад деце. Неки објекти су грађени као приземни, већина их има приземље и спрат, а само вртић „Пчелица“ има радне собе и у сутерену, приземљу и два спрата. У састав објеката улазе следеће просторије:

- радне собе,
- санитарни чворови за децу и за одрасле,
- вишенаменска сала (немају сви објекти),
- канцеларија за васпитаче са библиотеком,
- радна просторија за превентивно-здравствену заштиту,
- холови,
- терасе,
- кухиња,
- остале просторије (канцеларије за друго особље, просторија за одлагање инвентара и материјала за одржавање објекта, котларница и вешерница).

Сви вртићи имају припадајући дворишни простор који је у неким објектима простран и већи, у неким мањи али адекватан, док вртић Полетарац и Лане користе наткривене терасе као отворен простор за игру.

Радне собе у објектима садрже оптималан број столова, столица, креветића, ормана и полица за дидактички материјал, ормара за одлагање креветића, постељина, покривача, тепиха, кутића за игралике активности, играчака, дидактичког материјала, табли, ЦД плејера и пултова за повијање деце у јаслицама.

У оквиру већине соба постоје ограђенетерасе за јаслене групе. Испред радних соба у холовима налазе се панои за родитеље (фланелографи) и ормарићи за одлагање дечије одеће и обуће. Радне собе и холови опремљени су дечијим радовима. Урађена је допуна и замена опреме у већини вртића.

Канцеларије за васпитаче између осталог садрже ормаре за одлагање документације, гардеробе, библиотеку са стручном литературом, телефон и рачунар.

Рачунарска опрема је у великој мери обновљена у већини објеката. У вртићима Бамби и Невен уведен је оптички интернет, а планира се проширење и на друге вртиће, па ће се успоставити боља комуникацијска мрежа између објеката.

Радне просторије за превентивно-здравствену заштиту у свим вртићима садржи ормар са материјалом за прву помоћ и висиномер за мерење телесне висине.

Кухиње садрже потребну опрему за рад, а у предходном периоду набављене су конвектомати и савремене машине за прање посуђа.

Рационалним пословањем и испуњењем финансијског плана, знатно смо побољшали опремљеност наших објеката, почевши од набавке материјала за рад, дидактике, потрошног ликовног материјала до куповине апарата и машина неопходних за рад.

У овој години завршени су радови на уређењу дворишта „Мајски Цвет“. И ове године набављена је дидактика, радни материјал и играчке за све објекте у складу са прописаним средствима финансијским планом. Уведен је структурни кабловски систем у вртићима „Невен“ и „Бамби“а предстоји. Такође обогатили смо библиотеке вртића новим стручним издањима и литературом.

Сво особље добило је и нове радне униформе као и радну обућу за нову радну годину.

Инвестициони радови планирани у радној 2023/24.год

1. Замена столарије у вртићу „Пчелица“ износ средстава.....	2. 687.976,00 дин
2. Уређење дворишта вртић „Невен“.....	11. 878.263,00 дин
3. Уређење дворишта вртић „Лептирић“.....	8. 294.421,00 дин
4. Замена спољне столарије и рестаурација фасаде вртић „Бамби“.....	9. 399.839,60 дин
5. Постављање вештачке зелене ограде у вртићима „Душко Р.“, „Бубамара“ и „Пчелица“.....	804.000,00 дин
6. Опремање сензорне собе вртић „Пчелица“.....	1 122.000,00 дин

4.3. Организација рада Установе

Основни облик рада у Предшколској установи "Љубица Вребалов" у Пожаревцу јесте **целодневни облик рада** са децом од навршених годину дана до поласка у школу.

4.3.1. Радно време установе

За пријем деце и за целодневни боравак радно време почиње од 5,30 сати, а завршава се у 16,30. Свакодневно је организовано и дежурство васпитача од 5 и 30 до 17 сати. Васпитачи у целодневном боравку овај период од једанаест часова покривају радом у две смене:

- прва смена од 7 до 13 сати,
- друга смена од 10 и 30 до 16 и 30 сати.

Припремни предшколски програм (четворочасовни), организује се у терминима (у зависности од слободног простора):

- Лептирић од 9 до 13 сати
- Невен од 9 до 13
- Пчелица од 9 до 13
- Бамби од 9 до 13 и од 14 до 18
- Бубамара од 9 до 13, од 14 до 18,
- Полетарац од 14 до 18,
- Даница Радосављевић од 9 до 13 и од 14 до 18,
- Душко Радовић од 9 до 13,
- Сунашце од 09 до 13,
- Мајски Цвет од 8 до 12 и од 12 до 16 - по две групе раде у простору Музичке школе у Костолцу, а пета група ће радити као путујући вртић /аутобус/.

- Групе у сеоским насељима у зависности да ли су учионице слободне, користе термин од 8 до 12 или од 12 до 16 сати;
- Васпитач у групи деце на болничком лечењу је у преподневним сатима на дечјем одељењу Градске болнице у Пожаревцу.

Васпитачи у болничкој групи ће радити у зависности од епидемиолошке ситуације у самој установи.

Радно време у Предшколској установи и радно време објеката могуће је мењати у складу са потребама корисника и уз сагласност оснивача.

Нерадни дани су субота и недеља и државни празници.

4.3.2. Рад у летњим месецима /јул и август/

- **Пожаревац** - у току јула и августа раде дежурни објекти који збрињавају децу из свих објеката - наизменично се користи колективни годишњи одмор. Родитељи се на време обавештавају када користи колективни год. одмор објекат у коме је њихово дете, као и о вртићу где могу да збрину децу у том периоду.
- **Костолац вртић „Мајски Цвет“**, користи колективни годишњи одмор.
- Вртићи **„Полетарац“**, **„Сунашце“** и **„Лане“**, не раде оба ова месеца. Деца ових вртића су распоређена у неки од објеката који раде (по договору).

5. ПОНУДА ПРОГРАМА И УСЛУГА

Полазишта у планирању свих наших програма и услуга и развијању праксе су:

- Грађење квалитетног односа са децом, породицом и локалном заједницом;
- Игра као основни метод рада;
- Препознавање потреба детета и уважавање дечје иницијативе;
- Развијање инклузивних вредности и толеранције као начина поштовања, прихватања и уважавања различитости;
- Креирање стимулативног и безбедног окружења за дечји раст и развој;
- Развијање квалитетних разноврсних програма у циљу повећања обухвата
- Модернизација и осавремењивање рада Установе.

На основу Правилника о Основама програма предшколског васпитања и образовања (Сл. гласник РС-Просветни гласник бр. 16/2018), од **01.септембра 2020.** наша установа је започела примену Нових Основа програма предшколског васпитања и образовања. Символично назване **„ГОДИНЕ УЗЛЕТА“**, основе представљају јединствену концепцију васпитања и образовања деце предшколског узраста од годину дана до поласка у школу.

Нове Основе програма истичу као важност квалитет односа које дете гради са вршњацима и одраслима, значај простора као инспиративног окружења за игру, истраживањеи сарадњу са родитељима и локалном заједницом. Добробит је капацитет успешног персоналног и интерперсоналног функционисања, испољавања и култивисања људских потенцијала за развој и учење .

Циљ програма предшколског васпитања и образовања јесте усмереност на дете кроз подршку његовој добробити. Добробит се може се сагледати кроз три димензије*

- **Персонална добробит** (развијање свести и бриге о свом телу и о себи, развијање моторичких способности, саморегулације, развијање идентитета и самоприхватања, емоционалне компетентности, психолошке самосталности...)
- **Делатна добробит** (развијање креативног испољавања и изражавања, комуникације и свих функција говора, развијање рефлексивности и самодирекције, развијање диспозиција за учење, развијање отпорности на стрес...)
- **Социјална добробит** (развијање позитивног културног и социјалног идентитета, социјалне компетентности, моралних вредности и норми и способности моралног расуђивања, алтруизма

*„Године узлета“: Основе програма предшколског васпитања и образовања-Београд:Просветни преглед;Министарство просвете, науке и технолошког развоја, 2019.

Шта то значи за дете?

У реалном програму добробит за дете значи следеће:

ОСЕЋАТИ СЕ – добро и витално, задовољно и срећно, сигурно, прихваћено као припадником заједнице вртића и шире, усклађено са правилима и захтевима окружења.
БИТИ - укључен у заједницу вршњака, укључену разноврсне активности, окружен изазовима, прихваћен у својој јединствености, физички активан, одважан, спретан, пријатељ са неким.

МОЋИ - да упознаје свет око себе, да посматра, пита, размењује, машта, да се изражава креативно кроз разне форме, медије и материјале, да преузима иницијативу, да опслужује себе да је успешно у учењу, да увиђа да је његов допринос препознат и важан.

УМЕТИ - да прави добар избор, доноси одлуке, преузима одговорност, управља својим емоцијама, да одлаже своје жеље и прихвата жеље и очекивања других, да развија блиске односе засноване на уважавању и прихватању разлика, да учи и воли учење, да прихвата промене и буде отворено.

За дете програм се манифестује као остваривање његове добробити кроз ОДНОСЕ који се развијају са физичким окружењем, вршњацима и одраслима у реалним ситуацијама делања.

Дете учи сопственим чињењем и учешћем у заједничким активностима са вршњацима и одраслима што је у новој концепцији Основа означено као ДЕЛАЊЕ детета. У вртићу **делање обухвата** :

- игру
- активно учешће у животно практичним ситуацијама
- ситуације планираног учења

Игра је за дете стваралачка прерада стварности и чин замишљања искуства. У игри дете активира све своје потенцијале, осећа се добро и превазилази своје границе. Она је основ испољавања свих димензија добробити. Према начину на који васпитач подржава игру у програму, игра се дефинише као отворена, проширена и вођена.

Животно практичне ситуације су део животног контекста деце и одраслих у вртићу а ту спадају: рутине (боравак напољу, сређивање собе, обедовање, одмор..), ритуали (при доласку и одласку из вртића и сл) и аутентичне ситуације у вртићу и ван њега (долазак бебе у породицу, настали проблеми, страхови исл)

Планиране ситуације учења су оне ситуације у које се улази са намером да се нешто истражи, искуси, сазна или представи. Васпитач овде није усмерен на давање конкретних знања и тачних одговора већ на подржавање процеса учења у коме деца развијају стратегије истраживања и разумевања себе и света око себе (на пр процес кружења воде у природи, магнетизам, упознавање професија и друго)

Имплементација нових Основа програма „Године узлета“

На нивоу Установе са овом претходном радном годином обуку су прошли сви васпитачи и стручних сарадници.

За ове три године креиране су многе промене у унутрашњим просторима и двориштима свих наших вртића, мапирани су ресурси у окружењу и самој установи и покренути пројекти у васпитним групама. У току радне године имали смо презентације примера добре праксе из вртића и других квалитетних пројеката на стручним скуповима ван Установе и на активима у самој установи што је знатно допринело подршци васпитача у овом домену. Пуно искустава смо у току године стицали хоризонталним заједничким учењем и разменама између васпитача наших вртића на планираним сасатницима и дискусијама.

У овој 2023/24. години планирамо још интензивнију мрежу заједничког рада и учења, повезивања вртића на заједничким темама за рад и учење. Вртићи „Бамби“ и „Лептирић“ који су прошле године остварили квалитетну хоризонталну размену као нова језгра промене, биће покретачи за нове сусрете и планирано учешће васпитача других вртића. Такође планирамо повезивање и сарадњу са другом предшколском установом како би заједнички градили своје професионалне компетенције.

План ширења током 2023/24. године:

Начин остваривања плана ширења био би:

- повећан број вртића – модела промене који учествује у хоризонталном учењу (После вртића „Мајски Цвет“, „Бамби“ и „Лептирић“, фокус подржаног учења биће на вртићима „Пчелица“ и „Даница Р.“);
- формирање мини тимова васпитача и стр сарадника у вртићима језгрима који ће презентовати и делити своја искуства са колегама из других установа;
- примери добре праксе у вртићима језгрима - представљање у самим вртићима, њиховом контексту где присуствују васпитачи других вртића;
- Посете колега васпитача из језгара вртића осталим вртићима и подршка колегама васпитачима око структурирања простора, дефинисања и развијања пројеката, грађењу партнерства са породицом, проналажење ресурса и др.;

Годишњи план рада ПУ „Љубица Вребалов“ за радну 2023/24.годину

- Заједнички увиди наше рефлексивне праксе , планирање заједничке акције;
- Размене су планиране уживо а могу се организовати и преко он лајн састанака.

Оријентациони план хоризонталне размене у оквиру установе :

ВРЕМЕ	ПРИСУТНИ	ТЕМА САСТАНАКА
Октобар	На нивоу вртића	Пружање повратне информације применом рефлексивних техника
Новембар	Тим васпитача из два вртића	Осветљивање наших вредности и уверења „заглављених“ у пракси вртића
Децембар	Тим васпитача из једног вртића	Обилазак и разгледање простора, структуре и организације вртића
Јануар	Тим васпитача из другог вртића	Обилазак и разгледање простора, структуре и организације вртића
Фебруар	Тим васпитача из два вртића	Међусобна размена и увиди о структурирању простора оба вртића
Март	Тим васпитача из оба вртића	Гледање видео записа простора
Април	Тим васпитача из оба вртића	Презентовање добрих примера развијања тема пројекта из праксе оба вртића
Април	Тим васпитача из оба вртића	Изношење заједничких увида и предлога за практичаре оба вртића
Мај	Тим васпитача из оба вртића	Игра и како је разумемо и подржавамо у пракси

Током године планирамо и успостављање сарадње и размене са другом предшколском установом из окружења како би наше заједничко учење било још продуктивније.

Упарени вртићи:

„Пчелица“ и „Даница Радосављевић“ – вртићи у фокусу

„Лептирић“ и „Бамби , вртићи језгра

„Невен“ , „Душко Радовић“ и „Мајски цвет“ (вртић језгро)

„Бубамара“ и „Сунашце“

„Лане“ и „Полетарац“

5.1. Основни постулати рада са децом узраста до 3 године у примени програма „Године узлета“

Период раног детињства је време од непроцењивог значаја за дечји свеукупни развој. Сва новија истраживања и студије из области неурофизиологије показују колики

значај има подстицајна и подржавајућа средина и окружење у коме дете расте на његова каснија достигнућа. У периоду до три године ствара се највећи број неуронских веза и путева, подстиче се развој важних центара у мозгу и стимулишу најважније операције: памћење, мишљење, закључивање, говор...

Приоритет у васпитно-образовном процесу у вртићу је грађење квалитетних односа деце и одраслих у вртићу као месту заједничког живљења, у коме се свако дете осећа сигурно и прихваћено. Односе са децом васпитач успоставља и развија кроз игру, процесе неге и свакодневне животно-практичне активности. Грађење квалитетног односа са децом васпитач обезбеђује увремењеним и доследним реаговањем на дечје потребе и емоције, њихове иницијативе и заједничко грађење програма. Васпитач прати и подржава дечје иницијативе и тиме потпомаже грађење слике о себи као компетентном и уваженом бићу. Квалитетни односи васпитача и деце, као и брижљиво уређена средина, која је безбедна, стимулативна, у чијем уређивању учествују васпитач, деца и родитељи, основ су грађења програма заједно са децом и породицом, јер програм је усмерен на добробит деце и породице. Кроз дијалог са децом и породицом, препознају се вредности које се у вртићу као простору демократке и инклузивне праксе негују, промовишу и чине видљивим у вртићу и породици и шире, у локалној заједници.

Васпитач подржава размене међу децом и одраслима, изражавање, прављење избора и друге дечје изразе и то интегрише у програм. Природна радозналост детета, која се испољава у поступцима и питањима која деца постављају су извор за пројектно планирање, а улога васпитача је да препозна и подржи иницијативу деце, ослањајући се на снаге детета, усмеравајући, а не спутавајући стваралачке процесе и развојне токове.

Односи које дете остварује у групи са вршњацима и одраслима су темељ за све активности. Деца су активни учесници властитог развоја, она истражују своје окружење (социјалну и физичку средину), ступају у акције и интеракције са другим особама, предметима, појавама. Блиски одрасли би требало да омогуће детету да на сигуран начин истражује своју околину и ступа у интеракције, да буде прихваћено и да прихвата друге.

Према Правилнику о ближим условима за почетак рада и опремање предшколске установе Сл.гласник РС бр 2019.,предвиђене су просторне целине као и материјали, средства и играчке, које треба да подрже реализацију програма и буду подршка деци и одраслима у раду :

У јаслицама то су следеће просторне целине:

- сензорна
- кинестетичка
- пр.целина за визуелне уметности
- за симболичку игру
- за скривање и осамљивање

Како је ова концепција програма предшколског васпитања и образовања јединствена и подразумева интегрисан приступ, и у раду са децом до три године васпитно образовни рад се пројектно планира.Теме пројектата које васпитачи креирају треба да буду искусствено блиске детету, да произилазе из реалног окружења и односа детета са њиме.

У овој радно јгодини у Установи се планира рад **32 групе целодневног боравка деце узраста до три године (јаслени узраст).**

Табела 5.1.1. Број деце јасленог узраста распоређен по узрастним групама

Назив групе	Узраст деце	Број група	Број деце
млађа јаслена група –бебе	од 12 до 18 мес.	13	209
средња јаслена група	од 18 до 24.мес.	10	211
старија јаслена група	од 24 до 36 мес.	9	175
Укупно:		32 групе	595 деце

5.2. Основни постулати рада са децом од 3 године до поласка у школу у примени програма „Године узлета“

Предшколско васпитање и образовање је саставни део система образовања и васпитања у Србији. Законом о основама система образовања и васпитања дефинише се седам кључних образовних компетенција за целоживотно учење у складу са документима међународне образовне политике. Предшколско васпитање и образовање остварује основ развоја ових компетенција:

КЉУЧНЕ ОБРАЗОВНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ ЗА ЦЕЛОЖИВОТНО УЧЕЊЕ У ПРЕДШКОЛ СКОМ ВАСПИТАЊУ И ОБРАЗОВАЊУ:

- Комуникација на матерњем језику
- Комуникација на другом језику
- Математичке, научне и технолошке компетенције
- Дигиталне компетенције
- Учење учења
- Друштвене и грађанске компетенције
- Иницијатива и предузетништво
- Културолошка свест и изражавање

Циљеви предшколског васпитања и образовања као и планови и тематски пројекти и планиране активности свакодневног рада треба да подржавају ове компетенције.

У нашој Установи се трудимо да негујемо и градимо квалитетне односе који се базирају на уважавању, сарадњи, одговорности и заједништву деце и одраслих, а кроз стварање окружења сигурности, поверења, континуитета и активног учешћа.

Развијање идентитета групе је важан темељ за грађење односа у групи и креирање реалног програма и као подршка социјалној добробити детета и развијању личног

идентитета, одликује га процесуалност и стални дијалог деце, породице, васпитача око онога што им је важно, око чега се окупљају и желе да се ангажују. Настојаћемо да радимо на грађењу идентитета групе, фокусирањем на вредности које желимо да учинимо видљивим, на којима градимо односе и креирамо програм. Кроз дијалог са децом и породицом, у свакој васпитној групи, треба да се препознају вредности које група дели и жели да их негује, јача, промовише и учини видљивим у свом вртићу и породици, а и шире, у локалној средини.

Дете у спонтаним и планираним ситуацијама учења у вртићу „гради идентитет – развија свој културни идентитет, припадништво локалној заједници и прихвата културне различитости; развија радозналост, упорност и одговорност; доживљава себе као јединствену личност са властитим потребама, интересовањима, начином на који учи; припада групи вршњака тако што дели са њима интересовања и учешће; развија самопоуздање и самопоштовање; разумева и уважава права других” (из Основа програма – Године узлета).

За простор вртића предвиђене просторне целине су:

- просторна целина за конструисање
- просторна целина за симболичку игру
- просторна целина за визуелне уметности
- просторна целина за звук и покрет
- литерарна целина
- просторна целина за осамљивање и скривање

И у овој радној години радиће се на оснаживању васпитача за примену пројектног приступа учењу, развијању реалног програма. Идаље на сочекује рад на прихватању промена у раду, посматрању васпитне праксе, значају њеног мењања и унапређивања . Зато планом ширења имплементације програма као и планом стручног усавршавања и јачањем процеса самовредновања у Установи сматрамо да ћемо допринети квалитетнијој свакодневной пракси и подићи наше професионалне компетенције.

Медицинске сестре-васпитачи као и васпитачи и стручни сарадници воде евиденцију педагошку документацију. Са новом Основама предвиђена је следећа документација- пројектни портфолио, дечији портфолио и дневник евиденције.

Табела 5.2.1. Број деце узраста (3 -7 год.) распоређен по узрастним васпитним групама

Назив групе	Узраст деце	Број група	Број деце
млађа васпитна група	од 3 до 4 год	6	139
средња васпитна гр.	од 4 до 5 год	13	344
старија васп.гр	од 5 до 6 год	12	348
предшколска гр.	од 6 до 7 год	17	390
УКУПНО:		48 група	1221

Напомена: У неким предшколским групама налазе се и деца годину дана млађа

5.3. Припремни предшколски програм

Припремни предшколски програм је установљен Законом о Основама система образовања и васпитања, и Законом о предшколском васпитању, као део предшколског програма који се остварује с децом у години пред полазак у школу. Циљ предшколског програма је да се обезбеде услови и подстицаји за развој потенцијала сваког детета.

Зато је и циљ реализације и спровођења овог програма **што већи обухват деце предшколског узраста припремом за школу**. Новом стратегијом образовања у Србији за 21. век, налаже се да обухват деце од 5,5 до 6,5год. буде потпун, кроз целодневне и полудневне облике ППП. Такође предвиђено је да сва деца узраста од 3 до 5 година буду обухваћена скраћеним бесплатно организованим предшколским програмима.

Родитељ или старатељ чије дете није обухваћено васпитно образовним радом у предшколској установи, дужан је да упише дете старости од пет и по до шест и по година у предшколску установу ради похађања припремног предшколског програма.

Похађање програма је обавезно у трајању од **девет месеци** (од септембра до јуна календарске године) **и бесплатно је**.

Ако пођемо од спискова матичне службе, обухват деце у години пред полазак у школу је код нас преко 95% . Међутим, често на овим списковима нема деце која су дошла из других средина, променили пребивалиште, или се не појављују ни на једном списку (невидљива деца) , тако да сматрамо да тај број није сасвим тачан.

Специфичност наше општине је велики број породица ромске националности (како у Пожаревцу тако и у Костолцу) који су досељеници са подручја Косова. Ове породице које су најчешће вишечлане често мењају место боравка и не региструју се па деца из ове популације остају ван система. Такође, последњих година, запажена је тенденција миграције становништва у иностранство, па је и број ромске деце на територији Костолаца у опадању.

Други проблем је мали број деце у сеоским насељима, где законски још немамо могућности за формирање мешовитих група. У неким насељима се редовно појављује јако мали број предшколаца 1-2 деце. И ово становништво се иселава већ генерацијама у иностранство или мигрира у град, где привидно има сада већи број деце.

Зато је планирање разноврсних, краћих програма, у складу са специфичностима средине приоритет за будућност образовања и васпитања најмлађих генерација у Србији.

5.3.1. Активности Установе у циљу већег обухвата деце за ППП

1. Информисање родитеља о важности и обавези похађања ППП програма на Сајту и фб страници Установе, умножавањем и постављањем информатора и флајера Министарства просвете на Домове здравља, Месне заједнице, Домове културе, основне школе и сл. у местима у приградским и сеоским насељима општине Пожаревац.
2. Интензивна сарадња са Ромским удружењима и медијаторима, ради подизања свести и едукације локалног становништва (пре свега због учења језика).
3. Организовање рада путујућег вртића ради окупљања деце из социјално изоловане, сиромашне средине током лета и током радне године.
4. Гостовање у медијима са тематиком важности укључивања деце у ППП програм.
5. Дељење информатора и брошура о ППП приликом отварања уговора родитељима.

Припремни предшколски програм за децу која већ бораве у Установи представља завршну годину континуираног обухвата предшколским програмом у оквиру целодневног боравка.

Годишњи план рада ПУ „Љубица Вребалов“ за радну 2023/24.годину

Предшколци који нису били корисници услуга раније, уписују се у припремни предшколски програм у трајању од четири сата при објектима у граду или у сеоским насељима.

Свој деци по завршетку овог програма, Установа издаје Уверење које је као званичан документ, неопходно за упис у основну школу.

Табела 5.3.1.1. План припремног предшколског програма за 2023/24. годину

Припремни предшколски програм – <u>четири сата</u>			
у седишту установе		ван седишта установе	
Број група	Број деце	Број група	Број деце
21	135	10	60
Припремни предшколски програму <u>целодневном боравку</u>			
у седишту установе		ван седишта установе	
Број група	Број деце	Број група	Број деце
17	390	0	0

5.3.2. Мрежа предшколских група за територију општине Пожаревац и Костолац

Табела 5.3.2.1. План група ППП четворочасовни програм у седишту Установе

Р.б.	Вртић	Број група	Број деце
1.	Пчелица	2	11
2.	Невен	1	6
3.	Бубамара	2	10
4.	Лептитић	1	6
5.	Бамби	2	14
6.	М.Цвет –Костолац	8	61
7.	Полетарац	1	5
8.	Сунашце- Лучица	1	7
9.	Даница Радосављевић	2	10
10.	Душко Радовић	1	5
Укупно:		21	134

Напомена:Ово је бројно стање уписане деце 01. 09. 2023., број може бити увећан због накнадних уписа.

Табела 5.3.2.2.План група ППП ван седишта Установе

Р.Б.	Сеоско насеље	Број група	Број деце
1.	Забела	1	7
2.	Стари Костолац+Дрмно+Петка	1	3+1+1
3.	Брежане	1	7
4.	Кличевац	1	7
5.	Пољана -Пругово	2	8+2
6.	Баре –Берање- Касидол	1	3+2+2
7.	Трњане - Набрђе	1	3+2
8.	Батовац -Дубравица	1	4+2
9	Брадарац +Маљуревац+ Бубушинац	1	2+2+2
Укупно :		10	60

5.4. Рад са децом са развојним сметњама у редовним васпитним групама

Поштујући основне принципе инклузивног васпитања и образовања, тј. полазећи од права сваког детета да има приступ образовању које је усмерено на њега и његове специфичности, деца са развојним сметњама укључена су увршњачке групе у ПУ „Љубица Вребалов“. Број деце са различитим спектром дефицита у развоју креће се годишње око тридесеторо деце. При конкурисању за упис у вртић, ако родитељ поднесе документацију, деца са тешкоћама имају приоритет при упису. Такође са родитељима се обавља разговор пре поласка детета у колектив како би се што боље припремили и они и васпитачи и само дете. Код одређеног броја деце која се уписују у редовној процедури, васпитачи током боравка детета у групи детектују проблем. Тада започињемо консултације са родитељима како би их упутили на потребу додатне подршке и рада са дететом и евентуално предупредили озбиљније тешкоће у психомоторном развоју.

Васпитно-образовни рад са децом која имају развојне сметње, заснива се на изради индивидуалних планова рада, односно педагошког профила детета, а на основу опсервације и запажања свих учесника. Настоји се да се створе подстицајни услови за педгошки и стручни рад, у право време и на прилагођавајући начин. Овај рад се одвија у сарадњи са васпитачима, психологом, дефектологом, логопедом, педагогом и родитељима деце за коју се израђују планови рада. Плановима су обухваћени циљеви и задаци у оквиру свих аспеката дечјег развоја, покривене све области индивидуалног развоја пре осталих, очуваних способности и снага детета.

Партиципација родитеља односно учешће породице је од непроцењљивог значаја у раду са децом са тешкоћама у развоју. Неговање и развијање сарадничких односа, чак и када родитељ „није разрешен“ тј не прихвата да његово дете има проблем, мора бити стално присутна, иницирана од стране установе. Само тако градимемо међусобно поверење и ширимо капацитете да би се детету помогло у његовом развоју и функционисању.

Основни циљеви васпитно образовног рада:

- стварање услова за оптималани свестрани развој личности колико је то могуће, активирањем свих очуваних способности и потенцијала за развој;

- ублажавање ефеката исподпросечног IQ функционисања, као и спречавање развоја секундарних сметњи и поремећаја у емоционалном развоју детета;
- индивидуализацијом и корективним радом утицати на ублажавање, а када је то могуће и на отклањање неких поремећаја у индивидуалном развоју детета и његових последица.

Садржаји и активности васпитно-образовног рада прилагођавају се потребама и потенцијалима деце. Вршњаци у групи представљају велику подршку за развој и напредовање детета са тешкоћама у развоју па васпитачи планирају активности и у мањим групама, паровима или целом групом где свако дете може да пронађе своје место. Такође стална сарадња са родитељима и заједничко планирање поступака и приступа детету у вртићу и код куће доводи до ефеката у понашању и напредовању деце.

Као подршка породици ове деце уведена је услуга **личног пратиоца** детета што је омогућило целодневни боравак деце у вртићу и олакшало рад васпитача у групи.

Оно што би допринело да се деца са тешкоћама осећају још боље у вртићу је сигурно да се групе приближе нормативу, јер велика гужва и бука не пријају и делују узнемирујуће на ову осетљиву популацију деце. Простор сензорних соба или кутака за релаксацију би допринео такође њиховом пријатнијем боравку у вртићу и сигурно олакшало посао васпитачима. У том правцу морамо и постављати наше будуће планове.

5.5. Рад са децом на болничком лечењу

Од радне 2016/17. Установа ангажује васпитача који ради на дечјем одељењу Пожаревачке болнице. После прекида рада због епидемиолошких услова од прошле радне године васпитачи поново раде са децом у болници.

Глобални циљ рада са децом у болничкој групи јесте помоћ деци у адаптацији на болничке услове и хуманизација и оплемењивање болничке средине и боравак деце у њој. Радно време васпитача је четири сата, у периоду када не омета организацију рада на одељењу.

Специфичност програмирања и реализације васпитно-образовног рада у болници везана је за уважавање разлика присутних у структури болничких група и дужини боравак деце у болници (различита дужина боравак деце у болничким условима, старосна структура групе која се често неограничава на предшколски период, различита обољења и сметње у развоју деце). То се, пре свега, одражава на временски оквир планирања и вођења запажања о деци.

Основни принципи и задаци васпитно-образовног рада са децом на болничком лечењу јесу:

- обезбеђивање емотивно топле атмосфере у болници, водећи рачуна о потребама деце и пружајући им подршку у кризним ситуацијама;
- подстицање ведрога, радосног расположења код деце и формирање позитивног и активног става у односу на сопствено оздрављење,
- ублажавање страха и стрепње који се јављају на одвајање;
- помоћ детету да прихвати болести суочавање са ограничењима;
- подржавање, подстицање и осмишљавање активности (групне и индивидуалне),
- омогућавање деци да кроз игру искажу расположења и емоције;
- укључивање родитеља у активности са децом;
- успостављање одговарајућег стручног и сарадничког односа са здравственим радницима.

Васпитач у раду са децом у простору играонице осмишљава активности које је могуће реализовати у датим условима, водећи рачуна о подстицању свих аспеката развоја деце, а кад стање здравља детета и друге околности захтевају, са дететом ради индивидуално у болесничкој соби.

Васпитач у болничкој групи сарађује са породицом, здравственом установом и локалном заједницом.

Сарадња васпитача и породице у болничким условима заснована је на потреби уважавања најбољег интереса за дете и родитеља. Васпитач родитељима даје информације у домену свога рада. Информисање родитеља о здравственом стању детета искључиво је у надлежности лекара.

Сложеност посла васпитача у болници захтева отвореност и прилагодљивост условима и режиму рада у болници и перманентну сарадњу са свима који се у болници баве децом. Искуства свих су више него позитивна што потврђује потребу постојања овог облика рада.

Васпитач у болничкој групи се Стручно усавршава према Годишњем плану рада Установе и индивидуалном плану стручног усавршавања.

Ове године радиће два васпитача са две групе деце на лечењу.

ПРОГРАМИ ПОДРШКЕ ДЕЦИ И ПОРОДИЦИ:

5.6 Заједно кроз адаптацију:

Програм адаптације реализује се сваке године за сву уписану децу. Програм подразумева планирање и припреме за олакшавање овог периода као и активно укључивање родитеља у адаптациони процес. План реализације програма се састоји од следећих активности:

- организовање родитељских састанака у току лета са циљем информисања родитеља о првим данима боравка детета у вртићу
- подела флајера и информатора о адаптацији родитељима при упису детета
- упознавање васпитача и родитеља пре поласка детета у вртић ради размене важних података о детету и усаглашавања
- структурирање простора и припрема амбијента вртића за долазак деце
- боравак родитеља у групи у првим данима адаптације детета
- праћење протицања адаптације и укључивање стручне службе у случајевима продужене, теже адаптације
- заједничке активности деце и родитеља у вртићу
- документовање протицања и прилагођавања детета колективу
- евалуација адаптације на нивоу вртића и Установе

5.7 Вртић код куће

Програм „ Вртић код куће "који смо развијали претходних година и који је започео услед епидемиолошке ситуацијеузроковане коронам, постао је програм који и даље имамо у понуди као део грађења партнерства са породицом.

У склопу рада Тима за медијско оглашавање сваке недеље се постављају предлози активности и игара које се могу у породичним условима спроводити. Подстичу су пре свега дечје иницијативе и заједнички мали „кућни пројекти". Унутар он лајн заједнице се

постављају текстови које припремају стручни сарадници (психолог, педагог, логопед) и сарадници (нутрициониста , санитарни инжењер) о актуелним питањима и фазама у развоју предшколског детета и његовог боравка у вртићу, као и теме везане за изазове родитељства,. Такође на Сајту Установе и фејс профилу постављају се сва дешавања и манифестације у вртићима и на нивоу установе које родитељи могу да испрате и укључе се својим предлозима .

5.8. Програм „Снажни од почетка - Дајмо им крила“

У програм „Снажни од почетка“ Установа је била укључена од 2019.год. Циљ програма је унапређивање услуга породици, подршка развоју и већи обухват деце предшколског узраста из осетљивих група која нису обухваћена организованим предшколским програмима. Ово се пре свега односи на популацију деце до 6. године и њихове породице које ће бити обухваћене циклусом активности.

Радионице овог програма су сврстане у четири модула:

- очување здрвља и безбедности,
- лично оснаживање,
- развој потенцијала деце кроз игру, учење и интеракцију са вршњацима и одраслима,
- васпитање уз подршку правила уместо кажњавања

Активности, методе и облици рада су разноврсни и одговарају на потребе учесника различитог узраста, стила учења, знања, интересовања, искуства.

С обзиром на ситуацију изазвану пандемијом Ковид 19 и погоршања епидемиолошког стања с јесени, у прошлој години концепт програма је ишао он лајн за родитеље учеснике програма . Родитељи су преко вибер група и телефонских разговора добијали препоруке и смернице као и предлоге активности и игара за рад са децом у породици. Такође овим породицама учесницима програма, дистрибуиран је и материјал, брошуре и ликовни прибор. „Породичне игре“ и „ Дневник породичних игара“.

Трудићемо се да овим програмом буду обухваћени родитељи и деца из мање стимулативних окружења : приградска насеља и сеоака насеља.

6. ДИНАМИКА ОСТВАРИВАЊА ПРЕРДШКОЛСКОГ ПРОГРАМА

Прердшколски програм је планиран да се реализује у складу са:

- утврђеним поставкама нових Основа прердшколског програма и на основу прердвиђеног Плана стручног усавршавања,
- индивидуалних планова објеката и појединих група,
- индивидуалних васпитно образовних планова израђених за поједину децу,
- у складу са прердвиђеним акционим планом и активностима Актива за развојно планирање, планова Тима за заштиту деце од насиља, Тима за инклузивно образовање, као и Тимова за самовредновање и Тима за посебне и специјализоване програме,
- планираних јавних манифестација и наступа,
- осталих редовних активности и облика рада.

Како је започело увођење нових Основа програма, Предшколским програмом настојаћемо у оквиру својих капацитета и контекста, да подржимо и стварамо услове за њихову имплементацију.

Конкретније то значи да наше ангажовање треба да иде ка тежњи остваривања циљева нових Основа програма а то је **подршка добробити детета**. Добробит је вишедимензионални конструкт којим се обједињује разумевање холистичке природе развоја, целовитости процеса неге, васпитања и образовања и интегрисаног учења предшколског детета.

Остваривање предшколског програма анализира се на стручним активима, на састанцима тимова као и седницама Педагошког колегијума, седницама Управног одбора и седницама Савета родитеља.

7. ПЛАН ОРГАНИЗОВАЊА ПОСЕБНИХ ПРОГРАМА – ДИВЕРСИФИКОВАНИХ ПРОГРАМА

На основу *Правилника о врстама, начину остваривања и финансирања посебних и специјализованих програма рада и услуга у предшколским установама* („Сл.гласник РС.бр.26/13), наша установа планира и реализује активности у склопу посебних и диверсификованих програма - рад путујућег вртића - аутобуса, „отворена врата вртића“, „наши мали гости“, играоница. Сви ови програми имају за циљ:

- повећан обухват деце (пре свега од 3 до 5,5 год), деце из социјално ускраћених средина где установа нема организован свакодневни рад
- интензивнија и континуирана сарадња са установама и институцијама у граду и округу,
- активности на јавном простору- видљиве, медијски испраћене и доступне јавности,
- већа укљученост и присутност родитеља у нашим акцијама и програмима,
- већа укљученост и отвореност за волонтере, студенте и остала заинтересована лица и групе у наше програме
- транспарентност рада предшколске установе

Све ово треба да води **већој отворености установе ка заједници** и појачан сензибилитет за њене потребе , посебно са освртом на најмлађе. Тиме ћемо посредно подржати повезивање и интеграцију наше предшколске установе са читавом заједницом

7.1. *Врсте и начини остваривања посебних и других облика рада и услуга установе – диверсификовани програми*

Табела 7.1.1. *Приказ ПОСЕБНИХ програма у 2023/24. години*

<i>назив програма</i>	<i>циљ</i>	<i>трајање</i>	<i>корисници</i>
Путујући вртић- аутобус	Већи обухват деце из необухваћених	За предшколску групу –	Деца узраста од пет

	популација организованим предшколским програмом	свакодневно од 01.септембра 2023. до јуна 2024.	до седам година . Групе од по 16 деце на локацији Костолачких насеља – музичка школа
„Мало се покрени и у вртић крени“	Већи обухват деце из „невидљивих“ групација организованим активностима	Током летњих месеци јул-август 2024. радом мобилног тима васпитача у путујућем вртићу	Сва присутна деца на терену : приградске локације Костолац, Пожаревац и поједина села –Стари Костолац, Забела ...
Програм: „Да живимо заједно“	Већи обухват деце из мањих средина и деце ван система с циљем неговања заједништва, повезаности и социјалних компетенција кроз различите видове радионицарског рада	Два до три пута недељно у изабраним насељима: у току радне 2023/24.	Деца узраста од 3 до 7 година у сеоским ,приградским насељима и МЗ: (Кличевац, Забела, простор месне заједнице Бурјан и осталих пригодних места у граду)
Мала градска галерија	Развијање ликовног изражаја и стваралаштва код најмлађих кроз сарадњу са локалним установама	Једном месечно у простору Галерији града, Градског музеја, Галерије „Милена Павловић Барили“, Центра за културу или вртића	За децу узраста од 4 до 7 год из вртића и децу града
„Наши мали гости“	Подршка породици укључивањем млађе деце у предшколски програм	Једном недељно у трајању два до три сата	Млађа браћа и сестре деце која су у предшколском четворчасовном програму а која не иду у вртић

Табела 7.1.2.Приказ могућих **СПЕЦИЈАЛИЗОВАНИХ** програма у 2023/24. години

назив програма	циљ	трајање	корисници
„ Спорт је важан да би био здрав и снажан“	Уводити и неговати код најмлађих спортску и културу здравих навика	У вртићима, на отвореном простору или у спортском центру 2до 3пута недељно за децу свих вртића	деца узраста од 5 до 7 год као и деца из града
Енглески језик	Стицање основних елемената познавања и комуникације на енглеском језику	Свакодневно у току редовних активности	деца од 5 до 7 година

Напомена:Програми из ове табеле реализоваће се само ако установа створи услове да их спроводе васпитачи у оквиру целодневних активности, ако је део локалних градских пројеката или као саставни део реализације предшколског програма.

Табела 7.1.3. **ДРУГИ ПРОГРАМИ И УСЛУГЕ ПОРОДИЦИ** за 2023/24. годину

Назив програма	Циљ:	Динамика:	Циљна група:
Саветовалиште за родитеље	Пружање помоћи и подршке породици у изазовима родитељства и бризи о детету предшколског узраста	Периодично организовано по свим објектима реализатори: стручни сарадници	Сви заинтересовани родитељи деце која похађају вртић као и са територије града
Подстицајно родитељство	Пружање помоћи и подршке породици у стицању вештина родитељства кроз радионичарски рад	Програм едукативних радионица –једном месечно у току 2023/24. Носиоци : стручни сарадници и васпитачи сарадници	Сви заинтересовани родитељи деце која похађају вртић као и са територије града
„Вртић код куће“	Пружање подршке организованим „онлајн“ радом за породице и децу која остају код куће	Два пута недељно по утврђеном распореду Носиоци: чланови тима за медијско оглашавање	Породице и деца који остају код куће и деца која нису корисници услуга
Отворена врата вртића - „Мој вртић се представља“	Информисање и јавно промовисање рада Установе	Периодично у једном вртићу или у локалној заједници Носиоци: васпитачи, помоћник директора	Породице које нису корисници услуга и сви остали

Ове програме такође реализују васпитачи и стручни сарадници уз консултације са директором и помоћником директора.

Табела 7.1.4. **ПРИГОДНИ И ПОВРЕМЕНИ ПРОГРАМИ** у 2023/24. години

Врста програма	Место реализације	Време реализације	Корисници
Излети	археолошко налазиште: Виминацијум , Рам излетиште. Чачалица Етно парк Тулба Ергела Љубичево Авантура парк Хиподром	Једнодневни : октобар, новембар 2023 и март, април, мај и јун 2024..	сва деца предшколских група Пожаревца и Костолца, групе ППП као и деца узраста од 3 до 7 година

Екскурзије	Зоолошки врт Београд или Јагодина (по одлуци Савета родитеља) Природњачки центар Свилајнац-Београд-могуће дестинације: Авала – торањ Музеј ваздухопловства Музеј чоколаде;	април - мај 2024.	деца корисници услуга од 5 до 7год
		септембар-октобар 2023.	
Акција планинарења-„пешачење и здравље,,	Околина Пожаревца (Чачалица и друга излетишта)	септембар,октобар 2022., април ,мај 2023.	деца и родитељи корисници услуга од 3 до 7год, деца града и одрасли
Дан извиђача-логоровање	околина Пожаревца, Тулба или Љубичево	мај или јун 2023.	Деца, васпитачи и родитељи
Посете другим предш.установама	ПУ Смедерево, Вел. Градиште, Петровац, Деспотовац,Свилајнац...	Током радне 2023/24.	деца и васпитачи предшколских група
Викенд на салашу или вишедневни боравак у дечјем одмаралишту	по одлуци Савета родитеља и Управног одбора	април- мај –јун 2024.	деца корисници услуга
Зимовање,	Након расписивања јавног позива и по одлуци Савета родитеља и Управног одбора	јануар- март 2024.	деца узраста од 4 до 7 година
Летовање	-//-	јун 2024.	деца узраста од 4 до 7 година

У договору са представницима родитеља, могуће су и друге активности и посете током године.

Табела 7.1.5. ПРОГРАМИ ОД ОПШТЕГ ИНТЕРЕСА - регресирани боравак деце - (приказ стања из јуна 2023.год.)

Р.Б.	ОБЈЕКАТ	ТРЕЋЕ ДЕТЕ	БЛИЗАНЦИ	ДСР	ДЕЦА САМОХРАНИХ РОДИТЕЉА
1.	НЕВЕН	36	12	4	0
2.	ПЧЕЛИЦА	21	9	1	1
3.	ЛЕПТИРИЋ	32	10	4	2
4.	МАЈСКИ ЦВЕТ	39	16	3	2

5.	БАМБИ	18	2	3	3
6.	БУБАМАРА	9	4	0	0
7.	СУНАШЦЕ	18	0	0	0
8.	ПОЛЕТАРАЦ	3	4	0	0
9.	ДАНИЦА Р.	17	10	1	0
10.	ДУШКО Р.	11	4	3	2
11.	ЛАНЕ	2	0	0	0
12.	ППП	3	0	2	0
УКУПНО:		209	71	18	10

Услуга личног пратиоца- у сарадњи са ИРК и Удружењем „Веритас“, за децу са тешкоћама у развоју, обезбеђена је услуга личног пратиоца. Лични пратилац је све време боравка детета у колективу уз њега и помаже детету у обављању активности и функционисању у групи.

У Установи бораве и деца која су смештена у хранитељске породице, њих тренутно има **11**, уписаних у неколико вртића. У складу са Правилником о критеријумима за упис деце у предшколску установу, ова категорија деце се бодује додатно као деца из осетљиве популације и имају приоритет при упису. Трошкове боравка сноси хранитељ из новчане надоканде које добија предвиђеним уговором о хранитељству.

8. ПЛАН РАДА СТРУЧНИХ ОРГАНА

8.1. План рада Тима за заштиту деце од дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања

Предшколска установа у складу са законским одредбама које регулишу обавезе и права пружаоца услуга и неге, понашање свих запослених у установи као и превентивне и интервентне активности планира рад овог тима.

Једно од основних права детета је право на живот и развој. Сви облици злоупотреба, насиља, злостављања или занемаривања, којима се угрожавају или нарушавају физички и лични интегритет детета и осујећује развој, представљају повреде тог основног права и Установа мора све своје активности да усмери ка поштовању интереса детета и права детета.

Насиље се дефинише као сваки облик,једанпут учињеног или поновљеног вербалног или невербалног понашања које има за последицу стварно или потенцијално угрожавање здравља,развоја и достојанства деце.

Насиље и злостављање може имати различите форме: физичко,емоционално/психичко, социјално, сексуално,насиље коришћењем информационих технологија/електронско насиље.

Злоупотреба деце представља све што појединци и институције чине или не чине а што директно утиче или индиректно шкоди деци или смањује могућност за безбедан или здрав развој и доводи их у немоћан,неравноправан или завистан положај у односу на појединце или установу.

Занемаривање или немарно поступање представља случајеве пропуштања установе или појединца да обезбеде услове за правилан развој детета. Занемаривање представља и пропуст родитеља да обезбеди услове за развој по по питању: здравља, образовања, емоционалног развоја, исхране, смештаја и безбедних животних услова. Ово обухвата и пропусте у обављању правилног надзора и заштите детета од повређивања. Експлоатација деце односи се на њихов рад у корист других особа или установе. Обухвата киднаповање и продају деце у циљу радне и сексуалне експлоатације.

Насиље у предшколској установи може се појавити у виду: -насиља међу децом -насиље од стране запослених у Установи -насиље од стране одрасле особе која није запослена у установи.

Овај програм је део ширег националног оквира за превенцију и заштиту деце од насиља који је дефинисан Законом о ратификацији Конвенције Уједињених нација о правима детета, Националним и локалним плановима акције за децу, Националном стратегијом за превенцију и заштиту деце од насиља, Посебним протоколом за заштиту деце од насиља и Оквирним акционим планом за превенцију насиља у образовно-васпитним установама. Законом о основама система образовања и васпитања назначене су обавезе установе да дефинишу ближе услове,облике и мере, начине и поступке и смернице за заштиту и безбедност деце.

8.1.1. Програм заштите од насиља, злостављања и занемаривања предшколске установе „Љубица Вребалов“

Програм заштите од насиља, злостављања и занемаривања дефинише се на основу анализе стања безбедности, анализа повреда деце, присутности сумње на различите облике и интензитета насиља, злостављања и занемаривања у Установи током протеклог периода, специфичности Установе и резултата самовредновања у претходном периоду

Полазећи од става да се **свако насиље може спречити задатак** установе је да креира климу у којој се :

- Учи, развија и негује култура понашања и уважавања личности,
- Не толерише насиље
- Не ћути у вези са насиљем,

- Развија одговорност свих,
- Сви који имају сазнање о насиљу **обавезују на поступање.**

Општи циљ Програма заштите од насиља, злостављања и занемаривања је унапређивање квалитета живота деце и осталих применом:

Мера превенције за стварање безбедне средине за живот и рад деце.

Мера интервенције у ситуацијама када се јавља насиље, злостављање и занемаривање у установама.

Задачи тима:

Подстицање осетљивости колектива Установе и родитеља за проблеме насиља над децом.

Информисање колектива, родитеља и шире локалне заједнице о превентивним и интервентним мерама у вези са заштитом деце од насиља.

Тимски рад на превенцији свих облика насиља. –

Комуникација са надлежним службама (Центар за социјални рад, СУП, Дом здравља). Сарадња са другим образовним установама посебно са основним школама

Циљеви програма:

Стварање и неговање климе прихватања, толеранције и уважавања.

Подизање нивоа свести и повећање осетљивости свих укључених у живот и рад вртића за препознавање насиља, злостављања и занемаривања.

Планирање и реализација превентивних активности за заштиту деце од насиља. Дефинисање процедура и поступака за заштиту од насиља и реаговања у ситуацијама насиља.

Информисање свих укључених у живот и рад вртића о процедурама и поступцима за заштиту од насиља и реаговање у ситуацијама насиља.

Унапређивање компетенција васпитног и другог особља, родитеља и старатеља и локалне заједнице за уочавање и решавање проблема насиља.

Спровођење поступака и процедура реаговања у ситуацијама насиља.

Успостављање система ефикасне заштите деце у случајевима насиља.

Ублажавање и отклањање последица насиља и реинтеграција детета у заједницу и живот Установе.

Овим програмом заштите дефинишу се задаци и активности које Установа предузима ради развијања и неговања безбедног и сигурног окружења и промовисања толеранције, поштовања и уважавања.

ЗАДАЦИ	АКТИВНОСТИ	НОСИОЦИ	ДИНАМИКА
--------	------------	---------	----------

<p>Осигурати безбедност и сигурност у окружењу деце</p> <p>Повезати анализу стања безбедности у установи са процесом самовредновања и вредновања рада и развојним планирањем. (Приручник за самовредновање и вредновање рада)</p>	<p>Обезбеђивање услова за боравак деце у колективу уз поштовање наложених епидемиолошких мера</p> <p>Контрола стања и обезбеђивање физичког простора, поправка и елиминисање дотрајалог намештаја и обнављање новим</p> <p>Контрола стања и редовно одржавање мобилијара, дворишта и прилаза објектима</p> <p>Обезбеђивање квалитетних услова за боравак деце у колективу - израда и представљање Акционог плана за процес самовредновања и повезивање са Тимом за развојно планирање, Тимом за инклузију и Тимом за стручно усавршавање. На основу добијених параметара самовредновања планирати даљи рад</p>	<p>Служба ПЗЗ, директор ,чланови Тима за заштиту од насиља</p> <p>Руководилац објекта, техничка служба, сарадник на унапређењу ПЗЗ,</p> <p>Директор, службеник за јавне набавке</p> <p>Руководилац објекта, техничка служба, сарадник на унапређењу ПЗЗ,</p>	<p>Август,септембар 2023 .</p> <p>Током радне године.</p> <p>У континуитету</p>
<p>Смањити познате и потенцијалне ризике и ситуације у односу на специфичности објекта</p> <p>Смањити ризике за инфицирање деце и запослених у колективу</p>	<p>Организовање дежурстава у јутарњим и поподневним сатима и активностима, боравак деце у дворишту, стално контролисање запослених и родитеља</p> <p>Кадровска организација са јасно прецизираним и подељеним задужењима и одговорностима(мед.</p>	<p>Особље и руководиоца објекта,директор</p> <p>Помоћник директора, руководиоца објекта и кадровска</p>	<p>У континуитету</p>

Годишњи план рада ПУ „Љубица Вребалов“ за радну 2023/24.годину

	сестра васпитач, васпитач, сестра на ПЗЗ, техничко особље), приликом излазака у двориште објекта, терасу, одласка деце ван Установе	служба у складу са важећим законима, стр. сарадник, сарадник за ПЗЗ	У континуитету
Обезбедити и организовати континуирано стручно усавршавање у овој области	Обука запослених за превентивне активности кроз различите облике интерног стручног усавршавања (васпитно образовно веће, стручни активи, трибине у зависности од ситуације..) Непосредна разрада потенцијалних конфликтних ситуација, начина превенције и поступака интервенције за запослене и мере заштите за децу	Тим за заштиту од насиља, стручни сарадници, пом. директора Тим за заштиту од насиља, директор Установе, помоћник, директора и секретар у сарадњи са Аутономним женским центром	Током радне 2023/24. На састанцима Тима током 2023/24.
Унапредити васпитно образовни рад кроз примену и грађење реалног програма нових основаа програма ПВО	Набавка и представљање пригодне литературе која оснажује васпитаче у области промовисања културе поштовања различитости и толеранције Планирање и реализација активности које подстичу самопоштовање, толеранцију, ненасилну комуникацију, сарадњу, кооперативне игре, прихватање различитости	Помоћник директора, координатор Тима, васпитачи и стручни сарадници Стручни сарадници,	септембар-октобар 2023.

Годишњи план рада ПУ „Љубица Вребалов“ за радну 2023/24.годину

	<p>Примена знања и искуства са обука за превентивне активности, кроз анкету за запослене, увид у педагошку документацију, дечје продукте..</p> <p>Свакодневно организовање боравка деце на отвореном у складу са временским приликама</p> <p>Континуиран педагошко инструктивни рад у области сарадње са породицом</p>	<p>пом.директора, Тим за заштиту од насиља</p> <p>Васпитачи, мрд.сестре на ПЗЗ</p> <p>Директор, помоћник директора, стручни сарадници</p> <p>васпитачи</p>	<p>континуирано</p> <p>током радне године 2023/24</p>
<p>Радити на успостављању правила понашања и понашања у групи као и уређеност правила понашања родитеља у нутар Установе</p>	<p>У континуитету градити правила понашања у васпитној групи у свакодневним активностима са децом и постављање паноа са илустрованим правилима</p> <p>Прибављање сагласности родитеља-старатеља о преузимању детета из вртића као и о фотографисању деце и постављању фотографија на сајт Установе, изласци са васпитачима ван Установе</p>	<p>Васпитачи , пом.директора стручни сарадници, сарадник за ПЗЗ, мед.сестре на ПЗЗ</p> <p>Васпитачи</p>	<p>током радне 2023/24.</p>
<p>Обезбедити у континуитету информисаност и подршку родитељима у овој области</p>	<p>Упознавање родитеља на родитељским састанцима са Конвенцијом о правима деце,</p> <p>Упознати родитеље са актуелним правилницима и протоколима о поступању</p> <p>Организовање трибина, дебата и округлих столова као</p>	<p>Васпитачи</p> <p>Васпитачи, чланови Тима за заштиту</p>	<p>Септембар-октобар 2023.</p>

	<p>и радионица за родитеље са темом превенције насиља и промовисања толеранције и уважавања</p> <p>Постери за родитеље, организовање хуманитарних акција и мера солидарности за угрожене породице</p> <p>Израда и расподела брошура, флајера</p>	<p>Чланови Тима за заштиту од насиља и руководство</p> <p>Тим за заштиту, васпитачи објеката</p> <p>Чланови Тима за заштиту од насиља</p>	<p>Током радне године</p>
<p>Интезивирати сарадњу са другим институцијама и локалном заједницом: школе и друге просветне институције, установе културе, социјалне заштите</p>	<p>Учешће у пројектима и манифестацијама које промовишу ненасиље и толеранцију у заједници</p> <p>Гости-предавачи у установи,</p>	<p>Стручњаци различитог профила, професори, социјални, здравствени радници, психолози, педагози, родитељи..</p>	<p>Периодично, током радне године и у зависности од епидемиолошког стања</p>

8.1.2. АКЦИОНИ ПЛАН ТИМА ЗА ЗАШТИТУ ОД НАСИЉА У РАДНОЈ 2023/2024.

Активности	Начин реализације	Време/динамика	Носиоци реализације
<p>Израда оперативног плана рада тима за период до краја радне 2023/24.. са предлогом тема за дискусију на наредним</p>	<p>Састанак чланова тима и дискусија</p>	<p>септембар 2023, јануар 2024.</p>	<p>Васпитачи и стручни сарадници чланови тима, директор</p>

Годишњи план рада ПУ „Љубица Вребалов“ за радну 2023/24.годину

<p>Преглед и праћење ситуација по вртићима у којима су деца била или су угрожена из неког разлога, деца под ризиком, повреде деце, стресне ситуације у породици..)</p>	<p>Увид у документацију васпитача, превентивне службе, опсервацијом радне средине и обрада података - Евиденциони лист насилног понашања</p>	<p>септембар-октобар 2023. јануар-фебруар 2024.</p>	<p>Чланови Тима и координатор Тима, превентивне сестре по објектима, главни васпитачи</p>
<p>Обележавање дана превенције насиља над децом 19. новембар и промовисање Конвенције о правима деце</p>	<p>Тематске радионице са децом – Философија са децом "Шетња Градом, истакнути панорамски осмехи", "Чувари насиља", "Насилна комуникација" и др радионице по вртићима</p>	<p>новембар - децембар 2017. новембар 2023.</p>	<p>Васпитачи и стр. сарадници Чланови Тима за заштиту, васпитачи</p>
<p>Обележавање пригодних датума: Дечја недеља, Међународни дан толеранције, дан детета, дан породице..</p>	<p>--- Израда и постављање панона и промовисање Дечјих права</p>	<p>Током радне године</p>	<p>по објектима, стручни сарадници, помоћник директора</p>
<p>Саветодавни рад и пружање подршке родитељима, позитивно родитељство</p>	<p>Родитељски састанци, панони за родитеље, огласне табле, индивидуални разговори - едукативне радионице родитеље</p>	<p>Током радне године</p>	<p>Чланови Тима и координатор Тима, одг. васпитач, директор</p>
<p>Информисање и укључивање представника Савета родитеља у активности Тима и партиципацију</p>	<p>Међусобно присуство и размена представника Тима за заштиту од насиља и чланова Савета родитеља</p>	<p>Током године</p>	<p>Чланови оба тела</p>
<p>Сарадња са Тимом за инклузивно обр.</p>	<p>Присуство заједничким састанцима и планирање заједничких активности, Пројекција кратких филмова и анализа</p>	<p>Периодично, током године</p>	<p>Чланови оба тима и координатори Тима за заштиту од насиља и Тима за инклузију</p>

Промовисање подршке родне равноправности	присуство организованим трибинама и обукама институција и установа	на организованим трибинама током године	Чланови тима и други чланови колектива
Промовисање програма толеранције и решавања конфликта у раду са децом	Примена у раду кроз развијање пројеката приручника „Вртић као сигурно и подстицајно окружење за учење и развој деце“ Организовање радионица и нових семинара и програма: „Култура понашања – бонтон у вртићу“ „Од агресивности до креативности“, „Кругови пријатеља“ Примери добре праксе -решавања конфликтних ситуација	Током 2023/24. године	Стручна служба, директор, координатор тима и васпитачи у објектима
Организовање превентивних активности по вртићима:	Радионице у васпитним групама: „у туђим ципелама“ „недеља лепих порука“или „речима се може више“ „чајанка у вртићу“ и др	У току 2023/24 године , обавезно сваки вртић по избору	Представници Тима за заштиту од насиља , васпитачи
Интерресорно повезивање у локалној заједници и ширење мреже	Учешће у јавним трибинама и округим столовима, предавањима у граду	Током године и по потреби	Чланови Тима и координатор Тима ,директор, стручни сарадник
Процена рада Тима и остварених активности	Подношење извештаја о раду и процена рада тима	мај-јун 2024.	Чланови Тима и координатор Тима, директор, пом.директора

8.1.3. ИНТЕРВЕНТИВНЕ АКТИВНОСТИ

Циљ интервенције је да се **заустави насиље и злостављање**, да се обезбеди сигурност, смањи ризик од понављања насиља, да се ублаже настале последице и прате ефекти предузетих мера.

Посебни протокол прописује редослед корака у интервенцији и они представљају оквир за ефикасно реаговање и укључивање свих релевантних појединаца или институција у процесу заштите деце. За ефикасну интервенцију у оквиру саме установе планира се формирање унутрашње мреже заштите. Тиме би се дефинисале улоге и одговорности свих запослених у оквиру прописаних корака.

Установа је дужна да интервенише увек када постоји сумња или сазнање да дете трпи насиље, злостављање или занемаривање, без обзира где се оно догодило, где се догађа или где се припрема.

Измене у протоколу које се односе на интервентне активности:

1. У складу са одређењем насиља у смислу Правилника, према којем оно не постоји у односу дете-дете, када се ради о разврставању насиља, злостављања и занемаривања по нивоима, прописано је да **на предшколском узрасту у складу са развојним карактеристикама узраста говоримо о сукобима међу децом и агресивном понашању**. Тим за заштиту детета у предшколској установи приликом анализе ситуације и доношења плана активности у раду са дететом и породицом узима у обзир учесталост понашања, трајање, интензитет, последице, степен ризика по учеснике ситуације, карактеристике развојног периода и индивидуалне карактеристике детета.

Када дете предшколског узраста испољава **агресивно понашање које је део развојне фазе или последица сметње у развоју детета** васпитач у сарадњи са Тимом за заштиту планира мере подршке уз обавезно укључивање родитеља. Тим за заштиту процењује да ли је потребно укључивање других институција за подршку детету и породици (центра за социјални рад, здравствене службе и др.).

У реализацију плана активности укључује се родитељ детета. Уколико укључивање породице није у најбољем интересу детета, установа на основу стручног мишљења Тима за заштиту укључује надлежни центар за социјални рад. У складу са проценом ризика и потребама детета укључују се и други системи из спољашње мреже заштите у складу са својим надлежностима (систем социјалне заштите, систем здравствене заштите).

Када родитељ чини насиље или злостављање детета и када његово укључивање у поступак није у најбољем интересу детета Тим за заштиту обавезно укључује надлежни Центар за социјални рад.

2. Правилником је извршена измена у делу Протокола који се односи на интервентне активности, тако да је додат одељак који уређује **питања у вези са заштитом запослених**. Утврђена је обавеза установе да интервенише увек када постоји сумња или сазнање да запослени трпи насиље од стране родитеља или трећег лица у установи или за време организовања активности установе. Када је родитељ или треће лице починилац насиља према запосленом директор је дужан да одмах обавести јавног тужиоца и полицију.

Установа је дужна да интервенише увек када постоји сумња или сазнање да дете трпи насиље, злостављање или занемаривање, без обзира где се оно догодило, где се догађа или где се припрема.

Процедуре у интервенцији су различите с обзиром на три ситуације: да ли се насиље јавља **међу децом**, од стране **одраслог у вртићу** или од стране **одраслог ван вртића**.

Кораци у интервенцији :

Редослед поступања у интервенцији укључује мере и активности које се предузимају за све нивое насиља и злостављања. Оперативни план заштите (даље: план заштите) сачињава се за конкретну ситуацију другог и трећег нивоа за све учеснике насиља и злостављања (оне који трпе, који чине и који су сведоци насиља и злостављања - на релацији одрасли-дете и одрасли-одрасли).

Правилником је прописано да Тим за заштиту у предшколској Установи приликом анализе ситуације и доношења мера и активности у раду са децом и породицом узима у обзир: учесталости понашања, трајања, интензитета, последице, степен ризика, по учеснике ситуације, карактеристике развојног периода и индивидуалне карактеристике детета, број учесника. Мере и активности се планирају на основу сагледавања карактеристика детета, потреба за подршком и уз учешће детета и родитеља, осим када се ради о насиљу у породици, када је нужно укључити надлежни центар за социјални рад.

1. Сазнање о насиљу (одрасли-дете, одрасли--одрасли), агресивном понашању или сукобу међу децом (дете-дете)-откривање (у даљем тексту насиље, сукоби)

- опажањем или добијањем информације да је насиље, сукоб у току
- сумњом да се насиље дешава на основу препознавања спољашњих знакова или симптома и путем поверавања од стране детета или одраслог

2. Прекидање, заустављање насиља, сукоба

Свака одрасла особа која присуствује насиљу тј. сукобу у обавези је да реагује тако што ће прекинути то насиље, сукоб и/или позвати помоћ.

3. Смиривање ситуације

Обезбедити сигурност за особу која је била изложена насиљу, агресивном понашању и обавити разговор са актерима.

4. Консултације

Врше се непосредно по појави сумње или дешавању насиља, сукоба. Обављају се са колегом, са Тимом за заштиту од насиља у вртићу, социјалним радником или стручним сарадником вртића. По потреби, на основу тимске процене сложености проблема, укључује се и Тим на нивоу установе и обавештава директор Установе. После консултација са Тимом на нивоу установе и директором Установе могу се обавити и консултације са службама изван Установе (центар за социјални рад и др.). Документовати у предвиђеном обрасцу. Приликом консултација са колегама унутар или изван Установе и документовања, обавезно је **поштовати принцип поверљивости података**, као и **принцип заштите најбољег интереса детета**. У ситуације када је у питању насиље на релацији одрасли-одрасли, консултације се обављају са Тимом за медијацију.

5. Предузимање акција

Тим на нивоу установе у сарадњи са Тимом на нивоу вртића, Тимом за медијацију предузима акције, у складу са обављеним консултацијама, са основним циљем

реинтеграције свих учесника и њиховог даљег безбедног и квалитетног живота и рада у Установи.

Акције могу бити: информисање родитеља о насиљу; договор о заштитним мерама (План заштите за дете); програми оснаживања деце за конструктивно поступање у ситуацији насиља, покретање медијације и др.

6. Праћење ефеката предузетих мера

Праћење и вредновање предузетих активности је извор планирања новог циклуса Програма заштите деце. Ефекти предузетих мера се документују у предвиђеном обрасцу.

Васпитач бележи сукобе међу децом и агресивно понашање, прати и процењује делотворност предузетих мера и активности и евидентира у педагошкој документацији. У реализацију плана активности укључује се родитељ детета. Уколико укључивање породице није у најбољем интересу детета, установа на основу стручног мишљења Тима за заштиту укључује надлежни центар за социјални рад. У складу са проценом ризика и потребама детета укључују се и други системи из спољашње мреже заштите у складу са својим надлежностима (систем социјалне заштите, систем здравствене заштите).

У образовном систему нема места за истрагу и доказивање насиља, злостављања и занемаривања. Ти задаци су у надлежности других институција. Основни циљ је да се промовишу култура понашања и уважавање личности и развије свест о одговорности свих у заштити права деце и одраслих у предшколској установи.

Интервентне мере и активности одређује установапрема нивоима насиља, злостављања и занемаривања. Најчешћи облици насиља су условно сврстани на три нивоа. Ситуације на првом нивоу, које се дешавају између деце, углавном решава самостално васпитач у сарадњи са родитељем;

На другом нивоу, васпитач у сарадњи са Тимом у оквиру унутрашње мреже, на трећем нивоу је неопходно, поред Тима, и укључивање спољашње мреже, односно других институција. На овом нивоу интервентне активности предузима директор у сарадњи са Тимом за заштиту, уз обавезно ангажовање родитеља, односно старатеља и надлежних органа, организација и служби (Центар за социјални рад, полиција, здравствена служба и др.).

На основу ових критеријума врши се процена нивоа ризика за безбедност детета и одређују поступци и процедуре и начин реаговања:

- случај се решава у вртићу;
- случај се решава у Установи у сарадњи са другим компетентним установама;
- случај се прослеђује надлежним службама.

Свака особа која има сазнање о насиљу, злостављању и занемаривању обавезна је да реагује. Циљ ангажовања Тима за заштиту од дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања, као и читаве установе јесте трагање за променом и начинима одржавања насталих променау грађењу толерантне и ненасилне културе у вртићу.

Чланови Тима за заштиту деце од дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања за радну 2023/24. годину:

1. Драгана Антић – сарадник – мед. сестра за превентивну здравствену заштиту и негу - координатор тима
2. Биљана Илић – мед.сестра - васпитач

3. Јасмина Стојићевић – васпитач
4. Милена Арсић – васпитач
5. Јелена Јовановић – васпитач
6. Диана Марковић – васпитач
7. Љубица Илић – васпитач
8. Радмила Вучковић – васпитач
9. Невена Радовановић – васпитач
10. Кристина Здравковић – васпитач
11. Славка Николић – мед.сестра – васпитач
12. Кристина Павковић Стојановић – васпитач
13. Милица Мишић - васпитач
14. Љиљана Станојевић - мед.сестра – васпитач
15. Ана Јоњић- мед.сестра – васпитач
16. Дарко Рашић - представник родитеља

Напомена: Представник родитеља се именује након завршених родитељских састанака и седница Савета родитеља у септембру.

8.2. План рада Стручног актива за развојно планирање

8.2.1 АКЦИОНИ ПЛАН

Планиране програмске активности за радну 2023/24. Стручног актива за развојно планирање

У складу са Законом о основама система образовања и васпитања, реализацију и праћење активности из Развојног плана спроводи и прати Стручни актив за развојно планирање . Он се поклапа са периодом увођења и примене нових Основа програма у нашој Установи, и већи део програмских активности Актива за развојно планирање био је усаглашен као подршка имплементацији нових Основа програма.. Како су сви запослени прошли основну обуку нових Основа програма „Године узлета“, предстоји нам да у наредном периоду интензивирамо хоризонтално учење и постанемо што бољи рефлексивни практичари у развијању реалног програма у свим нашим вртићима.

АКЦИОНИ ПЛАН НА ШИРЕЊУ ИМПЛЕМЕНТАЦИЈЕ НОВИХ

ОСНОВА ПРОГРАМА

Развојни циљеви	Задаци	Носиоци	Динамика
Унапредити рад на искоришћености и	Мапирање простора у		

функционалности физичке средине која подстиче учење и развој деце	вртићима и локалној заједници које бисмо користили као место за учење	васпитачи из језгара, васпитачи објеката, стручни сарадници, пом.директора	у континуитету од септембра 2023
Подизање квалитета васпитнообразовног рада кроз развијање реалног програма које је у функцији подршке добробити деце	Састанци посвећени дијалогу и критичком преиспитивању потреба за променама	васпитачи, стручни сарадници, помоћник директора	у континуитету
Ојачати запослене у професионалној комуникацији-умрежавање и повезивање кроз хоризонтално учење/ примена модела ЗПУ кроз рад тимова вртића језгара	планирање и организовање сусрета, дискусионих група и презентација	координатори тимова васпитача, стручни сарадници, помоћник директора, директор	у континуитету током радне године
Обезбеђивање материјалнотехничких ресурса за реализацију реалног програма	планирање и набавка техничких уређаја	директор, пом.директора, службе из ресора финансија	-//-
Обезбеђивање услова за унапређивање квалитета васпитнообразовног рада кроз процес самовредновања	стручно усавршавање и организовање обука за запослене	директор, помоћник директора, стручни сарадници	-//-

У састав Актива, поред представника стручних радника установе и Савета родитеља, планирано је да буду укључени и представници из локалне зајнице, као повремени чланови.

Чланови Стручног актива за развојно планирање у ПУ „Љубица Вребалов“ Пожаревац су:

1. Емина Станковић – пом. директора - координатор тима
2. Славица Милановић – стручни сарадник - педагог
3. Марјана Јовић - васпитач
4. Ивана Станојевић – васпитач
5. Маријана Ђаловић – васпитач
6. Тамара Рајић – васпитач

Годишњи план рада ПУ „Љубица Вребалов“ за радну 2023/24.годину

7. Александра Поповић – васпитач
8. Милица Бранковић Ивић – васпитач
9. Јелена Алексић – мед.сестра васпитач
10. Снежана Стефановић – васпитач
11. Драгица Константинов – васпитач
12. Марија Бајић – васпитач
13. Маја Перић Љубић – васпитач
14. Јасна Турудић – мед.сестра – васпитач
15. Каролина Максимовић – мед.сестра – васпитач
16. Александра Татић - васпитач
17. Представник родитеља
18. Представник локалне самоуправе

Оно што ће бити главни предмет ангажовања Актива за развојно планирање, будући да актуелни Развојни план обухвата период до крајадецембра2023.године, од септембра 2023. приступићемо процесу осмишљавања и креирања новог Развојног плана.

Акциони план Стручног актива за развојно планирање за 2023/2024. годину

Време реализације	Активности/ теме	Начин реализације	Носиоци активности
септембар 2023.	Састанак Актива за развојно планирање Установе са циљем усвајања и договора за извештавање о Евалуацији реализованих активности Акционог плана Установе и предлога плана активности Акционог плана Установе	Састанак Актива за развојно планирање Установе, Седница Педагошког колегијума	Председник и чланови Стручног актива за развојно планирање на нивоу Установе, чланови Педагошког колегијума
септембар 2023.	Упознавање са Акционим планом Установе за 2023/24	Извештавање на васпитно образовном већу, Савету родитеља и Управном одбору	Председник и чланови Стручног актива за развојно планирање на нивоу Установе

Годишњи план рада ПУ „Љубица Вребалов“ за радну 2023/24.годину

септембар 2023.	Формирање новог Стручног актива за развојно планирање	Радни састанак Стручног актива, Седница Педагошког колегијума Управни одбор	Председник и чланови Стручног актива за развојно планирање на нивоу Установе
октобар-новембар 2023.	Процес креирања новог Развојног плана уз учешће свих актера живота установе и вртића	Радни састанци Стручног актива	Председник и чланови Стручног актива за развојно планирање
септембар 2023.	Договор о начину рада Стручног актива на нивоу вртића и њихово формирање	Радни састанак Стручног актива	Чланови Стручног актива
септембар 2023.	Упознавање родитеља о улози и начину рада Стручног актива на нивоу вртића	Родитељски састанак у вртићима	Председник и чланови Стручног актива за развојно планирање на нивоу вртића
новембар 2023.	Упознавање васпитног особља са предлогом новог Развојног плана установе	Извештавање на васпитно образовном већу, Савету родитеља и Управном одбору	Председник и чланови Стручног актива за развојно планирање на нивоу Установе
децембар 2023.	Доношење новог Развојног плана	Управни одбор	Председник и чланови Стручног актива за развојно планирање на нивоу Установе
јун 2024.	Евалуација и израда Извештаја о реализацији Акционог плана	Радни састанци Стручног актива за развојно планирање на нивоу вртића	Стручни актив за развојно планирање на нивоу Установе и на нивоу вртића,

			Педагошки колегијум
јун - 2024.	Израда Акционог плана за 2024/2025. годину	Радни састанци Стручног актива за развојно планирање на нивоу Установе	Стручни актив за развојно планирање на нивоу Установе и на нивоу вртића

Полазиште за израду програмских активности Актива за развојно планирање је Извештај о самовредновању у претходној 2022/23.год. где ћемо се оријентисати на оне стандарде и показатеље који нису у довољној мери остварени у претходном периоду и које треба унапређивати а планиране су као задаци акционим планом :

У области: ПРОФЕСИОНАЛНА ЗАЈЕДНИЦА УЧЕЊА

Показатељ 3.1.2 : **Запослени адекватно примењују дигиталне технологије за размену информација са свим релевантним учесницима**

Задаци:	Планиране активности	Динамика	Начини реализације	Носиоци реализације
Задатак усавршити стручне вештине запослених кроз техничку опремљеност и обуке по нивоима вештина и знања	Опременити вртиће неопходном савременом дигиталном опремом за реализацију предшколског програма – увођење оптичког интернета –умрежавање	Етапно током радне године	Планирање средстав Финансијски м планом расписивање тендера	Директор, финансијски руководилац, помоћник директора
	организовати обуке у унапређивању дигиталних компетенција	-//-	организовање обука	директор, пом.директор а васпитачи представници

Показатељ 3.5.2 : **Установа сарађује са основним школама на нивоу Установе/ вртића/групе у циљу континуитета дечјих искустава**

Задаци	Планиране активности	Динамика	Начин реализације	Носиоци:
--------	----------------------	----------	-------------------	----------

<p>1.задатак: допринети отворености и умрежавању рада Установе</p>	<p>коришћење ресурса и простора у локалној заједници за нове пројекте и искуства сарадња и планирање активности са различитим установама и институцијама у локалу учешће у пројектима на нивоу Града</p>	<p>током читаве радне године</p>	<p>Посете, пројектне активности радионице у другим просторима, изложбе...</p>	<p>Реализатори пројеката, представници установа и институција из локала</p>
<p>2.задатак Сарадња и партнерство са основном школом</p>	<p>повезивање са основним школама кроз заједничке сусрете, приредбе и активности подршка транзицији породица-вртић, вртић-школа</p>	<p>Током радне 2023/24.</p>		<p>Васпитачи предшколских група, пом директора, стручни сарадници</p>

8.3. План реализације процеса самовредновања

У оквиру имплементације програма предшколског васпитања и образовања „Године узлета“ и компоненте 2 пројекта : „Унапређење процеса самовредновања у предшколским установама“, у овој радној години посебан акценат се ставља и на процес самовредновања и његове битне поставке и то: сам процес реализације самовредновања, доказима извршеног процеса самовредновања и израде извештаја о самовредновању. Сви ови сегменти неопходно је да доживе промену (на пр подаци добијени од деце) и постану релевантни за даљу праксу.

Процес самовредновања је препознат као један од најважнијих механизма осигурања и унапређивања квалитета рада установе. Процес самовредновања у Установи, реализоваће се у складу са Правилником о стандардима квалитета рада установе СЛ.гласник РС - Просветни гласник бр.14 /2018. Овим правилником о стндардима квалитета рада предшколскике установе вреднују се следеће области:

- Васпитно образовни рад
- Подршка деци и породици
- Професионална заједниоца учења
- Управљење и организација

Самовредновање је континуирани процес преиспитивања постојеће праксе, спроводи се систематски и транспарентно унутар установе током читаве године и у том процесу учесвују запослени, родитељи, деца и сарадници разних профила. Самовредновање се врши на основу анализе:

- 1) евиденције и педагошке документације установе, програма образовања и васпитања, годишњег плана рада и развојног плана рада установе;
- 2) базе података у оквиру јединственог информационог система просвете и других извора података;
- 3) резултата праћења различитих активности у установи, а посебно посматрања часова у школи и активности у предшколској установи;
- 4) прикупљених података из спроведених истраживања у установи и на нивоу система образовања и васпитања и других релевантних података;
- 5) ефеката реализованих активности у пројектима;
- 6) разговора, стручних дискусија, састанака, резултата спроведених анкета и других аналитичко-истраживачких активности за које се процени да су неопходне;
- 7) постојећих извештаја о вредновању квалитета рада установе.

Тим за самовредновање прикупља, анализира и обрађује податке који се односе на предмет самовредновања и врши процену квалитета пред мета самовредновања на основу обрађених података.

ГОДИШЊИ ПЛАН ТИМА ЗА САМОВРЕДНОВАЊЕ

У оквиру Централног Тима за самовредновање (на нивоу установе) као носиоца процеса, област која је за ову годину приоритетна је ПОДРШКА ДЕЦИ И ПОРОДИЦИ.

Настојаћемо да самовредновањем преиспитамо и сагледамо слабе и јаке стране наше праксе , кроз заједничко истраживање и рефлексију. Кроз чел листе, интервјуе и фокус групе анализираћемо све стандарде ове области и сагледати потребе за променом и унапређивањем неких сегмената.Крајњи циљ наших активности треба да буде подстакнута и унапређена професионалана комуникација и размена.

Носиоци процеса самовредновања биће централни Тим за самовредновање на нивоу Установе. Сваки вртић ће на основу својих приоритета и потреба сачинити акциони план за област коју планира да вреднује и унапреди.

Планирамо због заједничких циљева сталну сарадњу са Активом за развојно планирање и Тимом за стручно усавршавање.

Чланови Тима за самовредновање на нивоу Установе:

1. Јелена Стојчић Станковић – стручни сарадник психолог – координатор тима
2. Ивана Марјановић – васпитач
3. Драгана Крстић – васпитач
4. Јелена Лазић – васпитач
5. Ивана Шућуровић – васпитач
6. Антонина Јовић – васпитач
7. Александра Миленковић - васпитач
8. Добрила Ђорђевић – васпитач
9. Анкица Павловић – васпитач
10. Оливера Поповић – васпитач

11. Бојана Рајковић – васпитач
12. Снежана Јовановић – васпитач
13. Бранка Јовановић – васпитач
14. Јасмина Милић – мед.сестра – васпитач
15. Марина Јеличић – мед.сестра – васпитач
16. Лидија Дукић – мед. сестра – васпитач
17. Радмила Вукосављевић – мед.сестра – васпитач
18. Блажица Чампар – васпитач

АКЦИОНИ ПЛАН Тима за самовредновање за 2023/24.годину

Област 2 – ПОДРШКА ДЕЦИ И ПОРОДИЦИ				
Активности	Временска динамика	Носиоци активности и учесници	Исходи	Инструменти и технике
Формирање тима за самовредновање на нивоу Установе	Септембар	Директор установе	Формиран тим и координатор тима на нивоу установе	
Избор области за самовредновање	Септембар	Запослени	Изабрана област	Разговори и консултовање
Разумевање сврхе самовредновања и оквира квалитета	Октобар	Тим за самовредновање, сви запослени, деца, родитељи, стручни сарадници	Спремност свих за учешће у процесу самовредновања	Разговори, панои, видео, радионице, родитељски
Прикупљање података	Октобар - Новембар	Тим за самовредновање вртића	Прикупљени подаци из чек листе и анализа добијених резултата	Чек - листа
Прикупљање података	Новембар	Васпитачи, медицинске сестре васпитачи и деца	Консултовање са децом	Разговор, радионице, игра, панои, цртежи
Прикупљање података	Децембар	Тим за самовредновање вртића, васпитачи и медицинске сестре васпитачи	Прикупљање података и анализа	Упитник за васпитаче
Прикупљање података	Јануар	Тим за самовредновање вртића, васпитачи и медицинске сестре васпитачи, стручни сарадници	Прикупљање података и анализа; утврђен узорак и циљне групе	Фокус група са васпитачима и медицинским сестрама васпитачима

Годишњи план рада ПУ „Љубица Вребалов“ за радну 2023/24.годину

Прикупљање података	Фебруар	Тим за самовредновање вртића, васпитачи и медицинске сестре васпитачи, родитељи, стручни сарадници	Прикупљање података и анализа; утврђен узорак и циљне групе	Фокус група са родитељима
Прикупљање података	Март	Тим за самовредновање вртића, стручни сарадници	Прикупљање података и анализа	Интервју са стручним сарадником
Прикупљање података	Март	Тим за самовредновање вртића	Прикупљање података и анализа	Интервју са руководиоцем вртића
Прикупљање података	Март	Тим за самовредновање вртића, представник локалне самоуправе	Интервју и анализа	Интервју са представником управног одбора из локалне заједнице
Обрада свих података и интерпретација добијених резултата	Април	Тим за самовредновање вртића	Обрађени резултати, закључци о остварености свих стандарда	Статистичка обрада Дескриптивна метода
Израда акционог плана и извештаја о самовредновању	Мај	Тим за самовредновање вртића	Извештај о квалитету рада у изабраној области са препорукама за унапређивање квалитета рад	
Израда Акционог плана за унапређивање рада у области која је самовренована	Јун	Тим за самовредновање Тим за обезбеђивање квалитета и развој установе Стручни актив за развојно планирање	Израђен акциони план за унапређивање рада у Развојном плану установе	
Извештавање о резултатима самовредновања на седници УО, Савета родитеља, ВО већа и достављање извештаја школској управи	Септембар	Директор, помоћник директора, стручни сарадници, вођа тима за самовредновање	Извештај презентован и разматран на седницама УО, Савета родитеља, ВО већа и достављен извештај школској управи. Објављен на веб – страници установе	Презентација, разговор, Писани материјал на веб - страници установе

8.4. План рада Тима за обезбеђивање квалитета и развој установе

Тим за обезбеђивање квалитета и развој установе треба да се стара о обезбеђивању и унапређивању квалитета васпитно образовног рада установе, прати остваривање предшколског програма, прати остваривање циљева и стандарда постигнућа, развоја компетенција, вреднује резултате рада васпитача и стручног сарадника.

Остали задаци Тима:

- Развијање методологије самовредновања у односу на стандарде квалитета рада установе
- Коришћење података за даљи развој установе
- Давање стручног мишљења у поступцима за стицање звања васпитача и стручних сарадника

Овим тимом председава директор или помоћник директора. У његов рад као стални чланови укључују се и стручни сарадници, представници васпитног особља. У рад овог тима се укључују и представници родитеља.

Чланови тима за обезбеђивање квалитета и развој установе биће:

1. Тања Лончар - директор – координатор тима
2. Славица Милановић– стручни сарадник педагог – заменик координатора
3. Емина Станковић – помоћник директора
4. Данијела Цветковић – секретар установе
5. Татјана Брајовић – дипл. Правник за правне, административне и кадровске послове
6. Катарина Крстаноска – васпитач - дефектолог
7. Маја Нешковић – сарадник за унапређење превентивне – здравствене заштите и неге
8. Милена Трифуновић – сарадник за исхрану - нутрициониста
9. Емилија Петровић - васпитач
10. Представник родитеља

ПЛАН РЕАЛИЗАЦИЈЕ АКТИВНОСТИ ТИМА ЗА 2023/24. ГОДИНУ

Време реализације	Активности/ теме	Начин реализације	Носиоци реализације
Септ-октобар 2023.	Представљање документа Установе на СР и УО установе и на тиму Представљање плана рада Установе,	увид у документе, анализа постављених циљева и размена на састанку	Директор, помоћник директора, педагог и психолог и чланови Тима за обезбеђивање квалитета

Годишњи план рада ПУ „Љубица Вребалов“ за радну 2023/24.годину

	нових васпитних група , понуде програма Установе , мреже ППП		
Децембар - јан2023/24	- Праћење активности Предшколског програма Представљање новог Развојног плана	Стручна размена и дискусија	Координатор и чланови радне групе
Током радне године полугодишње	- Сарадња са Педгошким колегијумом и тимом за самовредновање	Дискусија и размена око реализованих активности у областима вредновања и остварености стандарда	Заједнички састанци представника тима , пед. колегијума и тима за самовредновање
Етапно током радне године 2023/24.	-Процена реализација Оперативног плана Установе - плана ширења имплементације нових Основа програма „Године узлета” реализације програма	Дискусија и размена идеја и предлога	Представници тима и чланови Савета родитеља
Март 2024.	Евалуација оставрених програмских циљева и задатака и праћење , остваривања Плана стручног усавршавања	Дискусија и размена	Чланови тима ,координатор тима, чланови Актива за развојно планирање
Мај-јун 2024..	Извештавање о положеним стручним испитима приправника ; Извештај о оствареним нивоима сарадње са породицом , реализације кратких програма	-//-	Чланови тима и представници других тимова, секретар Установе,представник Савета родитеља

8.5. План рада Тима за инклузивно образовање

Приоритетни задаци Тима за инклузивно образовање су усклађени са стратегијом инклузивног предшколског васпитања образовања и имплементацијом нових Основа програма у Србији:

1. Афирмисање и неговање инклузивне праксе и инклузивне културе путем сензибилизације и едукације запослених и родитеља,
2. унапређивање педагошке документације везане за праћење развоја детета,
3. подршка васпитачу у планирању и реализацији васпитно образовног рада са децом којој је неопходна додатна подршка у развоју кроз реални програм,
4. развијање партнерства кроз подршку породици деце.

Установа подржава инклузивну културу и настоји да у складу са могућностима ствара услове за боравак сваког детета.

Чланови тима за инклузивно образовање у Установи за 2023/24.годину:

1. Слађана Степановић Белић – стручни сарадник –логопед координатор тима
2. Катарина Крстаноски – васпитач – дефектолог
3. Драгица Милентијевић – васпитач
4. Наташа Васић – васпитач
5. Силвана Божић –мед. сестра – васпитач
6. Жаклина Вељковић – васпитач
7. Маја Павловић – васпитач
8. Милица Ивковић – стручни сарадник – логопед
9. Јасна Ристић – васпитач
10. Себина Бојатовић – васпитач
11. Славица Ристић – васпитач
12. Емилија Живковић – мед.сестра – васпитач
13. Мирјана Марковић Мићић- мед.сестра – васпитач
14. Анђела Поповић - васпитач
15. Представник родитеља

Представник родитеља ће се именовати након одржаних састанака Савета родитеља.

План активности Тима за инклузивно образовање за радну 2023/24. годину

Динамика реализације	Активности	Начин реализације	Носиоци реализације
Август-октобар 2023.	Идентификација деце која имају потребу за додатном подршком (тешкоће у учењу, сметње у развоју, проблем у	Састанак и размена чланова тима и представника вртића	Координатор тима, стручни сарадници, помоћник директора, васпитачи деце

Годишњи план рада ПУ „Љубица Вребалов“ за радну 2023/24.годину

	понашању, деца из социјлно нестимулат. средине као и деце са постојећом документацијом и извештајима ИРК по упису Праћење протицања адаптације		
август-септембар 2023.	Смернице за почетак рада, адаптација деце, подстицајни простор Припрема детета са сметњама у развоју и родитеља детета за улазак у колектив	Разговори, улазак у групу, орагнизовање активности	Чланови Тима за инклузивно .обра координатор Тима,стр. сарадници, васпитачи групе
август до децембра 2023.	Праћење процеса транзиције деце из вртића у основну школу и даља сарадња са представницима школе	Професионална размена и договор на састанцима	васпитач и учитељ родитељи, стручни сарадници и др
Октобар-новембар 2023.	Структурирање простора креирање амбијента или сензорних просторних целина у сваком вртићу	-//-	Представници тима за инклузију, представници родитеља, стручи сарадници, директор, пом.директора
септембар – новембар 2023.	Праћење процеса адаптације и укључивања деце у колектив	-//-	-//-
Септембар, октобар 2023. и током године на даље	Планирање укључивања родитеља -актуелни проблеми у психомотроном и социјалном развоју	организација дискусионод рада(трибине, предавања, фокус групе, округли сто, родитељски)..	Чланови тима за инклузивно образовање
септембар 2023. и током године етапно	преглед дидактике и других материјала за рад са децом са тешкоћама, договор око израде средстава или евент набавке	примери из праксе наше или видео записи са интернета - размена	-//-
од октобра 2023.	Израда и праћење педагошких профила и. осмишљавање мера за спровођење индивидуализованог приступа и подршку деци	обилазак васп.група и разговор са васпитачима, индивидуални разговори,	Чланови Тима за инклузивно .обра координатор Тима,стр. сарадника, васпитачи

Годишњи план рада ПУ „Љубица Вребалов“ за радну 2023/24.годину

		интерни састанци у вртићима	
Током године у континуитету	развијање Модела ЗПУ –инклузивни приступ по тимовима вртића	професионална размена кроз рефлексивна питања, истраживање и промене	Координатор Тима, стручни сарадници и васпитачи сарадници
Током године	праћење мини тимова за спровођење ИОПа (за поједину децу) у установи–по потреби	Формирање тимова за израду ИОПа за поједину децу и израда	Чланови Тима за инклузивно обра координатор Тима,стр. сарадници, васпитачи
	Сарадња са Развојним саветовалиштем - интересорном комисијом	Заказивање састанака и размене информација	-//-
Периодично током године	Сарадња са личним пратиоцима деце и координатором л п.	Стручна размена и дијалог на организованим састанцима	-//-
По потреби током године	Учешће на родитељским састанцима у инкл.гупама	Организовање састанака	Васпитачи групе, стр.сарадници, логопед. психолог или педагог
Током године периодично и по потреби	Саветодавни разговори и размена са родитељима деце која су укључена у ИО	Заказивање разговора са стручном службом, васпитачима..	-//-
Јануар-март 2024	Преглед урађених педагошких профила и давање предлога за ревизију	-//-	Подтимови на изради појединачних ИОПа и пед.профила -//-
Током 2023- 2024	Сарадња са колегама из бранич. и подунав. округа , стр.сарадника и учитеља ОШ	Стручни активности браничевског и подунавског округа	-//-
Током 2023/24.	Пројекција кратких филмова и презентација других установа са одговарајућом тематиком- примери из праксе	стручни активности, тим за ио, тимови вртића	Чланови тимова за додатну подршку и друго васпитно особље

На основу опсервације, праћења и података које поседује о детету са

развојним сметњама (до којих долази после одређеног временског периода), за поједино дете може се приступити изради педагошког профила а на основу њега и изради ИВОПа- индивидуалног васпитно образовног плана, који ће бити прилагођен том детету. ИВОП израђује Тим за додатну подршку (васпитачи, родитељ, стр. сарадник) а на основу:

- Података датих од стране родитеља,
- Лекарског извештаја,
- Извештаја дефектолога, психолога, педагога и осталих сарадника из других институција,
- Извршене процене васпитача на основу искуства стеченог у непосредном раду са дететом и комуникације са породицом, (уз примену одређених техника и инструмената),
- Извршеној процени педагога, психолога и других чланова тима на основу разговора или примене одређених тестова и техника у раду са дететом.

Тим за подршку детету са тешкоћама у развоју чине васпитачи детета, родитељи, стручни сарадник –ци и ако је ангажован лични пратилац детета. Овај **мини тим** се састаје и израђује педагошки профил који садржи план рада и активности, који је примерен и прилагођен могућностима детета са развојним сметњама. Периодично се ради ревизија педагошког профила и усклађују активности у вртићу и код куће које ће поспешити развој детета. У васпитној групи у којој борави дете са сметњама у развоју, по закону, умањује се број деце у групи за три детета. У једној васпитној групи не може бити више од два детета са сметњама у развоју.

8.6. План рада Тима за реализовање посебних и специјализованих програма –диверсификованих програма

Рад Тима за диверсификоване програме односи се на креирање квалитетних и разноврсних програма и облика рада са децом предшколског узраста. Циљеви реализације ових програма су :

- подстицање дечјег развоја и остваривање добробити за децу,
- повећање обухвата деце и доступности ПВО,
- развијање концепције отвореног система васпитања
- развијање партнерских односа са породицом.
- већа партиципација установе у локалној заједници

Чланови Тима за реализацију посебних -диверсификованих програма:

1. Славица Стојковић – васпитач – координатор тима
2. Жаклина Младеновић - васпитач
3. Милица Ивковић – стручни сарадник логопед
4. Татијана Стојадиновић – васпитач
5. Снежана Стојић – васпитач
6. Марија Черкез – васпитач
7. Јелена Карацић – васпитач

8. Сања Павловић – васпитач
9. Емина Шупић – васпитач
10. Зорица Марковић – васпитач
11. Ксенија Петровић – мед.сестра – васпитач
12. Лела Миловановић – васпитач
13. Слађана Јанковић – васпитач
14. Данијела Крстић – мед.сестра – васпитач
15. Анита Цветковић – васпитач
16. Сандра Петрушић – васпитач
17. Вања Пејић – мед. сестра васпитач

ПЛАН РЕАЛИЗАЦИЈЕ АКТИВНОСТИ ТИМА ЗА РАДНУ 2023/24. годину

Време реализације	Активности/ теме	Начин реализације	Носиоци реализације
Септембар -октобар 2023.	Израдити акциони план -календар-сарадње са градским установама, предузећима и другим местима у заједници -план понуде програма и динамика активности	- састанак и размена, подела задужења Организовање креативних радионица, игара и активности	- чланови и координатор Тима, директор, помоћник директора, педагог, психолог и представник локалне самоуправе
Од септембра 2023. и на даље 2024.	Израда плана организације и рада програма-Дечји свет играонице за млађу децу /од 3 до 5,5г/у одабраним насељима: Кличевац, Забела, Брежане, месне заједнице Бурјан, Сопот... и вртићима	Састанак, размена и израда плана активности и динамике	Чланови тима који раде у овим групама уз консултање осталих чланова тима и васпитача актива ППП
Етапно током године	Организовање ликовних, еко радионица, причаоница, у вртићу и градуна отвореном (учешће волонтера, студената, других грађана и удружења)	Организовање радних састанака и постављење радионица	Чланови тима

	Проширивање избора радионица		
Једном месечно у свим предшколским групама	Организовање програма „ Наши мали гости “ укључивање млађе браће и сестара у активности предшколаца	Договор око плана укључивања, динамике и врсте активности	Васпитачи ППП група, координатор тима, пом. директора, педагог
Периодично у свим вртићима у зависности од	Саветовалиште за родитеље – „Отворена врата“ вртића	састанак и договор око организације и динамике	помоћник директора и стручни сарадници, чланови Тима,
од септембра 2023. и на даље	„Вртић код куће“ надаље спроводити активности за онлајн подршку родитељима и деци	„Путокази родитељства“ на Сајту установе текстови стручних сарадника и васпитача и планирање активности за рад са децом „од куће“	Чланови тима, стручни сарадници, тим за медијско оглашавање
Током радне године периодично	Активности – „Вртић у гостима“ и др облици јавног представљања	Заједничка окупљања, организација приредби, радионица	координатор и чланови радне групе
јул-август 2024.	Организовање летњих играоница, „Мало се покренуло и у вртић крени“	Игре и активности на отвореном за децу из приградских насеља	Васпитачи ППП група, координатор тима, пом. директора, педагог
мај – јун 2024.	Евалуација рада, процена квалитета понуде програма и укључивања у активности на нивоу града	Размена и стручна дискусија на састанку	Чланови радне групе, помоћник директора, директор установе

8.7. План рада Актива за развијање предшколског програма

Актив за развијање предшколског програма стара се о остварењу активности које су планиране Предшколским програмом Установе, о евентуалним променама, новинама и унапређивању рада и свих релевантних фактора потребних за успешну реализацију програма.

Чланови Актива за развијање предшколског програма:

	Име и презиме	Профил
1.	Славица Милановић	стр. сарадник педагог -координатор
2.	Емина Станковић	васпитач,пом.директора
3.	Јелена Стојчић	стручни сарадник психолог
4.	Катарина Крстаноски	сарадник дефектолог
5.	Марија Спасић	васпитач
6.	Љиљана Станојевић	мед.сестра васпитач-//-
7.	Миродслава Жегарац Одацић	васпитач
8.		представник родитеља

Време	Активности,теме	Начин реализације	Носиоци реализације
септем 2023.	Извештај и план рада Тима Услови за примену Нових основа ПВО и разматрање плана хоризонталног учења и развијања праксе, предлози за унапређивање праксе	дискусија	Чланови Тима, координатори тимова повртићима, директор,помоћник директора
март 2024.	Анализа постигнутих промена у пракси и процеса самовредновања	дискусија	-//-
јун. 2024.	Евалуација и ревизија Предшко лског програма у складу са насталим променама	дискусија и конципирање извештаја	-//-

8.8. План рада Актива ментора и приправника

Актив приправника и ментора чине васпитно особље са статусом приправника

иименовани ментори од стране директора.

Програм увођења приправника у посао у радној 2022/2023.години реализоваће се у складу са важећим постојећим прописима Министарства просвете науке и технолошког развоја.

Приоритетни задаци програма увођења приправника у посао:

- Развијање основних знања, умења и вредности приправника неопходних за квалитетан непосредан рад са децом, сарадњу у заједници учења и развијање професионалне праксе
- Грађење критичког односа према свом деловању, оспособљавање да се учи из праксе, континуирано развијање потребних компетенција и мењање сопствене праксе,
- Грађење пуне професионалне одговорности и спремности да се иницирају промене
- Освешћивање значаја појединих личних и професионалних одлика и њиховог развијања
- Отвореност за промене кроз развијање навике праћења и узимања у обзир нових сазнања и искустава

Чланови Актива ментора и приправника:

1. **Катарина Станишић – васпитач – координатор тима**
2. Марјана Јовић – ментор
3. Маја Перић Љубић - ментор
4. Кристина Јовановић - приправник
5. Јелена Ђорђевић – приправник

Напомена: Током године ангажовањем нових приправника у установу, тим ће се проширивати.

План активности Тима за менторе и приправнике за 2023/24. годину

Тема састанка	Динамика	Реализатори
Преглед броја приправника и кандидата за полагање дела испита и договор; провера именована метора за све приправнике упознавање са планом рада тима Договор око укључивања приправника у мини обуке објеката за имплементацију предшколског програма и хоризонтално учење	Септембар, октобар 2023.	Координатор тима, секретар, педагог, психолог, ментори
Законска регулатива и документи Установе, Правилници., Стандарди квалитета и самовредновање рада Установе	Октобар 2023.	Правна служба, педагог, координатор тима васпитачи

Приказ изабране презентације или дипломског рада васпитача		
Педагошке радионице и родитељски састанци - принципи и концепт припреме у светлу нових Основа програма	Децембар 2023.	Стручни сарадници, ментори
Пројекција кратких филмова из области предшколског васпитања и образовања или видео презентација из других установа	Током радне године	Координатор тима, стручни сарадници и ментори васпитачи
Педагошке ситуације – разматрање и анализа као и анализа ситуација из њихове праксе	Током радне године по потреби	Стручни сарадници, ментори, васпитачи приправници
Планирање посета васпитним групама и вртићима језгрима, упознавање са постојећим пројектима	Током радне године у зависности од епидемиолошке ситуације	-//-

8.9. План рада Тима за стручно усавршавање и професионални развој

Професионални развој представља континуиран, трансформативан процес у коме је васпитач рефлексивни практичар, активан учесник у процесу истраживања своје праксе као и стално развијање компетенција медицинских сестара-васпитача, васпитача и стручних сарадника/сарадника. Саставни и обавезни део професионалног развоја запослених је стручно усавршавање под којим се сматра стицање нових и усавршавање постојећих компетенција важних за унапређивање квалитета васпитно-образовног рада. Ради ефикаснијег праћења, организовања и вођења евиденције о професионалном напредовању васпитног особља, сваки главни васпитач координира и евидентира облике стручног усавршавања које похађају васпитачи његовог објекта. Овај тим непосредно сарађује са Активом за развојно планирање и Тимом установе за самовредновање.

Чланови тима на нивоу установе:

1. Јелена Шукљевић –васпитач - координатор тима
2. Јасна Гошић - васпитач
3. Милица Ристовић – васпитач
4. Весна Симоновић – мед.сестра – васпитач
5. Марија Спасић – васпитач
6. Драгана Благојевић – васпитач
7. Ивана Кеџман – васпитач
8. Јасмина Ђуровић – васпитач
9. Марија Цвијовић – васпитач
10. Љубица Костић – васпитач
11. Марина Стефановић – васпитач

12. Емилија Петровић – васпитач
13. Александра Живановић – мед.сестра - васпитач
14. Слађана Ивковић – мед.сестра – васпитач
15. Ивана Илић – мед.сестра – васпитач
16. Марија Секулић – мед.сестра - васпитач

АКЦИОНИ ПЛАН ТИМА ЗА РАДНУ 2023/24. годину

Активности:	Динамика:	Реализатори:
<p>Изношење Плана стручног усавршавања и одабир акредитованих програма за 2023/24 и дискусија Планирање садржаја и облика стручног усавршавања за период до 31.децембра2023. Праћење и иницирање хоризонталног учења међу вртићима – модел професионалне заједнице учења Праћење плана ширења модела вртића језгара -сарадња и професионална размена , даље ширење и учење</p>	<p>од септембра 2023. и на даље</p>	<p>Координатор тима, чланови, помоћник директора, стручни сарадници</p> <p>представници вртића језгра: „Мајски Цвет“, „Бамби“ и „Лептирић“</p>
<p>Праћење и анализа реализације стручног усавршавања на нивоу Установе</p> <p>месечно извештавање тимова на нивоу вртића о остваривању свих облика стручног усавршавања запослених</p>	<p>током радне 2023/24. периодично подношењем извештаја</p>	<p>Координатор тима, директор, пом.директора, чланови тима</p>
<p>Вођење евиденције о професионалном статусу у погледу стручног усавршавања запослених у васпитно-образовном раду –праћење бодовне листе запослених васпитача и мед.сестара -дискусија</p>	<p>током радне 2023/24.</p>	<p>-//-</p>
<p>Избор одабраних акредитованих семинара и других видова обука за период до јуна 2024.</p>	<p>јануар 2024.</p>	<p>-//-</p>
<p>Праћење процеса увођења приправника у посао и процес полагања испита за лиценцу запослених у васпитно-образовном раду -сарадња са активом ментора и приправника</p>	<p>Током радне године</p>	<p>-//-</p>

планирање и формирање дигиталне базе одабраних презентованих радова на нивоу установе	током радне 2023/24	Координатор тима, директор, помоћник директора, стручни сарадници, представници васпитача
сарадња са председницима струковних удружења (Савез удружења васпитача и Савез удружења мед.сестара васпитача) чији чланови су запослени у Установи	у континуитету	Координатор тима у сарадњи са члановима тима и председници подружница
Подношење извештаја Педагошком колегијуму о стручном усавршавању	јун 2024.	Координатор тима у сарадњи са члановима тима
У сарадњи са педагошким колегијумом израда Плана стручног усавршавања и акредитованих обука за наредну годину.	јун 2024.	Чланови оба тима

Тим ће се у пуном саставу састајати тромесечно. Тим за стручно усавршавање на нивоу Установе ће достављати извештај директору Установе који извештава Васпитно-образовно веће (јануар и децембар).

Сваки тим на нивоу вртића чини по један представник Актива медицинских сестара, Актива васпитача у групама са децом узраста од 3 до 5,5 година и Актива васпитача реализатора ППП Овај тим се договара око приоритета за стручно усавршавање и активности за квалитетнију праксу..

9. ПЛАН СТРУЧНОГ УСАВРШАВАЊА У ПРЕДШКОЛСКОЈ УСТАНОВИ „ЉУБИЦА ВРЕБАЛОВ“ ЗА РАДНУ 2023/24. ГОДИНУ

Стручно усавршавање као саставни и обавезни део професионалног развоја васпитног особља у Установи (васпитачи, медицинске сестре – васпитачи, стручни сарадници), подразумева континуирано стицање нових и усавршавање постојећих компетенција организовањем различитих активности у Установи и ван ње. Правилником о сталном стручном усавршавању и стицању звања ("Сл.гласник РС", бр. 81/2017 и 48/2018), предвиђено је да запослени васпитачи, мед.сестре васпитачи као и стр. сарадници остварују током године и у оквиру пуног радног времена:

-44 сата стручног усавршавања које предузима установа и (интерно стр. усавршавање)

-похађа најмање један програм стручног усавршавања из Каталога програма стручног усавршавања

- учествује на најмање једном одобреном стручном скупуу току радне године.

За ову радну годину планирано је да по одобрењу финансијског плана Установе, организујемо више **акредитованих семинара** из области предшколског васпитања и образовања пре свега програме који подржавају поставке нових Основа програма. Такође, рачунаћемо и на подршку струковних удружења, као и ранијих година Током године акредитоване програме за запослене у Установи, реализујемо делом и из средстава

удружења мед.сестара и удружења васпитача или заједнички. Део стручног усавршавања биће реализован радом стучних тела у Установи, а како законске одредбе и правилници налажу и индивидуалним ангажовањем на свом професионалном развоју.

Сви облици стручног усавршавања у Установи одвијаће се кроз различите видове кооперативног учења, применом модела критичког пријатеља, организовањем и радом дискусионих и фокус група, анализом литературе, приручника као и постојећих примера праксе наше и других предшколских установа:

Табела 9.1. Стручно усавршавање у Установи -интерне обуке

Облик стручног усавршавања	Време и место реализације	Реализатори
Хоризонтална размена тимова о аспектима нових ОП-игра, планирање и документовање	Током радне године у оквиру објекта установе	Васпитачи, медицинске сестре васпитачи, стручни сарадници, превентивна служба
Хоризонтална размена – искуства из праксе других предшколских установа у округу: Петровац, Велико Градиште, Кучево, Смедерево и др	Током радне године као домаћини у установи и као гости у другим установама	Помоћник директора, стручни сарадници, васпитачи
Стручна излагања и трибине госта -професора предавача из области предшколског васпитања и образовања, психосоцијалне заштите, менталног здравља, здравствене заштите	Током године у установи по заказаним терминима	гост излагач проф Исидора Кораћ, др Оливера Алексић Хил, проф Бојана Шкорц, проф Невена Митранић, проф. Ненад Глумбић
Представљање тема/ пројеката које су реализоване у претходном периоду, анализа уз помоћ матрице и других материјала – хоризонтална размена	Представници васпитача свих вртића, ППП група	Васпитачи, медицинске сестре васпитачи, стручни сарадници
Излагање на састанцима стручних органа о похађаним облицима стручних усавршавања ван установе са дискусијом и анализом; Како примењујемо у раду сазнања и искуства из акредитованих програма; Примери праћења и документовања дечјег развоја из праксе	Током радне године на састанцима Васпитно – образовног већа, Актива васпитача и Актива медицинских васпитача – активи узрасних група – састанци тимова по објектима	Стручни сарадници, васпитачи, медицинске сестре – васпитачи, учесници семинара и обука
Едукативне радионице за запослене: - добра инклузивна пракса – шта је то и колико је заступљена	Током радне 2023/2024 године	Стручни сарадници, педагог и психолог, представници тимова васпитача из вртића

- принципи развијања реалног програма у нашој пракси – примери кроз пројекте		
Обука запослених у овладавању дигиталним компетенцијама / по нивоима познавања	Током радне 2023/24	професори предавачи са акредитацијом за обуке
Обука приправника мед.сестара- васпитача и васпитача –зимске радионице	Јануар – фебруар 2024. зимске радионице	Стручни сарадници и сарадници,представници ПЗЗ
Педагошко психолошке радионице за родитеље кроз програм „Снажни од почетка“	Током радне године 2023/2024	Стручни сарадници и васпитачи
Приказ књиге, приручника, стручног чланка, часописа и дидактичког материјала из области образовања и васпитања	Током радне године, на састанцима тимова или на активима	Васпитачи, мед.сестре – васпитачи, по договору
Организовање изложбе дидактичких средстава – реквизита – која су настала током подршке васпитача у проширеној игри са децом. Представљање продуката и пригодних средстава , инсталација, насталих у теми или пројекту	Током 2023/2024. године	Тимови васпитача и мед.сестара – васпитача објеката
Трибине, округли столови: „Развој говора у години пред школу“ „Подстицајно родитељство“ , „Васпитни стилови “и друге теме, по исказаном интересовању родитеља или указаним потребама и препознатим приоритетима	Током 2023/2024. године	Стручни сарадници
Обука запослених за израду и конкурисање пројеката	Током 2023/2024. године	Васпитачи, медицинске сестре васпитачи, стручни сарадници

Табела 9.2. Стручно усавршавање ван Установе

Садржај	Област	Начин реализације	Ниво	Време реализације	Реализатори
Професионална комуникација и вештине комуницирања у отклањању социјалних конфликта кат.бр. 865 К6, К9, П9	Предшколско васпитање и образовање	Акредитовани семинар, 2 дана/ 15 бодова	На нивоу удружења или установе	Током године	Аутори: Миланка Петковић, дипл. Социјални радник, ПУ „Врачар“

Тешкоће у учењу и понашању у вртићу и школи – дисхармоничан развој код децем кат.бр. 274 К2, К5, К23, П1	Предшколско васпитање и образовање	Акредитовани семинар, 2 дана/ 16 бодова	На нивоу удружења или установе	Током године	Стеван Несторов, доктор дефектолошких наука ,Виолета Несторов, доктор дефектолошких наукаЉиљана Абрамовић Савић, доктор медицинских наука, Светомир Бојанин, доктор медицинских наука.
Документовање у функцији оснаживања практичара у развијању реалног програма кат.бр. 817 К7, К11, П8	Предшколско васпитање и образовање	Акредитовани семинар, 1 дан/ 8 бодова	На нивоу удружења или установе	Током године	Драгана Тица, Дипломирани психолог, Тајана Дивилд ,ПУ „Радосно детињство“ Нови Сад;
Од конфликта до сарадње – 7 моћи васпитача за јаку вртићку заједницу	Предшколско васпитање и образовање	Акредитовани семинар, 3 дана/ 20 бодова	На нивоу удружења или установе	Током године	Дијана Радојковић, Професор педагогије, Жана Ердџан, дипл.псих. Центар за едукацију „Кораци“
Кругови пријатеља – вршњачка подршка деци и младима са тешкоћама кат. бр. 252 К3, К5, К11, К14, К23, П4	Деца/ученици којима је потребна додатна подршка у образовању	Акредитовани семинар, 2 дана/ 16 бодова	На нивоу удружења или установе	Током године	Весна Златаровић, мастер психологије, ЦИП-Центар за интерактивну педагогију, Београд
Препознати и уважити јединственост детета – пут ка решењу изазовног понашања кат.бр. 855 К5, К11, К16, П8	Предшколско васпитање и образовање	Акредитовани семинар, 3 дана/ 20 бодова	На нивоу удружења или установе	Током године	Жана Ердџан, дипл.психолог, Центар за едукацију "Кораци"; Марина Копривица, Дипл дефектолог логопед
Партиципација у вртићу-од учествовања до су/деловања кат број 840 К5, К6, К9 П8	Предшколско васпитање и образовање	Акредитовани семинар	-//-	-//-	Висока струковна школа за образовање васпитача Сремска Митровица;Марија Маловић и Исидора Кораћ

Годишњи план рада ПУ „Љубица Вребалов“ за радну 2023/24.годину

Фотографија у Годинама узлета – од избора до употребе кат.бр. 1207 К2, К3, П9	Предшколско васпитање и образовање	Акредитовани семинар, 1 дан	На нивоу удружења или установе	Током године	Аутори: Споменка Дивљан и Бранка Пауновић, мастер васпитач
Позитивна дисциплина у вртићу кат.бр. 851 К5, К11, К19, П4	Предшколско васпитање и образовање	Акредитовани семинар, 3 дана/ 20 бодова	На нивоу удружења или установе	Током године	Ивана Мушкиња, Специјалиста психосоцијалног приступа у , ПР агенција Центар Ивес; Дијана Радојковић, Професор педагогије, Жана Ердељан, дипл.психолог, Центар за едукацију "Кораци"
Попуштајући васпитни стил – краткорочни и дугорочни ефекти кат.бр 127 К3, К5, К9, К17, К23	Васпитни рад	Акредитовани семинар, 1 дана/ 8 бодова	На нивоу удружења или установе	Током године	Невена Ловринчевић, мастер психолог, ВМЦ Карабурма
„Тежак родитељ“ – како успоставити сараднички однос кат. бр. 223 К4, К6, К9, К15, К20, К23, П4	Васпитни рад	Акредитовани семинар, 1 дана/ 8 бодова	На нивоу удружења или установе	Током године	Марина Надејин Симић, дипломирани школски психолог-педагог, Невена Ловринчевић, мастер психолог, ВМЦ Карабурма; Ана Бусарац, Мастер психолог, Војномедицинска академија
Подстицајно родитељство кроз игру кат. бр.847 К6, К9, К16, П9	Предшколско васпитање и образовање	Акредитовани семинар, 3 недеље/ 12 бодова	На нивоу удружења или установе	Током године	Ивана Мухић , Доктор психолошких наука, Филозофски факултет, Универзитет у Новом Саду; Јелена Бранковић, , Јелена Бранковић предузетник, Центар за едукацију

Подршка добробити деце кроз грађење партнерских односа са породицом у различитим моделима транзиције кат бр 843 К6 К9, П9	Предшколско васпитање и образовање	акредитован семинар, 1 дан 8 бодова	-//-	-//-	Марија Милић, ПУ „Нада Наумовић“ Бранкица Стојковић „Ђурђевдан“ Крагујевац
Игре у природи, игре са ризицима кат. бр. 822 К5, К9, К16, П4	Предшколско васпитање и образовање	Акредитовани семинар, 1 дан/ 8 бодова	На нивоу удружења или установе	Током године	Тијана Боговац, мастер педагог, Предшколска установа Чукарица

Табела 9.3. Остали стручни скупови ван Установе

Садржај	Област	Начин реализације	Ниво	Време реализације	Реализатори
Пертинијевидани	Предшколско васпитање и образовање	Стручно излагање, Трибина и изложба	Изложба дидактике и семинар	Септембар 2023.	Реализатори: Компанија Пертини -
Стручна конференција медицинских сестара васпитача ПУ Србије	Предшколско васпитање и образовање	Посета и стручна размена	Стручна конференција	Октобар 2023. / мај 2024.	Групареализатора рада медицинских сестара-васпитача и струч. сарадник
Стручни сусрети стручних сарадника и сарадника ПУ	Предшколство	Присуство скупу	Ван установе, републичка конференција	Октобар-новембар 2023. или пролеће 2024.	Педагог, психолог, логопед
„Васпитачи-васпитачима“ и „Један дан у вртићу“ Стручне конференција васпитача Србије и региона	Васпитно образовни рад	Излагање стручног рада и присуство скупу	Ван установе, републички скуп	Децембар 2023. / март април 2024.	Група васпитача и стручних сарадник
Изложба - интерна дидактичких средстава и играчака – аутори васпитачи и мед. сестре Установе	- //-	Изложба и презентација	У оквиру Установе	Јануар-март 2024.	Васпитно особље

Годишњи план рада ПУ „Љубица Вребалов“ за радну 2023/24.годину

Стручне конференције мед.сестара и сарадника на ПЗЗ у ПУ	Нега и превентивно здравствена заштита и исхрана деце	Излагање стручног рада и присуство скупу	Стручна конференција	Новембар 2023. и мај 2024.	Мед. сестре на пзз и сарадник за ПЗЗ
Међународна конференција предшколских радника у региону БАПТА	Предшколско васпитање и образовање	Стручни скуп	Стручни скуп	Септем-октобар. 2023.	Представници установе
Стручни активности директора и стручних сарадника предшколских установа у региону	Актуелности у предшколству у свим областима	Стручна размена и дискусија	Регионални састанак	Квартално током 2023/24	Директор, помоћник директора, секретар, представници стручних сарадника
Регионални стручни сусрети медицинских сестара васпитача	Предшколско васпитање и образовање	Стручна размена и презентације	Окружни сусрети Пожаревац, Крагујевац, Јагодина...	у току радне године	Окружна удружења мед.сестара васпитача
Трибине и предавања Факултета за специјалну едукацију и рехабилитацију Универзитета Београд, Филозофског факултета у Београду, Новом Саду..	Инклузивно образовање Област предшколског васпитања и образовања	Посети стручна размена	Републички скупови	Током радне године	Стручни сарадници
Дани дефектолога	-//-	Стручна излагања и размена	Међународни скуп	Фебруар март 2024.	Учесници представници стручних сарадника
Семинари и обуке у Регионалном центру за професионални развој у Смедереву за област предшколства	Предшколско васпитање и образовање	Професионална размена	На нивоу округа	По позиву током године	Представници активних васпитача и медицинских сестара, стр.сарадника
Конгрес стручних радника ПУ Србије	-//-	Презентације и професионална размена	Републички скуп	По указаним условима, током године	Директори и представници предшколских установа Србије

Посета предшколској установи са развијеном инклузивном праксом:., Симо Милошевић Земун или школа за специјалну едукацију и реедукацију у Јагодини др	-//-	-//-	Студијска посета и професионална размена	По договору током године	Представници активних васпитача и медицинских сестара, стр.сарадника
Студијска посета предшколским установама у региону Македонија, Република Српска, Црна Гора	Предшкоско васпитање и образовање	Професионална размена	Међуджавна сарадња	По позиву	Представници Удружења васпитача, представници установе
Стручни скупови Националне асоцијације удружења здравствених радника Србије, интерсекцијски скупови, едукативни семинари у оквиру Удружења здравствених радника Браничевског округа.	Превентивна здравствена заштита	Професионална размена	Национални конгреси	Током године	Представници удружења здравствених радника, представници установе
Стручни скупови у организацији дијететичара нутрициониста ПУ Србије	Превентивна здравствена заштита, нега и исхрана	Стручна излагања и размена	Републички скуп	Током године	Представници удружења дијететичара нутрициониста, службе за ПЗЗ, представници установе
Међународни конгрес хране и исхране	Превентивна здравствена заштита, нега и исхрана	Стручна излагања и размена	Међународни и скуп	Током године	Представници удружења дијететичара нутрициониста, службе за ПЗЗ, представници установе
Обуке у организацији Балканског савета за	Превентивна здравствена заштита, нега и исхрана	Стручна обука	-//-	Током године	Дијететичар нутрициониста

безбедну храну и исхрану – стандард ISO 22000					
---	--	--	--	--	--

Напомена: Овај план може бити измењен у зависности од насталих актуелности у свакодневном раду, прилива средстава и организационих потешкоћа.

11. СТВАРАЊЕ УСЛОВА ЗА РАЗВИЈАЊЕ

ИНКЛУЗИВНЕ КУЛТУРЕ

Предвиђеним законским актима, Законом о основама система образовања и васпитања и увођењем инклузије у образовни процес у Србији, Установа је постала отворена за пријем сваког детета. Новим основама програма подржавамо на даље главне постулате инклузивне праксе настојећи да развијемо толерантност, припадност, прихватање разлика и како би вртић постао место на коме се свако осећа добро и даје свој допринос заједници.

Програм **„Снажни од почетка-Дајмо им крила“** је и ове године планиран као подршка деци и породицама из нашег окружења. Како је програм заснован на садржајима и активностима који могу бити подршка сваком родитељу, за ову годину планирамо да реализацију овог програма проширимо .

Неговање инклузивне културе у нашој установи спроводимо:

- Сталним стручним усавршавањем запослених кроз семинаре и програме за развијање толеранције и поштовању различитости и већег сензибилитета запослених за ову област (на пр. семинар „Ни црно ни бело“, „Живети различитост у вртићу“електронска обука),
- заступањем интереса детета кроз процес транзиције на свим нивоима (из породице у јаслице, из јаслица у вртић, вртић-школа)
- поштовање и усклађивање праксе са принципима индивидуализације за децу уредног развоја
- учешћем у програмима који доприносе развоју инклузивне културе
- укључивњем деце и породица из ромских насеља у неки облик предшколског програма и активности,
- већом партиципацијом породице у живот и рад вртића;
- организовањем диверсификованих програма у циљу већег обухвата деце ПВО
- омогућавање пријема и уписа деце(3 до 5 год.) из ромских породица које су из сиромашног социјалног миљеа,
- различитим активностима Путујућег вртића-аутобуса за децу града и сеоских насеља,
- организовањем заједничких активности деце и родитеља,
- мењањем и прилагођавањем постојећег простора у вртићима,
- упознавањем родитеља на права сваког детета на васпитање и образовање (кроз паное, огласне табле, радионице, разговоре...),
- подсећањем локалне самоуправе на њихове обавезе и дужности за пружањем помоћи у инклузивном образовању и васпитању најмлађих (кроз заједничке састанке, конференције за медије и јавне наступе,)

- уључивањем родитеља деце из ромских породица и деце са развојним проблемима у Савет родитеља,
- посетом другим установама и разменом искустава у овој области,
- укључивањем волонтера или стажиста урад.

11. ПЛАН РАДА СТРУЧНИХ ТЕЛА

11.1. План рада Васпитно образовног већа

Васпитно образовно веће чине медицинске сестре – васпитачи, васпитачи, стручни сарадници, сарадници, помоћник директора и директор установе, који истовремено руководи радом већа. Ово је највеће стручно тело Установе које даје сагласност за сва документа установе и изјашњава се о кандидатима за избор директора и другим важним питањима. Наше ВО веће броји близу 250 запослених. По потреби радом руководи помоћник директора или стручни сарадник. Васпитно образовно веће се бави оним питањима која су значајна за рад у предшколској установи. Такође на овим већима анализира се реализован васпитно образовни рад за одређени период и планира се ток наредних активности.

Активност/тема	Начин реализације	Реализатори	Време реализације
1. седница 1. Разматрање Годишњег извештаја о раду Установе за 2022/23. 2. Изношење Годишњег плана рада Установе за 2023/24. и Предшколског програма на разматрање и усвајање; 3. Изношење ПСУ и других пратећих докумената 4. Упознавање са планом ширења имплементације нових ОП -/план хоризонталне размене/ 5. Организација и смернице за нову радну годину	пленарно информисање	Директор, помоћник директора, ст. сарадници помоћник директора, стручна служба, координатори тимова вртића језгра	септембар 2023.
2. седница Извештај о шестомесечној реализацији рада Установе, извештај о раду директора;	пленарно и дискусија	Директор, помоћник директора,	јануар 2024.
3. седница Изложба дидактичких средстава, продуката или просторних решења насталих као промене у кроз реализацију програма	пленарно или презентације	Представници објекта васпитачи и мед. сестре васпитачи	март 2024.

4.седница предавање стручњака из области предшколског васпитања и образовања. Тема: „ Односи које градимо у вртићу“	пленарно	проф. Исидора Кораћ	април-мај 2024.
5..седница Изношење реализације плана ширења и имплементације нових Основа програма ПВО Подношење извештаја о раду директора, тимова, актива, и организација рада током лета	пленарно	Директор, помоћник, стр.сарадници, представници васпитача	јун 2024.

11.2. План рада Педагошког колегијума

Педагошки колегијум разматра питања и даје мишљење у вези са пословима директора из чл.62. став 3. тач. 1-3 и тач. 5-7 Закона о основама образовања и васпитања, прати стручно усавршавање и професионални развој запослених(Правилник о сталном стручном усавршавању и стицању звања наставника, васпитача и стручног сарадника), разматра питања о врсти и увођењу посебних испецијализованих програма(Стандради услова за остваривање посебних програма у области предшколског васпитања и образовања) и чине га директор, помоћникдиректора, и руководиоци стручних актива и служби.

Активности/ тема	Начин рада	Реализатори	Време реализације
-разматрање Годишњег плана и Годишњег извештаја о раду установе -Изношење акционог плана самовредновања - Плана стручног усавршавања и хоризонталне размене на нивоу Установе План започињања сарадње и повезивања са другом ПУ	Дискусија и стручна размена на састанку	Председници већа и актива,стр.сарадник координатори тимова	септембар октобар 2023 .
-Евалуација рада тимова на нивоу Установе -Приоритетне активности за наредни период – стр. сусрети, манифестације начин организовања	Дискусија и стучна размена	чланови Педагошког колегијума	децембар 2023

Извештај о извршењу плана стручног усавршавања, подношење шестомесечних извештаја тимова и актива Остваривање плана ширења мреже - хоризонталног учења међу вртићима	-//-	чланови Педагошког колегијума	јануар 2024.
-Могућности учешћа на наредним манифестацијама, стручним скуповима и организовања приредби и свечаности -актуелности у реализацији програма и увожењу новина по објектима	-//-	-//-	март 2024.
-Евалуација плана самовредновања у Установи, -извештаји о раду стучних актива и тимова -предлог за план обука и стручно усавршавање за 2024/25	-//-	-//-	јун2024.

У Установи као стручно тело састаје се и **радни колегијум** кога чине главни (одговорни) васпитачи свих објеката, секретар, директор, помоћник директора, сарадник за прев. заштиту и стручни сарадници. Радни колегијумом руководи директор или помоћник директора а састаје се сваке радне недеље. Главни задатак овог тела је организација рада, информисање и техничка подршка за рад установе.

11.3. План рада Актива васпитача

Актив васпитача чине сви васпитачи и стручни сарадници. Ово стручно тело бави се стручним усавршавањем васпитног кадра, упознавањем са новим идејама из ове области, пројектима који се реализују код нас а и у другим срединама.

Активност/тема	Начин реализације	Реализатори	Време
----------------	-------------------	-------------	-------

Шта је добра инклузивна пракса	презентација и рад по групама	Стручни сарадници педагог и психолог, тренер ментор, логопед, дефектолог	септембар/октобар 2023.
Примери прича о теми/ пројекту из угла васпитача као рефлексивног практичара	презентација са дискусијом	васпитачи представници тимова вртића „Пчелица“ „Душко Радовић“ и „Бубамара“	децембар 2023- јануар 2024.
Примери добре праксе – искуства пројектног планирања и развијања програма , дилеме, решења	Презентације и дискусија	Представници васпитача тимова вртића, помоћник директора, стручни сарадници „Даница Радосављевић“, „Невен“, „Мајски Цвет“	март/април 2024.
1.Игра у контексту нових ОП и улоге васпитача 2. извештај са Стручне конференције „Васпитачи васпитачима“ и	Презентације и анализа примера из праксе по Моделу ПЗУ Извештавање и дискусија	васпитачи вртића „Бамби“ и „Лептирић“ Учесници стручних сусрета	мај- јун 2023.

Напомена: У случају више одабраних презентација са Стручних сусрета и пројеката на нивоу вртића, заказаће се још једна седница Актива васпитача

Председник Актива васпитача је **Катарина Станишић**.

У овој години планирамо да формирамо и активне -радне групе које ће се бавити одређеним феноменима које подражавају развијање и квалитет нове програмске концепције „Године узлета“. Активе ће чинити васпитачи, различитих узрасних група по вртићима а кроз дискусију и размену требало би да допринесу новом сагледавању своје праксе и тиме њеном унапређењу.

11.4. Актив васпитача припремних предшколских група

Активност/тема	Начин реализације	Реализатори	Време
упутства за почетак радне године, родитељски састанци	Размена и дискусија	Координатор актива, васпитачи, актива, стр. сарадници и	септембар 2023.

стање на терену, групе, број деце период адаптације- подршка деци и родитељима током адаптације ,расподела материјала, флајера и брошура		помоћник директора	
Планирање видова сарадње и размене са учитељима - -припремамо се за школу- радионице за родитеље	дискусија Распоред и организовање састанка и размена	Координатор актива, педагог, психолог,васпитач и актива, представници учитеља	октобар 2023.
Подстицање и уважавање иницијативе деце у креирању васпитно- образовног рада- -предлози, едукативних радионица за зимски распуст планирање во рада у групама ППП	Размена на састанку представљање мини пројеката и анализа активности из групе ППП	координатор , васпитачи ППП група, педагог, психолог	јануар 2024.
-План предстојећих манифестација и свечаности у установи -Планирање транзиције из вртића у први разред	Организовање састанка и размена	Координатор актива, васпитачи,	март-април 2024.
- извештаји о раду група, предлози за следећу годину	Организовање састанка и размена	Координатор актива, васпитачи, актива	мај –јун 2024.

Чине га сви васпитачи који воде предшколске групе на целодневном боравку и у четворочасовном програму

Актив се састаје периодично а по потреби и чешће ради организационих питања и приоритета у раду јер у овај актив улази највећи број васпитача група и у седишту Установе и са терена .

Оријентациони план састанака :

Координатори актива припремних предшколских група су васпитачи **Снежана Јовановић** и **Милица Бранковић Ивић**

Васпитачи припремних група присуствују раду свих осталих стручних тела као и свим облицима стручног усавршавања који се организују. Пракса нам је да за време школског распуста организујемо радионице за васпитаче припремних група, јер се ради о младим васпитачима са мало радног искуства.

У зависности од длазака присуствовања семинарима, било у организацији Удржења васпитача или Савеза медицинских сестара предшколских установа Србије или у организацији Министарства просвете, неке другачије институције, пракса нам је да учесници имају саопштења и извештаје са свих семинара.

11.5. План рада Актива медицинских сестара-васпитача

Актив медицинских сестара-васпитача чине све мед. сестре и стручни сарадници, а по потреби укључују се у рад директор и помоћник директора. Председник Актива мед. сестара–васпитача је **Ана Јоњић**, мед.сестра–васпитач.

Активност/ тема	Начин реализације	Реализатори	Време
Изношење Плана рада Актива за радну годину - Шта је то добра инклузивна пракса	презентација, рад по групама, дискусија.	председник Актива, стручни сарадници, тренер ментор	септембар -октобар 2023.
Извештај са јесењих стручних сусрета – мед.сестар васпитача ПУ Србије Педагошки профил – структура и значај за израду плана индивидуализације	извештај учесника презентација и рад по групама -	Представници мед.сестара васпитача учесника логопед, дефектолог	Новембар,децембар 2023
Приказ одабраног приручника о периоду раног детињства или савремене педагошке праксе	ППП презентација и дискусија	Мед.сестре вртића;; „Пчелица" " и Душко Радовић"	фебруар -март 2024
Игра у контексту нових ОП и улоге васпитача – сценарио Модел ПЗУ -Извештај са мајских сусрета мед.сестара ПУ Србије	презентација и дискусија	Представници мед.сестара-васпитача вртића „Лептирић", „Бамби" , известииоци - учесници стручног скупа	мај-јун 2024.

12. ПРОГРАМ ПАРТНЕРСТВА СА ПОРОДИЦОМ

Породица је примарни и најважнији васпитач детета. Свако дете је лично повезано са својом породицом и породица их ајбоље познаје. ПУ и програм који се одвија у установи треба да употпуни дејча породична искуства одрастања и учења.. Зато вртић треба да буде место које емитује добродошлицу и уважавање породице.

Партнерски односи породице и васпитача су веома значајни и доприносе добробити детета. Партнерство са породицом трудићемо да градимо кроз:

- Узајамно поверење и поштовање
- Познавање, осетљивост и уважавање перспективе друге стране
- Сталну отворену комуникацију дијалог
- Узајамно препознавање и уважавање доприноса сваке стране
- Заједничко доношење одлука и спремност на компромис и промене

Табела 12.1. Приказ програма сарадње са породицом

Облик сарадње	Начин реализације	Садржаји	Носиоци реализације	Динамика
Узајамно информисање родитеља и васпитног особља	Индивидуални разговори	Понашање детета Проблеми у адаптацији детета Развој и напредовање детета Промене у понашању Тешкоће у развоју детета Здравствено стање детета	Васпитно особље – васпитачи и стр. сарадници	Током године у континуитету
	израда ИОПа , Педагошког профила детета	учешће родитеља	мини тим	по указаној потреби
	Посете породици	Као и за индивидуалне разговоре	Васпитно особље	По процени, током године
	Он лајн комуникација и рад од куће	Постављање активности за рад са децом у породици, предлози игара и активности, стручни текстови	Тим за медијско оглашавање, васпитачи и стручни сарадници	Утврђеном динамиком током целе године
	Групни родитељски састанак	Подаци важни за рад и живот групе Информ.о напредовању деце	-//-	Квартално и по потреби
	Пано и огласне табле за родитеље	Фотографије, препоруке стручне и дечије литературе, обавештења, Недељни и месечни план ВОРа	Васпитачи. деца	Недељно
	пројектне активности	задачи, питања и иницијативе из породице које постају кључне за разраду у вртићу	деца, родитељи, васпитачи	периодично

	Штампани материјали и флајери за родитеље	„Године узлета“ брошура, информатор за родитеље, полазак у школу, развој говора, адаптација и др	Стручни сарадници и васпитачи	Периодично током године	
	Приредбе и друге свечаности	Музичко ритмички садржаји Дечји драмски прикази Говорно стваралаштво	Васпитно особље	Периодично током године	
	Дегустација хране са дечјег јеловника за родитеље	Манифестација - „Маме и тате, пробајте и ви шта једемо ми“,	ПЗЗ служба, стручна служба, главни васпитачи	Октобар 2022.	
	Изложбе дечијих радова и промоције	Ликовно и говорно стваралаштво деце	-//-	Више пута месечно	
	постављање информација на сајт Установе	Актуелности и дешавања у Установи	Радна група за ажурирање података	Месечно и по потреби	
Облик сарадње	Начин реализације	Садржаји	Носиоци реализације	Динамика	
партICIPација и едукација родитеља	Општи родитељски састанак	-упознавање родитеља деце уписане а радну 2022/23. са: организацијом живота и рада у Установи Програмом исхране и превентивне заштите Планом адаптације деце	Главни васпитачи објеката, сестре на ПЗЗ, стручни сарадници	август 2022.	
		-Трибина за родитеље- Правилна исхрана деце предшколског узраста	нутриционис. -дијететичар Милена Трифуновић	током године	
	Групни родитељски састанци	-Педагошко психолошке теме на предлог родитеља и процене васпитача -Трибине и радионице: Припрема деце за полазак у школу и друге	Васпитачи и стручни сарадници Васпитачи, педагог, психолог, у сарадњи са ушитељем	-//-	
		Саветодавни рад са родитељима	-Проблеми везани за развој и напредовање детета -Васпитни поступци -Промене у понашању -Упућивање родитеља на специјализоване установе и остваривања	Стручни сарадници: педагог, психолог, логопеди и сарадник дефектолог	Током године

		права из области друштвене бриге		
	Учешће у емисијама на локалним ТВ и радио станицама	Актуелности у Установи везано за васпитнообразовни рад и тематика везана за равој деце предшколског узраста	Директор, помоћник директора, стручни сарадници, васпитачи и родитељ	Током године
Облик сарадње	Начин реализације	Садржаји	Носиоци реализације	Динамика
Учешће родитеља у животу и раду Управнове	Родитељски савет вртића	- набавка прибора и радних листова - учешће у манифестацијама - екскурзије, зимовање деце -избор чланова за савет Установе	родитељи	По потреби, током године
	Фокус групе	-мање групе родитеља сазване са циљем размене информацијај и усаглашавања око битних ставки у раду и животу васпитне групе	васпитачи, родитељи	током године
	пројектне активности	задаци, питања и иницијативе из породице које постају кључне за разраду у вртићу	васпитачи. родитељи	-//-
	Савет родитеља на нивоу Установе	Сви проблеми од интереса за децу на нивоу Установе	представници родитеља	У складу са планом рада Савета
	Учешће родитеља у раду Управног одбора	Учешће у процесу руковођења Установом	-//-	У складу са планом рада УО
	Заједничке активности	Излети ,посете Дегустација хране Креативне радионице „Беби олимпијада“ Дечја недеља,учешће	васпитачи, деца, родитељи, друга родбина	Периодично у складу са планом
	непосредно присуство иучешће у раду групе	кроз неки сегмент развијања теме пројекта		током године
	Завршна приредба предшколаца – Пожаревац и Костолац	Учешће родитеља у планирању и организацији приредбе		Јун 2023.

--	--	--	--	--

12. Програм партнерства са заједницом

Заједница директно а преко породице индиректно обликује услове и начин одрастања детета. И пре него што овлада ходом и говором дете је заинтересовано за различите врсте доживљаја и искустава које му пружа ново окружење.

Ово подручје посебно постаје значајно и актуелно применом нових Основа програм где заједница представља једног од главних актера живота, учења и развоја предшколског детета. Установа, односно васпитачи у зависности од приоритета и пројектних тема које истражују планирају сарадњу и контакте са локалним установама, институцијама, важним местима, предузећима и појединцима. Као један од приоритета видимо задатак на промовисању предшколске установе у складу са принципима професије како би допринели њеној видљивости у заједници.

Табела 13.1. Приказ плана сарадње са заједницом и окружењем

Институције		Облик сарадње	Време реализације сарадње	Носиоци
Образовне институције	Медицинска школа Пожаревац	План припреме праксе Усаглашавање програма во рада Обављање праксе ученика у вртићима	током године	помоћник директора, стручне службе, професори праксе, сестре на превентиви
	Музичка школа „Стеван Мокрањац“	Посета деце вртића јавним часовима у школи Одржавање мини концерата по вртићима	новембар, март	главни васпитачи, помоћник директора
	Регионални центар за стручно усавршавање Смедерево	Стручно усавшавање васпитног особља	током године	помоћник директора, педагог, психолог
	Дневни центар за смештај деце са сметњама у развоју	Међусобне посете и дружења и размена искустава	током године	представници Тима за инклузију, васпитачи, мед.сестре

Здравствене установе	Дечји диспанзер- Развојно саветовалиште и ИРК	Посете и консултације о појединој деци, Праћење здравственог статуса деце и превентивно реаговање Предавања за запослене и родитеље Учешће на акцијама промоције здравља	током године	помоћник директора, педагог, психолог, логопед, дефектолог	
		Учешће у заједничком програму подршке раном развоју	-//-	представници тимова	
	Завод за јавно здравље	Праћење здравствено хигијенског статуса запослених	периодично	Превентивна служба Установе	
		Праћење епидемиолошког стања	током године	-//-	
		Обележавање Месеца правилне исхране	октобар	службаПЗЗ,помоћник директора, педагог, гл. васпитачи објекат	
		Обележавање Светског дана здравља	април	-//-	
		Учешће на ликовним конкурсима које расписује ЗјЗ	током године	-//-	
	Дечје одељење болнице	Сарадња у оквиру започињања и рада васпитача на одељењу	од септембра	помоћник директора, васпитач, тим за посебне програме	
	Установе социјалне заштите	Центар за социјални рад	Превенција и решавање проблема породица са децом у стању социјалне потребе	током године	стручни сарадници, помоћник директора
			Учешће у заједничком	-//-	-//-

Годишњи план рада ПУ „Љубица Вребалов“ за радну 2023/24.годину

		програму подршке раном развоју		
	Црвени крст	Учешће у манифестацијама у организацији Ц. крста	периодично	директор, помоћник директора, педагог, васпитачи
		Превенција и помоћ породицама са децом у стању социјалне потребе	током године	стручни сарадници, помоћник директора
Установе културе	Народни музеј	Посете деце вртића поставкама Радионице у простору Музеја	-//-	помоћник директора, васпитачи, стр. сарадници
	Галерија „Милена Павловић Барили“	Посете деце вртића поставкама Изложбе дечијих радова и радионице у Галерији града	-//-	помоћник директора, стр. сарадници васпитачи
	Археол. Налазиште Виминацијум	Посете деце предшколских група	Октобар и април	-//-
	Центар за културу	Позоришне представе, пројекције филмова за децу, Креативне радионице	од октобра	помоћник директора, стр. сарадници васпитачи тим за посебне програме
	Историјски архив града	Посете	од октобра	Васпитачи, стр. сарадници са децом
	Градска библиотека	Посета, учлањење деце, радионице-причаонице у библиотеци и у вртићу	октобар, новембар март, април	Представници установе, васпитачи

Удружења, невладине организације	Пријатељи деце Општине Пожаревац	Кампања интерсекторска : Удружени у заштити деце од насиља	септембар – децембар	Представници установе и других институција у граду
	УдружењеРома Пожареввац и Костолац	Заједнички састанци и акције у циљу подршке деци ромских породица	током године	Представници установе и удружења
	Агенција за безбедност саобраћаја	Презентација на тему „Безбедност деце у саобраћају“	Током године.	Представници Агенције

Осим ових установа и институција Установа остварује вишегодишњу успешну сарадњу и са:

- МУП-ом Пожаревац,
- Ватрогасном јединицом Пожаревац,
- Саборном црквом,
- Спортским Савезом града,
- Медијским кућама,
- Ромским едукативним центром,
- Месним канцеларијама,
- Различитим институцијама, установама и привредницима

12.1 План за спровођење и унапређивање родне равноправности

1. Уводне одредбе

Одредбама члана 16. Закона о родној равноправности („Сл. гласник РС“, бр. 52/2021), је прописано да органи јавне власти и послодавци који имају више од 50 запослених и радно ангажованих лица, су дужни да спроводе посебне мере у зависности од циљева које је потребно остварити њиховим одређивањем и спровођењем. Посебне мере одређују се и спроводе у оквиру годишњих планова или програма рада, односно у складу са овим и другим законима, припремају и доносе органи јавне власти и послодавци, који, поред елемената прописаних законом, обавезно садрже и део који се односи остваривање и унапређење родне равноправности. Део плана који се односи на остваривање родне равноправности нарочито садржи кратку оцену стања у вези са положајем жена и мушкараца у органу јавне власти, укључујући и године старости, списак посебних мера, разлоге за одређивање посебних мера и циљеве који се њима постижу, почетак примене, начин спровођења и контроле и престанак спровођења посебних мера.

2. Структура запослених Предшколске установе „Љубица Вребалов“ Пожаревац према годинама старости

	Старосна структура запослених										Укупно
	18-30		31-40		41-50		51-60		Преко 61		
	М	Ж	М	Ж	М	Ж	М	Ж	М	Ж	
Запослени на неодређено време	/	3	2	46	3	112	5	65	1	17	249
Запослени на одређено време	/	12	/	31	/	14	/	1	/	2	60
УКУПНО	/	15	2	77	3	126	3	66	1	19	309

3. Мере и процедуре:

Мере и процедуре које ће омогућити отклањање или ублажавање неравномерне заступљености полова запослених:

1. Планира се запошљавање мање заступљеног пола ради побољшања полне структуре запослених;
2. Приликом пријема у радни однос водити рачуна о томе да се огласи односе на позицију а не на лична својства; од кандидаткиња/кандидата се не могу тражити подаци о брачном, породичном статусу и другим личним својствима;
3. Потребно је успостављање равномерног односа полова међу запосленима, што ће се омогућити распоређивањем са једног на друго радно место у циљу успостављања равнотеже у полној структури запослених;
4. Планира се спровођење редовних едукација запослених из области равноправности полова;
5. Планира се додатна обука за запослене ради стручног усавршавања припадника мање заступљеног пола како би били у прилици да дођу на боље позиције и ради помоћи припадницима више заступљеног пола да прихвате одређене обрасце понашања који се од њих очекују а који афирмишу равноправност и томе слично;
6. Приликом уписа деце, односно приликом пријема и формирања група водиће се рачуна о уједначавању група по полу;
7. Планира се спровођење других мера које могу допринети равноправном положају жена и мушкараца на раду.

О спроведеном Плану мера сачиниће се годишњи Извештај о спровођењу Плана мера за отклањање и ублажавање неравномерне заступљености полова који ће се доставити Министарству за људска и мањинска права и друштвени дијалог.

КАЛЕНДАР МАНИФЕСТАЦИЈА И СВЕЧАНОСТИ У 2023/24.ГОД

Манифестације и активности	Време
Промотивне активности у склопу обележавања ЉКИ и почетка радне године	крај августа 2023
промоција и активности у склопу „Дечје недеље“ : -маскенбал у граду, -позоришна представа у Центру за културу - шарене улице - покажи шта знаш, изложба кућних љубимаца	октобар 2023.
Посета Дому старих и приредба за кориснике	током године периодично
Изложба дечијих радова у градској галерији-поводом протекле Дечје недеље	октобар 2023..
Учешће у тркама поводом ослобођења града	октобар 2023
Месец здраве хране – „ Мама, тата, пробајте и ви, шта једемо ми“, квиз,, витаминијада"	октобар , новембар 2023.
„Витаминијада“– квиз такмичење предшколаца	новембар 2023.
Посета Градској библиотеци и учлањивање предшколаца.	новембар 2023.
Посета Музичкој школи „Стеван Мокрањац"	периодично током радне године
Обележавање Славе вртића,Светог Алимпија	9.децембар 2023
Новогодишње приредбе и представе по вртићима и сеоским насељима	децембар 2023.
Светосавска академија 27.01.2024. -учешће предшколаца	јануар 2024
-Данпролећа приредбе по вртићима и пролећне спортске игре у Петровцу	март-април 2024
Свечана академија поводом Дана установе	15.мај 2024.
Еко радионице у Жагубици	мај 2024
посета Парку археолошком налазишту Виминацијум, Рамској тврђави	током године –октобар или април
Фестивал дечјег драмског стваралаштва „ДЕДАР" Смедерево	април 2024
-Фестивал дечјег музичког стваралаштава „Цврчак" Смедерево	март 2024.

-Фестивал традиционалних игара и модерног плеса - ЦентарзакултуруПожаревац	мај2024.
Посета позоришним представама и другом програму намењеном најмлађима у Центру за културу	током године
Излети : околина Пожаревца, Смедерево, Велико Градиште, Београд	током године
Посета Зоолошком врту Јагодина , Београд	мај 2024
Завршнаприредбапредшколаца у граду „Балонијада“ Пожаревац и Костолац	јун2024.

У циљу богаћења деце социјалног искуства, планирају се посете галерији, пијаци, пошти и другим градским службама, а такође предвиђене су и позоришне представе, гостовања књижевника, музичара, песника, спортиста..

Такође у међусобним сусретима установа нашег региона а и шире, деца наших вртића редовни су гости и учесници програма у Жагубици, Голупцу, Кучеву, Смедереву, Паланци, Београду.....

Установа је домаћин *Фестивала традиционалних игара и модерног плеса*, који се организује сваке године у мају и окупља предшколце из различитих градова Србије. Фестивал сваке године окупља све већи број учесника а последњих година као госте учеснике имамо и децу са Косова и Републике Српске. Ово је леп повод где се деца предшколских установа упознају, друже и наступају у извођењу традиционалних игара - фолклора као и кореографија модерног плеса.

У оквиру установе формиран је *Хор васпитача ПУ, „Љубица Вребалов“* који негује колективни дух кроз припремање и извођење традиционалних мелодија и песама и којима наступа и употпуњује свечаности саме Установе као и културне манифестације у граду.

13.1. Сарадња са основном школом

Реални програм је обликован контекстом предшколске установе, тј вртића у коме се развија. Контекст чини одређена култура установе, непосредна заједница и сви учесници програма. Део заједнице чине и образовне установе а вртић је пре свега упућен на основну школу као следећи корак образовно васпитног система. Трудимо се да неговањем сарадничких односа и међусобног поверења стварамо услове за оптималан развој и напредак деце. Како смо и процесом самовредновања као један од стандарда који је потребно унапређивати издвојили већу повезаност и интензивнију сарадњу са основном школом, ова област ће бити предмет нашег ангажовања у овој радној години.

Установа планира сарадњу са свим основним школама у граду Пожаревцу и Костолцу као и са сеоског подручја где се организује рад предшколских група.

Нивои сарадње	Садржаји сарадње
Сарадња директора и помоћника директора	Службени контакти, састанци и посете Присуствовање свечаностима и манифестацијама Осмишљавање нових видова сарадње
Сарадња стручних органа установа	Састанци, телеф. контакти и службене преписке ради усклађивања деловања

Годишњи план рада ПУ „Љубица Вребалов“ за радну 2023/24.годину

Сарадња васпитача и учитеља	Праћење процеса транзиције вртић-школа Припремање и презентација програмских активности: учитељи гости тиму васпитача, васпитачи у посети часу Дискусија о програмским активностима школе и вртића Припремање и реализација заједничких излета, шетњи, изложби, прослава Размена запажања о напредовању деце, посебно деце из осетљивих група
Сарадња стручних служби установе и школе Сарадња стручних сарадника, учитеља и родитеља	Размена информација и података о напредовању поједине деце и преласка вртић-школа У Костолцу састанак са представницима школе и размена о генерацији предшколаца Заједнички родитељски састанци на тему-припремљеност детета за полазак у школу
Сусрети деце вртића и школе	Посета деце вртића школи : Фестивал науке, „Отворена врата“, Посета ученика школа вртићима и заједничке радионице: ликовне, спортске, истраживачке..) Заједнички програми , манифестације , приредбе на пр Дечја недеља

**АКЦИОНИ ПЛАН ТРАНЗИЦИЈЕ ИЗ ПРЕДШКОЛСКЕ УСТАНОВЕ
У ОСНОВНУ ШКОЛУ**

	Активности	Носиоци	Сарадници	Динамика
1.	Штампање и подела флајера родитељима предшколаца при упису и на првим родитељским састанцима – „У години пред полазак у школу“	Стручни сарадници, васпитачи,	Тим за инклузивно образовање , актив васпитача ППП	Септембар 2023.и и при отварању уговора у мају и августу
2.	Организовање родитељских састанака у вртићу са учитељима и педагозима основних школа	Стручни сарадници вртића и школа, учитељи	Васпитачи припремних група	Новембар децембар 2023 и март, април 2024.
3.	Упознавање родитеља са процедуром за упис у школу - систематски прегледи , упис, тестирање-заједничким на	Васпитачи, сарадници на ПЗЗ,	Представници основних школа	јануар фебруар 2024.

Годишњи план рада ПУ „Љубица Вребалов“ за радну 2023/24.годину

	родитељским састанцима			
4.	Ажурирање сајта Установе у циљу боље информисаности родитеља за ово подручје	Чланови тима за медијско оглашавање	Остали васпитачи и стручни сарадници	Током године у континуитету
5.	Организовање заједничких састанака чланова тимова за инклузију вртића и основних школа ради размене информација о деци из осетљиве популације која се уписују у први разред, примери прилагођених активности, ДЕЧЈИ портфолијо..	Координатори Тима за инклузивно образовање вртића и школа	Васпитачи и учитељи , стручни сарадници	Август,септембар 2023 мај-јун 2024.
5.а	Организовање заједничког састанка у Костолцу представника ромског удружења, вртића и школе ради успешније транзиције -кућа-вртић-школа	Васпитачи, учитељи, педагог	Директор, пом.директора	Априлмај 2024
5.б	Укључивање родитеља и личног пратиоца при размени са члановима тима школе где се дете уписује	Васпитачи, детета, логопед, педагог вртића и учитељ и стр.сарадник школе	Педијатар или члан ИРК	Август-септембар 2023.
6..	Заједнички састанак учитеља основних школа и васпитача припремних група ради усаглашавања могућих програмских активности	Стручни сарадници, педагози вртића и школа, учитељи и васпитачи	Чланови актива ППП група и актив учитеља првог разреда	Октобар , новембар 2023.
7.	Реализације угледних активности у вртићу и часова у школи	Васпитачи и учитељи	Педагози и психолози школа и вртића	Током 2023/24

8.	Сарадња и консултација са ИРК у случају поједине деце и по потреби	Координатор Тима за инклузивно образовање	Чланови Тима	Током године 2023/24.
9.	Заједнички састанак са представницима школа ради праћења адаптације деце и напредовања у школи	Васпитачи, учитељи, стручни сарадници и родитељи.	Лични пратиоци	децембар 2023.
10.	Подстицање запослених на сталну отвореност и сарадњу	Чланови Тима за инклузију, стручна служба директор, пом.директора,	Удружења „Осми дан“, удружење особа са аутизмом и др..	Током године у континуитету

13.2. Сарадња са локалном самоуправом

Сарадња са локалном самоуправом и Градом као оснивачем је изузетно важна ради функционисања и обављања несметаног рада предшколске установе.

- Сарадња представника оснивача и руководства Установе
- Службени контакти, посете
- Присуствовање свечаностима
- Учествовање у реализацији пројеката
- Сарадња стручних и саветодавних органа
- Благовремено достављање података надлежним службама
- Благовремена израда, достављање и остваривање стратешких докумената
- Љубичевске коњичке игре
- Крос РТС-а
- Учествовање у заједничким пројектима, истраживањима и другим активностима на нивоу града

14. ПЛАН РАДА САВЕТА РОДИТЕЉА

Савет родитеља је тело које окупља родитеље, представнике свих објеката и укупно броји 16 чланова. Савет родитеља заказује седнице на којима се расправља о свим важним организационим питањима функционисања установе и појединих објекат, о актуелним дешавањима као и о раду и функционисању појединих група. Савет родитеља даје сагласност и одлучује о евентуалним изменама у ритму установе, понуди специјализованих програма, одабиру агенције и места за боравак деце на зимовању и другим битним стварима.

Табела 14.1. Приказ активности Савета родитеља за радну 2023/24. годину

Време реализациј	Активности/теме	Начин реализације	Носиоци реализације
септембар	Конституисање Савета родитеља	конституисање	директор, секретар установе
септембар	Избор председника, заменика, записничара Савета	предлагање, гласање	директор, секретар установе

септембар	Разматрање предлога Годишњег плана рада установе за школску 2023/24. годину, Акционог плана из Развојног плана, Извештаја за радну 2022/23 годину	разматрање, дискусија, гласање	директор, стручна служба, секретар установе, председник СР
септембар	Упознавање са организацијом рада установе, са евентуалним изменама у раду Установе,	упознавање,	секретар установе
септембар	Упознавање са програмом заштите деце од насиља и разматрање безбедности деце у установи	информисање	тим за превенцију насиља
септембар	Избор чланова тима за заштиту деце од насиља, злостављања и занемаривања, Актива за развојно планирање, Тима за инклузију из реда представника Савета родитеља	предлагање, гласање	тим за превенцију насиља, секретар, представник СРн
новембар	Изношење предлога о извођењу зимовања деце и изјашњавање Савета	предлагање, гласање	директор, секретар
децембар	Разговор о актуелним темама	дискусија	представник СР
децембар	Упознавање са битним активностима у установи	информисање	директор, стручна служба
јануар	Подношење шестомесечног извештаја о раду	Излагање, дискусија	Директор, представник СР
април-мај	Сагласност на план излета или екскурзије,	предлагање, разматрање, гласање	представник СР
април-мај	Осврт на досадашњи рад Савета родитеља и предлози за унапређење рада у наредној години	дискусија	представник СР
април-мај	Упознавање са предстојећим активностима у установи Дан установе, фестивали, излети...	дискусија	представник СР

На основу члана 120, Закона о Основама система образовања и васпитања Сл. Гласник бр. 88/2017. чланови Савета родитеља бирају се за сваку педагошку–школску годину. Како њихов избор тек следи, именовање чланова Савета родитеља биће реализовано у септембру месецу.

Чланови Савета родитеља за ову радну годину биће изабрани на родтељским састанцима до 8.септембра.

5. ПРОГРАМ СОЦИЈАЛНЕ ЗАШТИТЕ

Установа нема социјалног радника тако да се сви задаци у овој области спадају у домен рада и послова васпитача, мед.сетара, превентивне службе и стручне службе

(психолога, педагога, логопеда). Формирањем тима за превенцију насиља и заштиту деце, велики део послова и проблема из ове области решава се тимским радом. чланови тима по потреби размењују и догаварају са директором и замнеиком директора будуће поступке.

Такође успоставили смо бољу сарадњу са Центром за социјални рад, тако да је чешћа и квалитетнија размена и договор у вези сваког појединог детета и породице која има тешкоћа. Упућени смо да сарађујемо и са МУП-ом у Пожаревцу. У случају тежих социјалних проблема, Установа упућује родитеље на Центар за социјални рад, и прати надаље све важне промене код детета и породице.

Тим Установе за инклузивно образовање интензивира сарадњу са Центром јер често имамо децу која бораве у вртићу којој је социјална подршка јако важна за даљи развој. Када је у питању материјална помоћ и подршка породицама, упућујемо их на Центар, мада се дешава да не остваре никакав вид помоћи, па проблем остаје. Прошле године формирана је комисија на нивоу Установе, која разматра молбе родитеља за социјална питања.

16. ГОДИШЊИ ПЛАН И ПРОГРАМ РАДА СЛУЖБЕ ЗА ПРЕВЕНТИВНУ ЗДРАВСТВЕНУ ЗАШТИТУ ЗА ШКОЛСКУ 2023-2024.г.

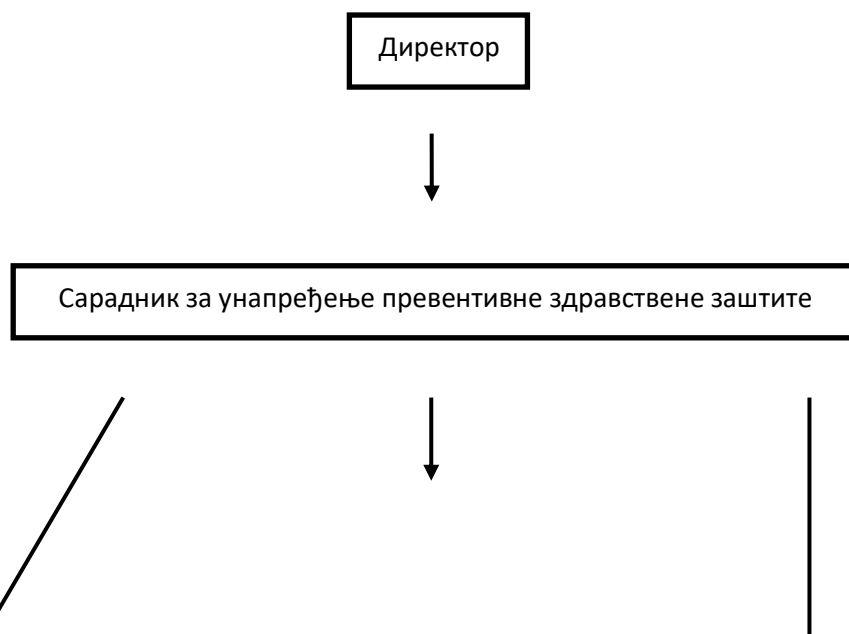
Основни циљ програма превентивно-здравствене заштите је да се **обезбеде адекватни услови у предшколској установи као основа за правилан раст, развој и унапређење здравља деце**. Реализација превентивне здравствене заштите има за циљ и стварање неопходних санитарно – хигијенских услова за неометано обављање васпитно – образовног рада у вртићу.

Формирање "Здравог вртића" је темељ за квалитет у очувању и унапређењу здравља деце и реализацији других програма установе.

Запослени у свим објектима установе су одговорни за поштовање правила спровођења превентивне здравствене заштите.

Планирање и праћење спровођења превентивне здравствене заштите у установи реализује сарадник за унапређење превентивне здравствене заштите. Непосредну контролу и реализацију у кухињама установе спроводи сарадник за исхрану нутрициониста, а у објектима и васпитним групама програм реализују сарадници - медицинске сестре за превентивну здравствену заштиту и негу.

Слика бр. 1 Структура сектора службе за превентивну здравствену заштиту.

Превентивну здравствену заштиту је неопходно реализовати уз непосредну и континуирану сарадњу са стручним службама Завода за јавно здравље, Дечјим диспансером и стоматолошком службом Дома здравља из Пожаревца, као и са инспекцијским службама попут санитарне инспекције, фитосанитарне, ветеринарске и пољопривредне инспекције.

Активности које се спроводе у оквиру превентивне здравствене заштите, а у складу са Правилником о ближим условима и начину остваривања неге и превентивно-здравствене заштите деце у предшколској установи и Стручно - методолошким упутством за превентивно-здравствену заштиту у предшколским установама "Службени гласник РС", бр. 112/2017 од 15.12.2017 су:

1.1.Активности на усвајању здравих стилова живота, у циљу очувања и унапређења здравља детета:

- формирање навика које воде очувању здравља деце,
- дневна контрола здравственог стања сваког детета на пријему и у току дана (узимање анамнестичких података од родитеља приликом уписа и током боравка у колективу по потреби), преглед коже и видљиве слузокоже, преглед косе на вашљивост, мерење телесне температуре по потреби, издвајање болесног детета и обавештавање родитеља (упућивање код изабраног педијатра),
- стицање навика у вези одржавања опште и личне хигијене,
- здравствено васпитне активности које се односе на превенцију ризичног понашања и фактора ризика,

- оцена психомоторног развоја на основу стандарда за одговарајући узраст и понашање детета за време храњења, игре, одмора и др.),
- дневна контрола опште хигијенско санитарних услова у објектима установе (одржавање чистоће, температуре, проветрености и осветљеност просторије, оцена начина, припремања, допремања и сервирања хране, хигијена кухињског блока, хигијена санитарних просторија),
- лекарска контрола здравственог стања деце (циљани лекарски прегледи приликом првог упућивања у предшколску установу, после сваке прележане болести и након дужег одсуствовања),
- контролни лекарски прегледи (праћење раста, развоја и ухрањености и санације откритених поремећаја здравља током систематских прегледа),
- систематски лекарски прегледи (праћење раста, развоја и ухрањености;
- рано откривање поремећаја здравља, вакцинација према Програму обавезне имунизације становништва против заразних болести),
- организовање редовних систематских прегледа деце од стране педијатра, стоматолога, офталмолога, физијатра, оториноларинголога и лабораторијске анализе (предузимање одговарајућих мера за лечење и рехабилитацију),
- - контрола хигијенско-епидемиолошких услова најмање једанпут месечно,
- - правилан распоред и садржај активности за време боравка у вртићу (обезбедити деци одмор, сан, активности на отвореном простору, мере заштите од сунчевог зрачења, контролу хигијене, безбедност у радним собама и дворишту),
- правилна исхрана уз поштовање норматива и физиолошког развоја,
- спровођење здравствено-васпитних мера и сарадња са породицом,
- физичко-рекреативне активности које доприносе очувању и унапређењу здравља детета,
- обезбедити санитарно – хигијенске услове (лична хигијена деце и особља, одржавање опште хигијенизације просторија у објекту, оптимална температура, влажност ваздуха, спровођење дезинфекције, дезинсекције и дератизације, правилно прикупљање, класирање и експозиција отпадних материја, правилно функционисање и хигијенско одржавање кухињског блока),
- организоване активности и сарадња са медијима,
- формирање здравих навика код деце и здравствено образовање родитеља, као битан предуслов за очување и унапређење здравља, раста и развоја детета, основни су задатак и приоритетан садржај рада у спровођењу превентивне здравствене заштите у предшколској установи.

1.2. Дневни увид у опште стање и понашање детета:

здравствена припрема детета за колектив – отварање здравственог картона, уредна лекарска потврда од изабраног лекара;

- пријем детета у колектив и увид у здравствену документацију;
- дневна тријажа и преглед спољашњег изгледа детета;
- спровођење основних мера од стране медицинске сестре - сарадника код промена општег стања детета, стања виталне угрожености детета, у случају физичког повређивања и других ситуација (преосетљивост на неку врсту хране, увод инсекта,.. хроничне незаразне болести, вашљивост, појава заразних болести);
- правовремено и рано откривање поремећаја и болести подразумева методе препознавања и благовременог предузимања мера корекције, лечења и рехабилитације уз ангажовање стручног тима Установе и упућивање у стручне институције.

1.3. Дневни увид у хигијенски статус детета:

- увид у стање личне хигијене и прикладност одевања, као и одржавање дневне хигијене тела, лица и руку детета;
- организован рад и спровођење превентивно – корективних јутарњих вежби за правилан и постепен развој коштаног – мишићног система (кичмени стуб и стопала);
- спровођење активности на унапређењу правилне исхране и формирању здравих навика (рад са децом, родитељима и особљем);
- контрола и редовно праћење здравственог стања деце и хигијенских услова у објектима (интерна контора);
- спречавање ширења заразних болести према Закону о заштити становништва од заразних болести организовањем појачаних хигијенских – епидемиолошких мера (појачане хигијенске мере у објекту, сарадња са породицом, обезбеђивање надзора од стране епидемиолошке службе ЗЗЈЗ Пожаревац, педијатра, сарадња са санитарном инспекцијом и инфективним одељењем опште болнице);
- правилан распоред живљења и активности: нега (пружање стручне неге и здравствено-васпитног рада на развијању хигијенских навика), исхрана и припрема obroka по стандардима за деце установе;

1.4. Дневно, месечно и годишње праћење хигијенских услова

- Праћење остваривања хигијенских услова врши се провером:
- одржавања чистоће, температуре, влажности, проветрености и осветљености просторија;
- правилног чишћења и дезинфекције простора и игровног материјала;
- хигијенске исправности и начина допремања, сервирања и квалитета хране
- из млечне и прихватне кухиње;
- хигијене прихватног кухињског блока, посуђа и инвентара;
- личне и опште хигијене запослених на сервирању obroka;
- хигијене санитарних просторија за децу и одрасле;
- хигијенске исправности воде за пиће;
- дистрибуције чистог и прљавог постељног рубља и пелена;
- дезинфекција, дезинсекција и дератизација објеката;
- личне хигијене васпитног особља, посебно личне хигијене руку и употребе радне одеће и обуће.

1.5. Вођење документације и евиденција:

- израда годишњег плана и програма
- отварање здравственог листа детета приликом уписа у вртић и узимање основних анамнестичких података од родитеља о здравственом стању детета;
- прикупљање неопходне здравствене документације потребне за упис у вртић;
- за пријем детета у предшколску установу изабрани лекар - педијатар

издајездравствену потврду и оверава картон детета заборавак упредшколској установи, са потврдом о вакциналном статусу детета, ускладу са законом:

- евиденција и анализа здравствених оправдања о здравственом стању детета од стране изабраног педијатра при пријему или после дужег одсуствовања детета из колектива због болести или других околности;
- вођење евиденције о спровођењу мера превентивне здравствене заштите;
- вођење евиденције деце са здравственим фактором ризика;
- вођење евиденције о мерењу телесне тежине и телесне висине за свако дете;
- вођење евиденције заразних болести;
- вођење евиденције о повредама деце;
- вођење евиденције санитарних прегледа за сваког радника у објекту;
- вођење евиденције о ДДД пословима;
- вођење евиденције о повредама запослених на радном месту – (безбедност и здравље на раду БЗР);
- вођење евиденције о месечној потрошњи дезинфекционих средстава;
- вођење евиденције о изменама у јеловнику;
- вођење евиденције о обављеним дневним пословима и радним задацима за превентивну здравствену заштиту у оквиру службе;
- вођење евиденције о контроли квалитета требованих намирница;
- вођење евиденције о броју деце са алергијама на храну;
- вођење евиденције о броју деце са посебним режимом исхране;

1.6. Циљеви:

1. усвајање позитивног односа према физичком и менталном здрављу;
2. стварање навика личне и колективне хигијене, хигијене исхране и хигијене околине;
3. васпитање за хумане односе међу људима и половима;
4. спречавање ризика од повређивања деце у колективном боравку;
5. очување и унапређење здравља,

1.6.1. Реализација циљева програма:

Организован рад сарадника за исхрану нутриционисте као и сарадника - медицинских сестара на превентивној здравственој заштити и нези са дечјим диспансером ДЗ Пожаревац и Костолац, ЗЗЈЗ Пожаревац, поливалентном патронажном службом, родитељима и запосленима у предшколској установи, односи се на:

1. подизање нивоа знања и мотивација за здраво понашање и формирање здравих навика код деце – одржавање личне хигијене (руке, лице, уста, зуби тело употреба тоалета, чистоћа обуће и одеће), правилна исхрана, заштита животне средине (хигијена просторија, околине, разврставање отпада, рециклажа,..), физичко-рекреативне

активности које доприносе очувању и унапређењу здравља, заштита од заразних болести;

2. организовани редовни систематски прегледи;

3. организовано праћење раста, развоја, ухрањености, здравственог стања, вакциналног статуса, као и рано откривање поремећаја у психомоторном развоју детета:

1.6.2. Метод рада:

- групне методе – рад у групи, предавања (организовани састанци и предавања за запослене у вртићу и родитеље);
- рад у малој групи са децом;
- индивидуални разговори;
- здравствене изложбе, панои, агитке и брошуре;
- спровођење здравствено – васпитних активности и сарадња са породицом;
- реализација програма за здравствено-васпитни рад са темама:

Појам здравља, Лична и општа хигијена, Нега уста и зуба, Грађа човековог тела,

Физичко вежбање, Правилна исхрана, Имунизација, Хроничне незаразне болести (дијабет типа 1, кардиоваскуларне болести, алергије и ретке незаразне болести ,

Појам здраве животне средине и екологија (рециклажа)

1.7. Здравствено – васпитни рад са родитељима

Циљ здравствено – васпитног рада са родитељима је упознавање са значајем превенције здравља на најмлађем узрасу, околностима које носи колективни смештај и значају комуникације на реализацији дете – васпитач – родитељ.

Мотивација родитеља на активну сарадњу и припрема за прихватање откривених поремећаја у психофизичком развоју деце као и мотивација за активним учешћем у њиховом отклањању. Сарадња са родитељима и друштвеном заједницом у стварању услова за несметан боравак деце у вртићу која болују од незаразних хроничних болести.

Обавештавање родитеља уколико је дошло до промене здравственог стања детета током боравка у вртићу. Обављање индивидуалних разговора, реализација родитељских састанака у сарадњи са васпитним особљем; израда флајера, агитки, плаката као и креирање здравственог панора или кутка у складу са активностима и садржајима из здравствено – васпитног рада и програма (нега, хигијена, васпитање и исхрана).

Заједничко учествовање родитеља са децом и особљем у реализацији активности које се односе на заштиту животне средине и рециклаже отпада различитог порекла (папир, пластични чепови, лименке и сл.), стицање добрих прехранбених навика, позитивних стилова живота. Циљ овакве активности је јачање свести и сазнања о очувању животне средине и добити коју би вртић са децом искористио за оплемењивање радног простора дидактиком и другом опремом неопходном за квалитетнији рад и функционисање.

1.8. Планирање сарадње са другим институцијама и здравственим организацијама

Сарадња са: Заводом за јавно здравље Пожаревац, Дом здравља – дечји диспансер Пожаревац, Дом здравља – дечји диспансер Костолац, Општа болница Пожаревац, Медицина рада Пожаревац, Републичка санитарна инспекција, ветеринарска, пољопривредна и фитосанитарна инспекција, инспекција рада, просветна инспекција, МУП, локална самоуправа, Центар за социјални рад,...

1.9. Стручно усавршавање

У оквиру стручног усавршавања, за ову школску годину, планира се учествовање на стручним скуповима, у мају и јуну и октобру и новембру месецу у оквиру у оквиру Савеза удружења медицинских сестара предшколских установа Србије и Удружења медицинских сестара предшколских установа Браничевско-Подунавског округа током целе године, а све у циљу стручног усавршавања и обезбеђивања услова за обнављање лиценце за рад запослених у служби за превентивну здравствену заштиту. Планира се и стручно усавршавање у оквиру Удружења нутрициониста-дијететичара предшколских установа Србије, које ће се одржати у мају и јуну месецу.

Присутством на овим скуповима, обезбедиће се довољан број бодова за једну лиценцу годину.

Током нове школске године превентивна служба ће учествовати у рад тимова установе.

У току ове радне године, понови ће се **едукација и обука-тренинг мануелне вештине мерења гликемије из периферне капи крви и апликација инсулина и глуказона** код деце која похађају колективни смештај. Обука и семинари биће организовани од стране лиценцираних предавача и институција, као и обука свих запослених (сестре и васпитачи).

Едукативни здравствено-васпитни рад ове службе орјентисан је на:

- васпитно образовни кадар – васпитаче и медицинске сестре,
- здравствено – васпитни рад у васпитним групама вртића са децом и
- здравствено – васпитни рад са родитељима.

2. ПРОГРАМ ИСХРАНЕ ДЕЦЕ

Програм правилне исхране у нашој предшколској установи заснован је на основу Правилника о ближим условима и начину остваривања исхране деце у предшколској установи "Службени гласник РС", број 39 од 25. маја 2018. и стручно-методолошки планираној организацији припреме obroка, набавком намирница у складу са Законом о безбедности хране као и контроли спровођења читавог процеса рада. То подразумева да је храна биолошки и здравствено исправна и да задовољава 75% дневних потреба детета за време боравка у вртићу.

Планирање, праћење, контролу и евиденцију о исхрани деце у вртићу спроводи служба за превентивну здравствену заштиту, директор установе, стручна институција Завод за јавно здравље Пожаревац – саветовалиште за правилну исхрану. У наредном периоду, потребно је да се постепено у складу са Законом о безбедности хране реализују сегменти добре произвођачке и добре хигијенске праксе, а све у складу са системом квалитета безбедности хране тј. НАССР. У складу с тим, неопходно је да се приликом спровођења јавних набавки

горе поменути систем безбедности хране успостави са будућим добављачима, како би квалитет и квантитет требаних намирница био адекватан и задовољио хигијенску и здравствену безбедност; Потребно је праћење нових и савремених трендова на основу којих се унапређује исхрана и побољшавају услови рада у објектима.

Исхрана деце предшколског узраста је изузетно значајан фактор који условљава правилан телесни и ментални развој, па јој се стога и посвећује изузетна пажња. Деца овог узраста од 1-6,5 година старости боравећи већи део дана у колективном смештају (у просеку 8-9 часова), конзумирају три односно четири оброка путем којих треба да подмире већину квантитативних и квалитативних дневних потреба. Оброци морају бити рационални и програмирани. У правилној исхрани треба да буду заступљене све хранљиве материје: беланчевине, масти, угљени хидрати, витамини, минералне соли и вода у сразмери која је потребна за коришћење у организму.

Правилна исхрана подразумева примену: разноврсне хране, контролу телесне тежине и телесне висине код деце, смањен унос засићених масних киселина (масти животињског порекла), повећан унос сложених угљених хидрата и дијетних влакана (поврће, воће, интегралне житарице), редовно уношење течности (вода, чајеви и природни сокови), смањен унос шећера (мед као замена за шећер) и умерено сланих оброка.

Здравствено васпитне активности са децом подразумевају свакодневне активности у оквиру једног дела развојног плана наше установе под називом „Витаминијада“. То је скуп игара које афирмишу здраве стилове живота, здравствено-образовну културу и правилну исхрану од најранијег узраста. Други део активности носи назив „Мама и тата пробајте и ви, шта једемо ми“ и има за циљ сарадњу са породицом и њену едукацију у припреми и одабиру намирница у породичном окружењу.

У оквиру Програма исхране, посебна пажња се посвећује деци која имају одређене здравствене проблеме са посебним режимом исхране или имају неке друге специфичне захтеве у том погледу.

Потребно је спровести следеће активности:

- прикупити одговарајуће податке о потребама за одређеним намирницама које дете може и сме да конзумира (на основу доступне здравствене документације о алергији на храну коју лекар специјалиста или педијатар препоручује и сл., и све уз писмени захтев родитеља када су и други разлози у питању);
- упознавање родитеља са програмом исхране у установи и усклађивање са потребама детета;
- израда јеловника у складу са специјалним потребама детета;
- окупљање тима за праћење и реализацију припреме оброка и његово конзумирање (сарадник за превентивну здравствену заштиту, дијететичар-нутрициониста, превентивна медицинска сестра, главни васпитач, главни кувар и васпитачи васпитне групе коју дете похађа);
- отворена врата нутриционисте;
- "Породични ручак" - обедовање у кругу породице и јачање породичних односа;
- стицање добрих прехранбених навика;

- посебан рад са осталом децом из групе у циљу упознавања са другачијим оброком или припрема сличног или визуелно истог obroка за детет са посебним режимом исхране, како се не би правила разлика у исхрани између деце;
- посебно достављање родитељу петнаестодневног јеловника;
- континуирана комуникација са родитељима у вези промена у исхрани детета и праћење реализације посебног режима исхране;
- храна и животна средина;
- визуелизација јеловника "Мој кутак за јеловник";
- едукација куvara о припреми obroка и контрола;
- контрола квалитета испоручених намирница;
- органолептичка контрола припремљених obroка;
- праћење конзумације obroка, храћење деце;
- увођење нових јела у програм исхране;
- израда норматива obroка;
- израчунавање енергетске вредности и биолошке вредности obroка;
- одржати састанке и радионице са родитељима, васпитачима и децом која одбијају да конзумирају оброк у вртићу (запажање у претходном периоду је да је пораст деце која не конзумирају храну у вртићу); у наредној години прикупити податке и одржати едукације;

У оквиру Програма исхране деце на целодневном боравку, као и деце која похађају ППП, планиран је и број obroка за нову радну годину. За 2023/2024 школску годину, број obroка, планирање врсте, количине и квалитета намирница за исхрану деце на годишњем нивоу у Предшколској установи "Љубица Вребалов" Пожаревац, ради се на основу стручно-методолошког упутства и према правним актима, и то:

- Нормативу за исхрану деце предшколског узраста који је потписан Правилником о ближим условима и начину остваривања исхране деце у предшколским установама ("Сл. гласник РС", бр. 39 од 05/2018);
- на основу **просечног броја уписане деце на целодневном боравку и деце уписане у припремно предшколски програм** у граду од септембра 2022.г. до маја 2023.г., а који је био **2028 детета** (Податак узет из Предлога за врсту и количину намирница за припремање хране, за јавну набавку 2022 од 19.5.2022.г. и месечних извештаја о бројном стању деце за школску 2022/2023.г.);

На основу података о броју уписане деце за школску 2022/2023.г. просек уписане деце у Предшколској установи "Љубица Вребалов" Пожаревац је био **2028 детета**. На основу тога, оквирно планирани број obroка за децу у Предшколској установи "Љубица Вребалов" Пожаревац за 2022/2023 износи **на дневном нивоу 8.112 obroка** (доручак, ужина 1, ручак и ужина 2). **На месечном нивоу**, оквиран број obroка би износио **178.464 obroка** (просек за 22 радна дана у месецу). **На годишњем нивоу**, оквиран број obroка би био **1.963.104 obroка** (за 11 месеци у години).

Образложење за **оквиран број**: Оквиран број се користи зато што је динамика уписа, односно исписа деце из предшколске установе заступљена током целе календарске године и зато не постоји тачан, тј. фиксни број уписане деце који се користи за обрачун броја obroка.

У прилог овог Плана и програма дати су:

1. Прилог бр. 1 **Нормативи дневних потреба енергије, протеина и минералних материја према узрасту и полу;**

ПРИЛОГ БР.1

НОРМАТИВИ ИСХРАНЕ ДЕЦЕ У ПРЕДШКОЛСКОЈ УСТАНОВИ

Табела 1.Процентуални удео појединих оброка у односу на укупан дневни оброк, према узрасту деце у предшколској установи

Узраст	Доручак 25%		Ужина 10%		Ручак 30%		Мали оброк/ужина 10%		
	kcal	kJ	kcal	kJ	kcal	kJ	kcal	kJ	
0,6–1	212	890	85	356	255	1068	85	356	
1–2	300	1255	120	502	360	1505	120	502	
2–3	325	1356	130	543	390	1603	130	543	
3–5,5	400	1672	160	669	480	2006	160	669	
5,5–6,5	М	475	1986	190	794	570	2383	190	794
	Ж	450	1881	180	752	540	2257	180	752

М - дечаџи, Ж - девојџице

Табела 2.Дневне енергетске потребе према узрасту деце

Узраст	Медијана телесне масе (kg)	Енергетске потребе по kg/т.м.		Дневне енергетске потребе					
		kcal/kg	kJ/kg	kcal/дан		kJ/дан			
0,6–1	9			850	3560	850	3560		
1–2	11,0	105	439	1.200	5.020	1.200	5.020		
2–3	13,5	100	418	1.300	5.439	1.300	5.439		
3–5,5	16,5	95	397	1.600	6.694	1.600	6.694		
5,5–6,5	20,5	90 М	85 Ж	377 М	356 Ж	1900 М	1800 Ж	7950 М	7531 Ж

М - дечаџи, Ж - девојџице

Извор: Правилнико ближим условима и начину остваривања исхране деце у предшколској установи"Службени гласник РС", број 39 од 25. маја 2018.

16.1.7. Реализација циљева програма

Организован рад сарадника за исхрану нутриционисте као и сарадника - медицинских сестара на превентивној здравственој заштити и нези са дечјим диспанзером

ДЗ Пожаревац и Костолац, ЗЗЈЗ Пожаревац, поливалентном патронажном службом, родитељима и запосленима у предшколској установи, односи се на:

1. подизање нивоа знања и мотивација за здраво понашање и формирање здравих навика код деце – одржавање личне хигијене (руке, лице, уста, зуби тело употреба тоалета, чистоћа обуће и одеће), правилна исхрана, заштита животне средине (хигијена просторија, околине, разврставање отпада, рециклажа,..), физичко-рекреативне активности које доприносе очувању и унапређењу здравља, заштита од заразних болести;
2. организовани редовни систематски прегледи;
3. организовано праћење раста, развоја, ухрањености, здравственог стања, вакциналног статуса, као и рано откривање поремећаја у психомоторном развоју детета:

16.1.8 Метод рада

1. групне методе – рад у групи, предавања (организовани састанци и предавања за запослене у вртићу и родитеље);
2. рад у малој групи са децом;
3. индивидуални разговори;
4. здравствене изложбе, панои, агитке и брошуре;
5. спровођење здравствено – васпитних активности и сарадња са породицом;
6. реализација програма за здравствено-васпитни рад са темама:

- ◇ Појам здравља,
- ◇ Лична и општа хигијена,
- ◇ Нега уста и зуба,
- ◇ Грађа човековог тела,
- ◇ Физичко вежбање,
- ◇ Правилна исхрана,
- ◇ Љубав и однос према половима и
- ◇ Појам здраве животне средине и екологија (рециклажа);
- ◇ Превентивне мере против заразне болести COVID 19

1.7. ЗДРАВСТВЕНО – ВАСПИТНИ РАД СА РОДИТЕЉИМА

Циљ здравствено – васпитног рада са родитељима је упознавање са значајем превенције здравља на најмлађем узрасу, околностима које носи колективни смештај и значају комуникације на реализацији дете – васпитач – родитељ.

Мотивација родитеља на активну сарадњу и припрема за прихватање откривених поремећаја у психофизичком развоју деце као и мотивација за активним учешћем у њиховом отклањању.

Обавештавање родитеља уколико је дошло до промене здравственог стања детета током боравка у вртићу. Обављање индивидуалних разговора, реализација родитељских састанака у сарадњи са васпитним особљем; израда флајера, агитки, плаката као и креирање здравственог паноа или кутка у складу са активностима и садржајима из здравствено – васпитног рада и програма (нега, хигијена, васпитање и исхрана).

Заједничко учествовање родитеља са децом и особљем у реализацији активности које се односе на заштиту животне средине и рециклаже отпада различитог порекла (папир, пластични чепови, лименке и сл.), стицање добрих прехранбених навика, позитивних стилова живота. Циљ овакве активности је јачање свести и сазнања о очувању животне средине и добити коју би вртић са децом искористио за оплемењивање радног простора дидактиком и другом опремом неопходном за квалитетнији рад и функционисање.

1.8. ПЛАНИРАЊЕ САРАДЊЕ СА ДРУГИМ ИНСТИТУЦИЈАМА И ЗДРАВСТВЕНИМ ОРГАНИЗАЦИЈАМА

Сарадња са: Заводом за јавно здравље Пожаревац, Дом здравља – дечји диспансер Пожаревац, Дом здравља – дечји диспансер Костолац, Општа болница Пожаревац, Медицина рада Пожаревац, Републичка санитарна инспекција, ветеринарска, пољопривредна и фитосанитарна инспекција, инспекција рада, просветна инспекција, МУП, локална самоуправа, Центар за социјални рад,...

1.9. СТРУЧНО УСАВРШАВАЊЕ

У оквиру стручног усавршавања, за ову школску годину, планира се учествовање на стручним скуповима, у октобру и марту месецу у оквиру Националне асоцијације удружења здравствених радника Србије, интерсекцијским скуповима у септембру и априлу, као и едукативним семинарима у оквиру Удружења здравствених радника Браничевског округа током целе године, а све у циљу стручног усавршавања и обезбеђивања услова за обнављање лиценце за рад запослених у служби за превентивну здравствену заштиту. Планирано је и стручно усавршавање у оквиру Савеза удружења медицинских сестара предшколских установа Србије и Удружења медицинских сестара предшколских установа Браничевско-Подунавског округа, које ће се одржати у новембру и мају месецу.

Присутством на овим скуповима, обезбедиће се довољан број бодова за једну лиценцну годину.

Током школске године превентивна служба је укључена у рад тимова установе.

У току ове радне године, неходно је да се организује **едукација и обука у пружању прве помоћи** (деци – у случајевима повређивања у колективу и најчешћих обољења деце, као и запосленима) од стране лиценцираних предавача и институција, као и обука свих запослених који су под санитарним надзором – обука и полагање за хигијенски минимум на основу Правилника о програму обуке за стицање основних знања о личној хигијени и мерама заштите од заразних болести, начину његовог спровођења, висини трошкова, накнади за рад комисија и осталим питањима (Сл.гласник РС бр.15/17).

Организовати здравствено васпитни рад са запоосленима у установи на тему имунизације против корона вируса.

Едукативни здравствено-васпитни рад ове службе орјентисан је на:

- васпитно образовни кадар – васпитаче и медицинске сестре,
- здравствено – васпитни рад у васпитним групама вртића са децом и
- здравствено – васпитни рад са родитељима.

2. ПРОГРАМ ИСХРАНЕ ДЕЦЕ

Програм правилне исхране у нашој предшколској установи заснован је на основу Правилника о ближим условима и начину остваривања исхране деце у предшколској установи "Службени гласник РС", број 39 од 25. маја 2018. и стручно-методолошки планираној организацији припреме оброка, набавком намирница у складу са Законом о безбедности хране као и контроли спровођења читавог процеса рада. То подразумева да је храна биолошки и здравствено исправна и да задовољава 75% дневних потреба детета за време боравка у вртићу.

Планирање, праћење, контролу и евиденцију о исхрани деце у вртићу спроводи служба за превентивну здравствену заштиту, директор установе, стручна институција Завод за јавно здравље Пожаревац – саветовалиште за правилну исхрану. У наредном периоду, потребно је да се постепено у складу са Законом о безбедности хране реализују сегменти добре

произвођачке и добре хигијенске праксе, а све у складу са системом квалитета безбедности хране тј. НАССР. У складу с тим, неопходно је да се приликом спровођења јавних набавки горе поменути систем безбедности хране успостави са будућим добављачима, како би квалитет и квантитет требаних намирница био адекватан и задовољио хигијенску и здравствену безбедност; Потребно је праћење нових и савремених трендова на основу којих се унапређује исхрана и побољшавају услови рада у објектима.

Исхрана деце предшколског узраста је изузетно значајан фактор који условљава правилан телесни и ментални развој, па јој се стога и посвећује изузетна пажња. Деца овог узраста од 1-6,5 година старости боравећи већи део дана у колективном смештају (у просеку 8-9 часова), конзумирају три односно четири obroка путем којих треба да подмире већину квантитативних и квалитативних дневних потреба. Оброци морају бити рационални и програмирани. У правилној исхрани треба да буду заступљене све хранљиве материје: беланчевине, масти, угљени хидрати, витамини, минералне соли и вода у сразмери која је потребна за коришћење у организму.

Правилна исхрана подразумева примену: разноврсне хране, контролу телесне тежине и телесне висине код деце, смањен унос засићених масних киселина (масти животињског порекла), повећан унос сложених угљених хидрата и дијетних влакана (поврће, воће, интегралне житарице), редовно уношење течности (вода, чајеви и природни сокови), смањен унос шећера (мед као замена за шећер) и умерено сланих obroка.

Здравствено васпитне активности са децом подразумевају свакодневне активности у оквиру једног дела развојног плана наше установе под називом „Витаминијада“. То је скуп игара које афирмишу здраве стилове живота, здравствено-образовну културу и правилну исхрану од најранијег узраста. Други део активности носи назив „Мама и тата пробајте и ви, шта једемо ми“ и има за циљ сарадњу са породицом и њену едукацију у припреми и одабиру намирница у породичном окружењу.

У оквиру Програма исхране, посебна пажња се посвећује деци која имају одређене здравствене проблеме са посебним режимом исхране или имају неке друге специфичне захтеве у том погледу.

Потребно је спровести следеће активности:

- прикупити одговарајуће податке о потребама за одређеним намирницама које дете може и сме да конзумира (на основу доступне здравствене документације о алергији на храну коју лекар специјалиста или педијатар препоручује и сл., и све уз писмени захтев родитеља када су и други разлози у питању);
- упознавање родитеља са програмом исхране у установи и усклађивање са потребама детета;
- израда јеловника у складу са специјалним потребама детета;
- окупљање тима за праћење и реализацију припреме obroка и његово конзумирање (сарадник за превентивну здравствену заштиту, дијететичар-нутрициониста, превентивна медицинска сестра, главни васпитач, главни кувар и васпитачи васпитне групе коју дете похађа);
- отворена врата нутриционисте;
- "Породични ручак" - обедовање у кругу породице и јачање породичних односа;
- стицање добрих прехранбених навика;
- посебан рад са осталом децом из групе у циљу упознавања са другачијим obroком или припрема сличног или визуелно истог obroка за детет са посебним режимом исхране, како се не би правила разлика у исхрани између деце;
- посебно достављање родитељу петнаестодневног јеловника;
- континуирана комуникација са родитељима у вези промена у исхрани детета и праћење реализације посебног режима исхране;
- храна и животна средина;
- визуелизација јеловника "Мој кутак за јеловник";
- едукација куvara о припреми obroка и контрола;

- контрола квалитета испоручених намирница;
- органолептичка контрола припремљених оброка;
- праћење конзумације оброка, храћење деце;
- увођење нових јела у програм исхране;

У оквиру Програма исхране деце на целодневном боравку, као и деце која похађају ППП, планиран је и број оброка за нову радну годину. За 2021/2022 школску годину, број оброка, планирање врсте, количине и квалитета намирница за исхрану деце на годишњем нивоу у Предшколској установи "Љубица Вребалов" Пожаревац, ради се на основу стручно-методолошког упутства и према правним актима, и то:

- Нормативу за исхрану деце предшколског узраста који је потписан Правилником о ближим условима и начину остваривања исхране деце у предшколским установама ("Сл. гласник РС", бр. 39 од 05/2018);
- на основу просечног броја уписане деце од септембра 2021.г. до маја 2022.г., а који је био 2145 детета (Образложење за планирање исхране деце од 1.7.2021.г.);
- на основу потрошње намирница од августа* 2020.г. до маја 2021.г. (* август месец - почетак нових уговорених обавеза са добављачима хране);

На основу података о броју уписане деце за школску 2021/2022.г. просек уписане деце у Предшколској установи "Љубица Вребалов" Пожаревац је био **2.028 деце**. На основу тога, оквирно планирани број оброка за децу у Предшколској установи "Љубица Вребалов" Пожаревац за 2022/2023 износи **на дневном нивоу 8.112 оброка** (доручак, ужина 1, ручак и ужина 2). **На месечном нивоу**, оквиран број оброка би износио **178.464оброка** (просек за 22 радна дана у месецу). На годишњем нивоу, оквиран број оброка би био 1 963 104 оброка (за 11 месеци у години).

Образложење за ***оквиран број***: Оквиран број се користи зато што је динамика уписа, односно исписа деце из предшколске установе заступљена током целе календарске године и зато не постоји тачан, тј. фиксни број уписане деце који се користи за обрачун броја оброка.

Нормативи дневних потреба енергије, протеина и минералних материја према узрасту и полу

НОРМАТИВИ ИСХРАНЕ ДЕЦЕ У ПРЕДШКОЛСКОЈ УСТАНОВИ

Табела 16.1.1. Процентуални удео појединих оброка у односу на укупан дневни оброк, према узрасту деце у предшколској установи

Узраст	Доручак 25%		Ужина 10%		Ручак 30%		Мали оброк/ужина 10%		
	kcal	kJ	kcal	kJ	kcal	kJ	kcal	kJ	
0,6–1	212	890	85	356	255	1068	85	356	
1–2	300	1255	120	502	360	1505	120	502	
2–3	325	1356	130	543	390	1603	130	543	
3–5,5	400	1672	160	669	480	2006	160	669	
5,5–6,5	<i>М</i>	475	1986	190	794	570	2383	190	794
	<i>Ж</i>	450	1881	180	752	540	2257	180	752

М - дечаџи, Ж – девојџице

Табела 16.1.2. Дневне енергетске потребе према узрасту деце

Узраст	Медијана телесне масе (kg)	Енергетске потребе по kg/т.м.		Дневне енергетске потребе					
		kcal/kg	kJ/kg	kcal/дан		kJ/дан			
0,6–1	9			850	3560	850	3560		
1–2	11,0	105	439	1.200	5.020	1.200	5.020		
2–3	13,5	100	418	1.300	5.439	1.300	5.439		
3–5,5	16,5	95	397	1.600	6.694	1.600	6.694		
5,5–6,5	20,5	90 <i>М</i>	85 <i>Ж</i>	377 <i>М</i>	356 <i>Ж</i>	1900 <i>М</i>	1800 <i>Ж</i>	7950 <i>М</i>	7531 <i>Ж</i>

М - дечаџи, Ж - девојџице

Извор: Правилнико ближим условима и начину остваривања исхране деце у предшколској установи "Службени гласник РС", број 39 од 25. маја 2018.

3. ПЕРАСПОДЕЛА РАДНОГ ВРЕМЕНА СЛУЖБЕ ЗА ПРЕВЕНТИВНУ ЗДРАВСТВЕНУ ЗАШТИТУ

У оквиру пуног радног времена (40 часовна радна недеља – седмично) за остваривање програма рада планирана је следећа структура радног времена:

1. САРАДНИК ЗА УНАПРЕЂЕЊЕ ПРЕВЕНТИВНЕ ЗДРАВСТВЕНЕ ЗАШТИТЕ

30 сати - организација и координација послова превентивне здравствене заштите деце и запослених
5 сати - непосредна контрола и надзор санитарно-хигијенских услова у објектима Установе
3 сата - стручно усавршавање и рад у тимовима
1 сат - сарадња са здравственим установама и друштвеном средином
1 сат - вођење документације (извештаји, анализе и др.)
УКУПНО: 40 сати недељно

2. САРАДНИК ЗА ИСХРАНУ НУТРИЦИОНИСТА

25 сати - организација и координација послова на припреми и дистрибуцији хране у кухињама Установе
10 сати - израда и контрола примене норматива за исхрану деце (квалитативних и квантитативних) у објектима Установе
3 сата - стручно усавршавање и рад у тимовима
1 сат - сарадња са здравственим установама и друштвеном средином
1 сат - вођење документације (извештаји, анализе и др.)
УКУПНО: 40 сати недељно

3. САРАДНИК - МЕДИЦИНСКА СЕСТРА ЗА ПРЕВЕНТИВНУ ЗДРАВСТВЕНУ ЗАШТИТУ И НЕГУ

30 сати - непосредна реализација превентивне здравствене заштите
2 сата - сарадња са породицом
1 сат - сарадња са здравственим установама
3 сата - рад у тимовима и стручно усавршавање
4 сата - планирање и евидентирање реализованих послова (извештаји)

УКУПНО: 40 САТИ

3.1. Распоред сарадника - медицинских сестара за превентивну здравствену заштиту и негу у оквиру објекта Установе

1. Вртић „Бамби“ – Драгана Антић
2. Вртић „Полетарац“ – Драгана Антић

3. Вртић „Пчелица“ – Драгана Радосављевић
4. Вртић „Невен“ –Татјана Стефановић
5. Вртић „Лане“ – Драгана Радосављевић
6. Вртић „Даница Радосављевић“ – Светлана Булајић
7. Вртић „Сунашце“ – Светлана Булајић
8. Вртић „Лептирић“ – Љиљана Милуновић
9. ППП – сеоске групе - Љиљана Милуновић
10. Вртић „Душко Радовић“ – Лидија Рајчић
11. Вртић „Бубамара“ – Татјана Стефановић
12. Вртић „Мајски цвет“ – Вера Митић

7. ПЛАН РАДА ДИРЕКТОРА

У области управљања и организације место и улога директора је веома комплексна; Директор пре свега својим лидерским деловањем треба да обезбеди развој установе. Такође приоритет у раду је да :

- обезбеди услове за успешно остваривање васпитно образовне делатности
- омогући сигуран и безбедан рад, боравак деце и запослених и несметано функционисње Установе.
- омогући и подржи сарадњу са локалном заједницом
- обезбеђивање услова и подстицање професионалног развоја запослених

Директор Установе је васпитач **Тања Лончар**

Табела 17.1. Приказ плана рада директора

Активности	Носиоци реализације	Време реализације
<p>Организација и координација у изради: Извештаја о раду Установе, Предшколског програма Установе; Годишњег плана рада Установе; Учешће у изради делова програма служби и сарадника; Израда и учешће у писању извештаја, информација и других дописа за потребе Установе. Израда и учешће у писању извештаја, информација и других дописа за потребе Оснивача, Општине, Школске управе, Градски завод за јавно здравље, Министарства просвете</p>	<p>Директор, помоћник директора, стручна служба, координатори актива и тимова</p>	<p>Август -септембар, 2023/2024 и током године</p>
<p>Осигурање квалитета рада установе, праћење процеса самовредновања</p>	<p>Директор, у сарадњи са помоћник директора, стручна</p>	<p>Током године, у континуитету</p>

<p>Организација рада у Установи и подела послова-јасно подељене улоге, одговорности и задужења запослених: Организација и учешће у раду Управног одбора Установе; Организација и учешће у раду Савета родитеља Установе; Вођење и организација Колегијума Установе; Координација рада Педагошко – Психолошке службе; Координација рада Сарадника за превентивну - Здравствену заштиту и превентивних Медицинских сестара; Координација рада сарадника за исхрану; Координација рада главних васпитача; Учешће у распоређивању васпитног особља по групама и осталих радника у оквиру организационих јединица ; Координација рада са Службом за техничке послове на одржавању</p>	<p>служба, одговорни васпитачи</p>	
<p>Учешће у раду Васпитно – образовног већа и актива у Установи; Евалуација рада у Предшколској Установи на основу одржавања састанака са службама у континуитету и на основу сопственог увида; Посматрање, праћење, предлагање мера за педагошко – инструктивни рад, рад на формирању тима; Индивидуални разговори са запосленима и пружање подршке у раду; Индивидуални разговори са родитељима и организованих родитељских састанака; Рад на стварању услова за квалитетнију реализацију васпитно – образовног рада у циљу задовољавања потреба деце и родитеља; У сарадњи са Оснивачем проналазити одговарајућа решења за већи обухват деце; Иницирање и стварање услова за</p>	<p>-//-</p>	<p>Током године</p>

ширење понуде програма и услуга		
Учешће у изради и старање о оставривању Развојног плана Установе и других докумената	Директор, стручна служба, финансијска и правна служба	Новембар, децембар 2023. и у континуитету
Одлучивање о коришћењу средстава утврђених финансијским планом	Директор, финансијска служба	Током године
Доношење одлуке о одобравању и наменском коришћењу средстава утврђених финансијским планом	Директор, финансијска служба	-//-
Сарадња са јединицом локалне самоуправе и организацијама, привредним субјектима и установама у заједници	Директор, правна служба, стручна служба	Током године
Сарадња и са родитељима	Директор, помоћник директора	
Доношење акта о систематизацији и организацији послова	Директор, правна служба	-//--
Правовремено објављивање и обавештавања запослених и родитеља	Директор, помоћник директора, правна служба, стручна служба, финансијска служба	По потреби
Предузимање мера у случају недоличног понашања запосленог и негативног утицаја на децу.	Директор, правна служба	По потреби
Предузимање мера ради извршавања налога просветног инспектора и просветног саветника и других инспекцијских органа	Директор, правна служба	-//-
Планирање и праћење облика и организације стручног усавршавања у Установи	Директор, помоћник директора, стр. служба	У континуитету
Подношење извештаја о свом раду и раду установе органу управљања	Директор, правна служба	два пута годишње

18. ПРОГРАМ РАДА ПОМОЋНИКА ДИРЕКТОРА

Установа према броју група остварује право на помоћника директора. Помоћник директора се бира на годину дана. Помоћник директора организује, руководи и одговоран је за педагошки рад установе, координира рад стручних актива и других стручних органа и тимова установе. По потреби обавља друге послове предвиђене статутом установе.

Помоћник директора за ову радну годину је **Емина Станковић**, васпитач.

Табела 18.1. Приказ плана рада помоћника директора

Активности, садржај	Носиоци реализације	Динамика
<ul style="list-style-type: none"> - Координација и надзор на припремљености објеката за нову радну годину -Координација рада на имплементацији нових Основа програма на нивоу целе Установе <ul style="list-style-type: none"> -Анализа рада у претходној години на седницама Актива васпитача - Учешће у изради извештаја о раду за протеклу годину - Учешће у раду Колегијума главних васпитача <ul style="list-style-type: none"> - организација рада у новој радној години - Организовање седнице Васпитно - образовног већа на којој ће се анализирати извештаји о раду и утврдити основне смернице за израду новог плана рада - Разматрање Извештаја о раду и Плана рада на седници Савета родитеља – Усвајање Годишњег плана рада Установе на седници Управног одбора 	<p>Помоћник директора, у сарадњи са директором, педагогом, психологом</p>	<p>Август - септембар 2023.и током читаве радне године</p>
<ul style="list-style-type: none"> - Организовање стручног усавршавања васпитача - Укључивање у рад актива васпитача - према њиховим програмима рада <p>Планирана посета васпитно - образовном раду група, педагошко инструктивни рад</p>	<p>Помоћник директора, У сарадњи са педагогом, психологом</p>	<p>Током читаве године</p>
<ul style="list-style-type: none"> - пријем родитеља и праћење остваривања планираних активности сарадње са породицом - Ангажовање на остваривању програма набавке дидактичког материјала - учешће у организацији манифстација на нивоу Установе (Фестивал игара, завршна приредба,) -могућа организација излета, зимовања и екскурзија деце 	<p>Помоћник директора</p>	<p>током године</p> <p>септембар, октобар2023.</p> <p>мај, јун 2024..</p>

<p>Рад са главним васпитачима на припреми садржаја за анализу рада у овом периоду –</p> <p>Консултације са члановима Колегијума гл. васпитача око организовања прослава - обележавања празника (синхронизација активности комисија)</p> <p>Учешће у раду Васпитно - образовног већа према програму Већа - Припреме за полугодишњу анализу рада Установе</p> <p>Праћење реализације Програма увођења у посао васпитача - приправника</p>	<p>Помоћник директора,</p> <p>Руководиоци објеката,</p> <p>стручна служба</p>	<p>Периодично током године</p>
---	---	--------------------------------

19. ПЛАН РАДА УПРАВНОГ ОДБОРА УСТАНОВЕ

Табела 19.1. Приказ плана активности Управног одбора Установе

Време реализацијес	Активности	Начин реализацијес	Носиоци реализације
Септембар 2023.	Доношење Годишњег плана рада	Усвајање предлога акта	Представник стр. службе
-//-	Усвајање Годишњег извештаја о раду Установе	Усвајање предлога акта	Представник стручнеслужбе
-//-	Давање сагласности на документе Установе:	Усвајање предлога	-//-
Током године	Утврђивање предлога финасијског плана за припрему буџета	Усвајање предлога финасијског плана	Финансијска служба
Јануар-фебруар	Доношење финасијског плана	Усвајање предлога финасијског плана	-//-
Јануар 2024.	Усвајање инвентара, извештавање пописне комисије и утврђивање расхода	Усвајање предлога комисије	Финансијска служба

Током године	Усвајање ребаланса финансијског плана	Усвајање предлога	Финансијска служба
Током године	Доношење плана стручног усавршавања запослених	Усвајање предлога плана	Представник стручне службе

Чланови Управног одбора:

1.	Срђан Станојевић	Председник УО представник ЛС,
2.	Ивана Перић	представник ЛС
3.	Јелена Стевић Анастасијевић	представник ЛС
4.	Жаклина Вељковић	представник Установе
5.	Марјана Јовић	представник Установе
6.	Снежана Стефановић	представник Установе
7.	Бранислав Дмитровић	представник родитеља
8.	Марко Ђурић	представник родитеља
9.	Марија Новковић	представник родитеља

20. ПРОГРАМСКИ ЗАДАЦИ СТРУЧНИХ САРАДНИКА

Стручни сарадници у предшколској установи су педагог, психолог, логопед као и сарадници за музичко, ликовно стваралаштво и сарадник за физичко васпитање и културу. У нашој установи као стручни сарадници раде:

педагог: Славица Милановић,

психолог: Јелена Стојчић Станковић

дефектолог - логопед: Милица Ивковић и Слађана Белић Степановић

Тиму се прикључује у раду и сарадник –дефектолог олигофренолог

Катарина Крстаноски

Циљ рада стручног сарадника у предшколској установи јесте развијање квалитета праксе предшколске установе кроз:

- развијање културе предшколске установе као заједнице учења
- развијање квалитета програма васпитно образовног рада

Стручни сарадници реализују програм свог рада на принципима:

-партнерства (стварајући услове за заједничко учешће засновано на поверењу и подршци свих учесника -запослених, родитеља и деце, за развијање праксе установе и размену са другим стручним сарадницима, за умрежавање са другим предшколским установама, високошколским установама, удружењима..)

-рефлективности (подржавајући заједничко учење и размену, стварајући прилике за истраживање, покретање акција)

-стручности и етичности тако што заснива свој рад на савременим научним сазнањима, примерима добре праксе, делује у интересу деце и породице, преузима професионалну одговорност и проактивну тј водећу улогу у промовисању предшколског васпитања и образовања.

20.1. Заједнички послови свих профила стручног сарадника

Табела 20.1.1. Подручје развојног планирања и праћења праксе предшколске установе

Област рада	Послови:
Израда докумената установе	<ul style="list-style-type: none"> -учешће у изради Предшколског програма установе, руководећи се препорукама за израду Предшколског програма; – учешће у изради Развојног плана установе, генерисањем стратегија за промену праксе на основу процеса самовредновања рада установе; – учешће у изради Годишњег плана рада установе и заједничко дефинисање приоритета у остваривању Годишњег плана; – учешће у усаглашавању стратешких докумената предшколске установе са текућим изменама прописа у области предшколског васпитања и образовања; – планирање учешћа и преузимање одређених улога и послова (у тимовима, радним групама, комисијама) на нивоу установе; – стручна подршка у планирању различитих облика и програма васпитно- образовног рада, заснована на континуираној анализи потреба деце и породице, капацитета установе и потенцијала локалне заједнице; – учешће у планирању ритма живота и рада у предшколској установи у складу са специфичностима узраста и потребама деце;
Праћење документовање и вредновање праксе установе	<ul style="list-style-type: none"> -планирање континуираног праћења и вредновања реализације стратешких докумената -учешће у реализацији самовредновања -Рад на развијању инструмената за праћење и вредновање праксе, -<u>Припрема извештаја</u>
Планирање и праћење властитог рада	<ul style="list-style-type: none"> -вођење документације о свом радуучешће у властитој пракси вртића у складу са приоритетима -Планирање и усклађивање властитог профес.развоја са приоритетима у промени праксе пр.установе

Табела 20.2. Подручје развијања предшколске заједнице

<p>Развијање заједнице учења кроз сарадњу колектива</p>	<ul style="list-style-type: none"> -Иницирање истраживања у установи у циљу преиспитивања конкретне праксе и покретања акција промене праксе; -учествовање у раду васпитно-образовног већа, педагошког колегијума, актива, тимова и комисија на нивоу установе -пружање стручне подршке директору, сарадња са руководиоцима,,другим стручним сарадницима у решавању проблемских ситуација у колективу, стварањем услова за отворену, аргументовану и конструктивну комуникацију; -при набавци намештаја,опреме, материјала и дидактике; - сарадња у оквиру тима за инклузивно образовање на координацији активности у пружању додатне подршке деци кроз планирање мера индивидуализације и израду индивидуалног образовног плана; – правовремено информисање свих запослених о актуелним стручним дешавањима у установи и њихово сврсисходно укључивање; – конципирање и организовање различитих облика хоризонталног учења унутар установе и са другим установама; – учествовање у набавци стручне литературе и организовање прилика за анализу (критичко читање) стручне литературе заједно са васпитачима и другим стручним сарадницима
---	---

<p>Сарадња са породицом</p>	<p>--Упознавање породице са концепцијом програма васпитно-образовног рада;</p> <p>– анализирање потреба породице у односу на програм, укључивање и разумевање њихове перспективе, у циљу планирања различитих облика сарадње ;</p> <p>– учешће у планирању и реализовању активности којима се код породице подржава осећање добродошлице, и припадништва вртићкој заједници;</p> <p>- размена информација са породицом значајних за укључивање детета у вртић;</p> <p>- иницирање и подршка квалитетнијем учешћу Савета родитеља у раду установе;</p> <p>– осмишљавање и реализација различитих начина пружања подршке родитељима ујачању њихових родитељских компетенција;</p> <p>– у сарадњи са институцијама здравствене и социјалне заштите, мапирање породица из друштвено осетљивих група и развијање различитих начина информисања родитеља о важности укључивања деце и начинима остваривања додатне подршке .</p>
<p>Сарадња са локалном заједницом</p>	<p>-промовисање програма предшколске установе у локалној заједници у складу са вредностима на којима се заснива програм;</p> <p>– заједничко учешће у креирању и ажурирању структуре и садржаја на званичној интернет страници установе и/или страници установе на друштвеним мрежама;</p> <p>– иницирање сарадње и учешће у раду комисија на нивоу локалне самоуправе које себаве унапређивањем положаја деце.</p> <p>- сарадња са музејима, школама, културним и спортским организацијама и удружењима у коришћењу њихових простора, реализацији заједничких активности изаједничко осмишљавање понуде програма;</p> <p>– идентификовање потенцијалних ресурса у локалној заједници за обезбеђивање материјала и дидактичких средстава .</p>
<p>Јавно професионално деловање</p>	<p>-Промовисање важности квалитетног предшколског васпитања и образовања у стручној и друштвеној јавности учествовањем на скуповима, трибинама, у медијима .;</p>

	<ul style="list-style-type: none"> – умрежавање са стручним сарадницима ван установе, укључивање и деловање у раду стручног друштва, струковних удружења, стручним телима, комисијама; – укључивање у консултовање и израду докумената и дефинисању мера образовне политике; – реализовање и промовисање акција и активности које су резултат заједничког рада стручних сарадника као и стручних сарадника и васпитача; – публикавање стручних радова
--	---

Табела 20.3. Подручје развијања квалитета реалног програма учешћем на нивоу вртића

Област рада	Послови
Подршка васпитачима у развијању реалног програма	<ul style="list-style-type: none"> -Укључивање у развијање реалног програма давањем предлога за промену и кроз непосредно учешће; – континуирано организовање заједничких састанака са васпитачима у вртићу, боравак у васпитним групама и остваривање конкретних заједничких акција; – иницирање сарадње и дијалога између васпитача и других служби у установи (техничка служба, превентива...) по питањима која су значајна за развијање реалног програма у вртићу; – подршка васпитачима у планирању тема/пројеката заснованих на принципима развијања реалног програма; -пружање подршке и непосредно учешће у уређивању свих простора вртића, у складу са критеријумима квалитетног физичког окружења; – пружање подршке васпитачима при укључивању породице у развијање реалног програма и у остваривању различитих облика сарадње са породицом; – пружање подршке васпитачима у развијању вршњачке и вртићке заједнице;

<p>Подршка трансформацији културе вртића</p>	<p>-рад са васпитачима на преиспитивању културе и структуре конкретног вртића</p> <p>(кроз преиспитивање неписаних правила, начина доношења одлука, временске организације, спајање група, учесталости и смислености боравка на отвореном и у просторима локалне заједнице);</p> <p>– покретање и усмеравање истраживања практичара ка критичком преиспитивању културе и структуре дечјег вртића;</p> <p>– сарадња са васпитачима на анализирању и осмишљавању различитих начина коришћења педагошке документације у циљу покретања дијалога са децом, породицом и колегама;</p> <p>-пружање подршке васпитачима и родитељима у грађењу односа поверења, међусобног уважавања, отворене комуникације и дијалога.</p>
<p>Подршка учењу и развоју деце</p>	<p>-Пружање подршке васпитачу у праћењу и документовању дечјег учења и развоја кроз заједничку анализу, преиспитивање функција документовања и давање предлога;</p> <p>– учествовање у праћењу примене мера индивидуализације и припреми индивидуалног образовног плана за дете;</p> <p>– учествовање у сагледавању и процени услова за упис и боравак деце којој је потребна додатна подршка као и у развијању стратегија за додатну подршку деци .</p>
<p>Праћење, документовање и вредновање реалног програма</p>	<p>-Посматрање и документовање различитих ситуација у развијању реалног програма у вртићу и покретање дијалога са васпитачима о значењу тих ситуација;</p> <p>– заједнички рад са васпитачима на развијању и критичком преиспитивању различитих стратегија праћења, документовања и вредновања програма;</p> <p>– сарадња са васпитачима у креирању и коришћењу инструмената за вредновање програма,</p>

Осим области заједничког деловања стручних сарадника, сваки од профила стручних сарадника има и специфичне послове:

Педагог има као области ангажовања и следеће: повезивање различитих структура запослених у предшколској установи, учешће у формирању васпитних група, избору васпитача за васпитне групе, стручна подршка приправницима и менторима, учешће у студентској пракси, сарадња са школом кроз организовање заједничких програма итд.

Психолог као области специфичних послова има: сарадњу са васпитачима и породицом на препознавању и креирању окружења у којем су деца заштићена од насиља, злостављања и занемаривања, подршка запосленима у њиховом личном и професионалном развоју, пружање психолошке помоћи детету које има развојне, емоционалне и социјалне тешкоће, саветодавни рад са родитељима посебно у осетљивим периодима за породицу итд.

Логопед додатно ангажовање има кроз следеће послове: планирање активности у којима се креира подстицајна говорно језичка средина, давање стручних предлога, планирање набавке дидактичких средстава, пружање стручне подршке васпитачима за интегрисање поступака корекције говорно језичких сметњи, превентивно корективни рад и вежбе логоторике интегрисане у ситуационо учење деце, рад са васпитачима на препознавању одступања у говорно језичком развоју деце.

Дефектолог обавља корективно терапеутски рад са децом која показују кашњење у психомоторном развоју као и деца која су упућена у установу са специјалистичким извештајима и потребом укључивања у колектив.

Опис послова сарадника васпитача: дефектолога - олигофренолога :

Општи опис послова дефектолога васпитача:

- Припрема, планирање, реализација и вредновање оставривања програма васпитно образовног рада са децом детектованом за индивидуализован рад

<p>Подручје развојног планирања и праћења праксе предшколске установе</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Учешће у изради докумената установе: Предшколског програма, Развојног плана, Годишњег плана и других докумената • Учешће у документовању и вредновању праксе установе: припрема извештаја, процеса самовредновања • Планирање и вођење педагошке документације о свом раду • Планирање и усклађивање професионалног развоја и стручног усавршавања са приоритетима праксе ПУ
<p>Подручје развијања заједнице предшколске установе кроз сарадњу са колективом, породицом и локалном заједницом</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Иницирање истраживања у установи у циљу промене праксе, посебно у области инклузивног образовања • Праћење и пружање подршке добробити и целовитом развоју деце у сарадњи са колегама породицом

	<ul style="list-style-type: none"> • Сарадња са директором, стручним сарадницима и осталим сарадницима у ПУ • Сарадња и учешће у оквиру тимова на нивоу установе и објеката, учешће у раду стручних органа • Пружање стручне подршке породици у осетљивим периодима • Планирање и повезивање различитих начина повезивања породице и установе • Иницирање сарадње и учешће у раду комисија на нивоу локалне самоуправе које се баве положајем деце , растом и развојем деце • Умрежавање и сарадња са сарадницима и стручним сарадницима других предшколских установа • Промовисање акција и активности као резултат тимског рада • Учешће у раду удружења и ресорних институција
<p>Подручје развијања квалитета реалног програма учешћем на нивоу вртића</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Припрема , планирање, реализација и вредновање оставривања програма васпитно образовног рада са децом детектованом за индивидуализован рад • Непосредан рад у васпитним групама са децом која захтевају додатну подршку • Пружање подршке васпитачима у уређивању простора и креирању подстицајне средине и дидактичких средстава за рад са децом • Учешће у изради, праћењу и вредновању ИОПа у сарадњи са стручним сарадницима и породицом • Пружање подршке васпитачима у праћењу и документовању дечјег развоја и учења <ul style="list-style-type: none"> • Учествовање у праћењу примене мера индивидуализације • Учествовање у процени услова за упис и боравак деце којој је потребна додатна подршка и праћење протицања адаптације

21. СТРУКТУРА ЧЕТРДЕСЕТОЧАСОВНЕ РАДНЕ НЕДЕЉЕ

Општа структура за профил васпитача и медицинске сестре васпитача у целодневном боравку:

Редни број	Задужења	Временско ангажовање у сатима
1.	Развијање професионалне праксе а) планирање, праћење, документовање и вредновање у развијању реалног програма б) остваривање повезаности реалног програма са концепцијом Основа програма б) развијање критичко-рефлексивног приступа властитој пракси	6
2.	Развијање реалног програма и непосредан рад са децом	30
3.	Развијање сарадње и заједнице учења а) хоризонтална размена у Установи и са другим установама б) сарадња са породицом в) сарадња са локалном заједницом	1,5
4.	Стручно усавршавање и професионални развој	0,5
5.	Рад у стручним органима Установе	0,5
6.	Менторски рад	0,5
7.	Учешће у раду колегијума Установе	/
8.	Рад у тимовима на нивоу објекта и Установе	0,5
9.	Посебне обавезе у објекту	0,5
укупно		40

Општа структура радне недеље васпитача на ППП (четворочасовни програм)

Редни број	Задужења	Временско ангажовање у сатима
10.	Развијање професионалне праксе а) планирање, праћење, документовање и вредновање у развијању реалног програма б) остваривање повезаности реалног програма са концепцијом Основа програма в) развијање критичко-рефлексивног приступа властитој пракси	10
11.	Развијање реалног програма и непосредан рад са децом	20
12.	Развијање сарадње и заједнице учења а) хоризонтална размена у Установи и са другим установама б) сарадња са породицом в) сарадња са локалном заједницом	7
13.	Стручно усавршавање и професионални развој	1
14.	Рад у стручним органима Установе	0,5
15.	Менторски рад	/
16.	Учешће у раду колегијума Установе	/
17.	Рад у тимовима на нивоу објекта и Установе	0,5
18.	Посебне обавезе у објекту	1
укупно		40

Општа структура четрдесеточасовне радне недеље за

стручне сараднике - педагог, психолог, логопед

Редни број	Задужења	Временско ангажовање у сатима
	Стратешко планирање и праћење праксе Установе а) учешће у изради програмских докумената б) праћење, документовање и вредновање праксе Установе б) развијање критичко-рефлексивног приступа властитој пракси	2
	Развијање квалитета реалног програма кроз вођење промене током непосредног рада	30
	Учешће у грађењу заједнице Установе а) хоризонтална размена у Установи и са другим установама б) сарадња са породицом в) сарадња са локалном заједницом ц) јавно професионално деловање	5
	Стручно усавршавање и професионални развој	1
	Учешће у раду стручних органа Установе	0,5
	Менторски рад	/
	Учешће у раду колегијума Установе	0,5
	Рад у тимовима на нивоу објекта и Установе	0,5
	Посебне обавезе у Установи	0,5
укупно		40

Васпитач –сарадник: дефектолог олигофренолог :

Редни број	Задужења	Временско ангажовање у сатима
	Развијање професионалне праксе а) планирање, праћење, документовање и вредновање у развијању реалног програма б) остваривање повезаности реалног програма са концепцијом Основа програма б) развијање критичко-рефлексивног приступа властитој пракси	6
	Развијање реалног програма и непосредан рад са децом	30
	Развијање сарадње и заједнице учења а) хоризонтална размена у Установи и са другим установама б) сарадња са породицом в) сарадња са локалном заједницом	1,5
	Стручно усавршавање и професионални развој	0,5
	Рад у стручним органима Установе	0,5
	Менторски рад	/
	Учешће у раду колегијума Установе	0,5
	Рад у тимовима на нивоу објекта и Установе	0,5
	Посебне обавезе у објекту	0,5
укупно		40

22. ПРАЋЕЊЕ И ЕВАЛУАЦИЈА ГОДИШЊЕГ ПЛАНА РАДА УСТАНОВЕ

Садржај праћења и вредновања	Начин праћења и вредновања	Носиоци вредновања	Време
рад васпитача и мед. сестара васпитача, медицинских сестара на ПЗЗ	увид у радне књиге непосредно праћење и анализа активности праћења документација утисци родитеља присуство, с тр. сарадника, просветног саветника	директор, стр. сарадници, чланови појединијх тимова	током године
рад свих служби установе: стручне службе, превентивне, административне, техничке.	-праћење и анализа активности, увид у документацију, извештаји о раду	директор, просв. саветник, ментори и координатори тимова, посебно тима за обезбеђивање квалитета и тима за самовредновање	током године

23. МАРКЕТИНГ УСТАНОВЕ

Установа има постављен веб-сајт са свим неопходним подацима и информацијама за родитеље и остале кориснике.

Родитељи могу да преузму формуларе за упис детета и са сајта Установе.

На нивоу Установе постоји и **Тим за медијско информисање** који се бави ажурирањем информација за сајт, постављањем фотографија и актуелности везаних за рад Установе.

Интерни маркетинг:

- информатор,
- водич за родитеље који се родитељима прослеђује током отварања уговора односно уписа деце и који садржи најважније податке и информације о установи и организацији рада,
- флајер о упису у ППП,
- флајер о развоју говора.

Екстерни маркетинг се одвија кроз сарадњу и комуникацију са локалним медијима – ТВ и радио станицама, локалним листовима, где износимо све важне информације и догађаје за родитеље и град. У маркетинг установе можемо сврстати и све наступе у округу и републици, наших запослених на стручним сусретима васпитача,

мед. сестара-васпитача, превентних служби као и наступе наших куvara у припремању трпезе на појединим такмичењима .

Чланови Тима за медијско оглашавање:

1. Јелена Николић – васпитач – координатор тима
2. Славица Животић – васпитач
3. Анкица Матић - васпитач
4. Кристина Павковић Стојановић – васпитач
5. Маја Милојевић – мед. сестра - васпитач
6. Тамара Стефановић – васпитач
7. Виолета Зарић – васпитач
8. Милица Бранковић Ивић – васпитач
9. Ирена Марковић – васпитач
10. Мина Ваштаг- мед.сестра – васпитач
11. Сања Димитријевић – васпитач
12. Светлана Божић – васпитач
13. Зорица Марковић - васпитач

24. ПРИЛОГ

Прилог: Образац 2 – ПРОГРАМСКА АКТИВНОСТ

○ **Образложење захтева за финансирање програмске активности**

Текуће активности установе обављају се на основу следеће кадровске структуре:

Ред бр.	Опис послова	Број радника				Коефицијент
		Планирано по систематизацији	Стварно стање	Недостатак (6+7)	Вишак	
1.	Директор установе	1 – на одређено	1			14,88+20% на руковођење=17,86
2.	Стручни сарадник-педагог	1	1			17,32
3.	Стручни сарадник-психолог	1	1			17,32
4.	Стручни сарадник-логопед	2	2			17,32
5.	Главни васпитач-рук. организ. јединице	10	10			14,88 и 17,32 + 1% по групи, а највише до 10%,
6.	Васпитач	86	83	3		14,88 и 17,32
7.	Васпитачи на ППП	27	27			14,88 и 17,32
8.	Мед. сестра васпитач	60	60	4		13,42
9.	Дефектолог-васпитач	1	1			17,32
10.	Сарадник за унапређење превент. здравств. заштите	1	1			17,32
11.	Сарадник-мед. сестра за превентивну здравств. заштиту	7	7			13,42
12.	Сарад. за исхрану-нутрициониста	1	1			13,73
13.	Главни кувар	6	6			8,23 и 9,06 и 10,68+до 5% за послове руковођења,
14.	Кувар	3	4		1	8,23 и 9,06
15.	Чистачица	34	37		2	6,30
16.	Сервирка	18	19		1	7,27
17.	Вешерка-техн. одржавања одеће	6	6			6,30

18.	Руководилац финансијско-рачуноводствених послова	1	1			17,32
20.	Шеф рачуноводства	1	1			17,32+4 % за послове руковођења
21.	Самост.финанс.-рачуноводствени сарадник-књиговођа аналитичар	1	1			11,15
22.	Финансијско административни сарадник	2	2			13,73
23.	Рачуноводствени референт	1	1			11,15
24.	Референт за набавке	1	1			11,15
25.	Економ-набављач	2	2			9,06 и 8,72
26.	Секретар	1	1			17,32
27.	Дипл.правник за правне,кадровске и административне послове	1	1			17,32
28.	Технички секретар	1	1			11,15
29.	Правни сарадник	1	1			13,73
30.	Домар-мајстор одржавања	5	5			8,72
31.	УКУПНО	256	258	7	4	

Закључком Градског већа града Пожаревца број 09-06-203/2017-29 од 22. децембра 2017. године Установа је добила сагласност за систематизацију 255 запослена.

Установа има у сталном радном односу 251 запослених на неодређено време са пуним радним временом, који се финансирају из буџета Града Пожаревца, док је 7 запослених са пуним радним временом на реализацији припремно предшколског програма.

Закључно са 30.06.2023. године, у Установи је било запослено и 69 радника на одређено време и то по следећим основима:

27 васпитача - запослених на реализацији припремно предшколског програма;

7 запослена - за које очекујемо сагласност комисије за пријем у радни однос на неодређено време. То су замене за раднике који су природним одливом напустили нашу Установу (престанак радног односа због одласка у пензију, престанак радног односа у споразуму са установом, смрт);

3 запослених - које се налазе на трудничком или породилском боловању (радни однос им престаје по завршетку породилског боловања);

12 запослених - као замене, радницама које се налазе на трудничком и породилском боловању;

4 запослена – отворена нова група јасличка у објекту“Душко Радовић“ и „Лептирић“

9 запослених - замене радника на боловању до 30 дана;

1 запослени – замена директора док се налази у мандату директора;

2 запослена – замена радника коме мирује радни однос док је на изабраној функцији;

4 запослених - ангажованих на одређено време, на место радника који су природним одливом напустили Предшколску установу (престанак радног односа због одласка у пензију, престанак радног односа у споразуму са установом, смрт), а све поштујући и придржавајући се законских норматива предвиђених у Правилнику о ближим условима за почетак рада и обављање делатности установа за децу („Сл.гласник РС“ бр.50/94 и 6/96) и Правилника о мерилима за утврђивање економске цене програма васпитања и образовања у предшколским установама („Сл.гласник РС“ бр.146/2014), по којима Предшколској установи „Љубица Вребалов“ припада 262 радника, запослених на неодређено време.

Квалификациона структура 251 запослена на неодређено време чије зараде се финансирају из буџета Града Пожареваца изгледа овако:

Висока стручна спрема – 85 запослена,

Виша стручна спрема - 29 запослених,

Средња- 83,

Нижа – 54 запослених.

ПРЕДСЕДНИК УПРАВНОГ ОДБОРА

ДИРЕКТОР:

септембар 2023. Пожаревац